

BÖLGESEL DİZAYNDA
KÜRT PROBLEMİ ÇÖZÜLEMİYOR

En temel ulusal haklar tartışması yapılmaksızın Kürt sorunu çözümü tartışılıyor. Türk halkı şovenizm zehrinin her türlü biçimine açık hale getiriliyor. Kürt ulusuna yeni kölelik şartları benimsetilmeye çalışılıyor.

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

gazetesi

13 KASIM- 27 KASIM • SAYI: 174 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

MEŞA AZADÎ 4

KAÇINILMAZI GECİKTİRMEK
ULUSAL KURTULUŞA
ENGEL OLAMAZ

Tarihin devrimci devinimi Türk, Kürt ve çeşitli uluslardan işçi sınıfının birliğinin önündeki en büyük engel olan ulusal sorunun proleter devrimci çözümünü daha fazla dayatmaya başlamıştır. Dolayısıyla Kürtler içerisinde gittikçe bağımsızlık talebinin daha güçlü haykırılması ve sorunun devrimci eylemle çözümü arayışı kaçınılmaz olmuştur.

ANALİZ 20

BELEDİYE GREVLERİ VE
SENDİKALARIN TUTUMU

CHP'nin kazandığı belediyelerde sendikacılık bugün bu yapılandırmaya uygun şekilde yürümekte ve yürütülmektedir. Bu yapılandırma sürecinde genel işler iş kolunda faaliyet yürüten sendika genel merkezlerine "yeni dönem" olarak sunulan programın alt ayakları özellikle Genel-İş ve Belediye-İş'in 2021-2022 yıllarında yapılan şube kongreleri ile örüldü.

SAYFA 12-13

Tutsak Partizan Önder Ergen Y tipi hapishaneye sürgün edildi

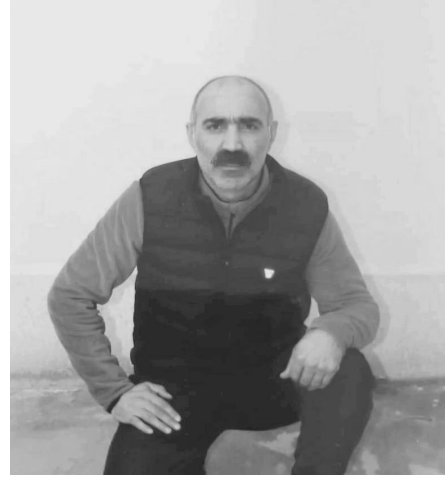
E laziğ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde tutulan Tutsak Partizan Önder Ergen Dumlu 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesine sürgün sevk edildi.

Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Hapishaneler Komisyonunun 2023 yılında yayımladığı “Y Tipi, S Tipi ve Yüksek Güvenlikli Hapishanelere İlişkin Gözlem Raporu”nda Erzurum’da bulunan Dumlu 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesi yapısı ve uygulamaları nedeniyle Y tipi hapishane olarak açıklanmıştı.

2016 yılında itirafçı beyanlarıyla tutuklanan Önder Ergen 10 yıl hapis cezası almıştı. Tutsakken 2012 yılında yargılandığı “örgüt üyeliği” davasından da bir kez daha 8 yıl hapis cezası verilmişti.

İki dosyası Yargıtay’da birleştirilmediği için halen hapiste tutulan Ergen, Y tipi hapishaneye sürgün edildi.

Tutsak Partizanlar 1 Ağustos’ta 5 günlük açlık grevi yaparak Y ve S tipi hapishanelere karşı direneceklerini açıklamıştı.

Tutsak Partizan Ünal Yiğit'e 12 gün hücre cezası verildi

M armara Hapishanesinde tutsak bulunan Ünal Yiğit’e 12 günlük hücre cezası verildi.

İstanbul’un Silivri ilçesinde bulunan Marmara Hapishanesi idaresinin 1 ay içinde yaptığı 2 ayrı hücre baskınında tutsakların yazınsal üretimlerine el konuldu. El konulan yazılarda yer alan ifadeler nedeniyle Ünal Yiğit’e “örgütsel motivasyon sağlama” ve “örgütsel haberleşme” gerekçeleriyle 12 günlük hücre cezası verildi.

Marmara Hapishanesinde bulunan Tutsak Partizanlara verilen disiplin cezalarından 3’ünün yapılan itirazlar sonucu iptal edildiği fakat Aysel Kaya’nın iletişim cezasının devam ettiği öğrenildi.

Tutsak Partizanlar verilen cezalar nedeniyle 4 aydır açık görüşe çıkamıyordu.

Ünal Yiğit’in hücre cezasına itiraz ettiği öğrenildi.

DEM Partili 3 belediyeye kayyım atandı: Halk direnie geçti

İ çişleri Bakanlığı, DEM Parti yönetimindeki Mardin Büyükşehir Belediyesi, Batman Belediyesi ve Halfeti Belediyesine, eş başkanlar hakkındaki devam eden soruşturma ve cezaları gerekçe göstererek kayyım atandığını duyurdu.

Bakanlık tarafından yapılan açıklamada, yerlerine kayyım atanan belediye eş başkanları haklarındaki davalar sıralandı.

Açıklamada, Ahmet Türk’e Kobanê Davası’nda “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla verilen 10 yıl hapis cezası, Ankara 14’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’nde “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla devam eden dava ve Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla yürüttüğü soruşturmanın gerekçe yapıldığı belirtildi. Türk’ün yerine Vali Tuncay Akkoyun’un kayyım olarak atandığı ifade edildi. Batman Belediye Eş Başkanı Gülistan Sönük hakkında Batman 2’nci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla verilen 6 yıl 3 ay hapis cezası, Batman Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “örgüt propagandası yapmak” ve “örgüt üyesi olmak” iddialarıyla yürüttüğü iki ayrı soruşturmanın kayyım gerekçe yapıldığı belirtildi. Sönük’ün yerine Batman Valisi Ekrem Canalp’ın kayyım olarak atandığı kaydedildi.

Halfeti Belediye Eş Başkanı Mehmet Karayılan hakkında Antep 2’nci Ağır

Ceza Mahkemesi’nin “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla verdiği 6 yıl 3 ay 15 gün hapis cezası ile Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla yürütülen soruşturmanın kayyım gerekçe yapıldığı ifade edildi. Karayılan’ın yerine İlçe Kaymakamı

Hakan Başoğlu’nun kayyım olarak atandığı aktarıldı.

HALK DİRENİŞE GEÇTİ

Kayyımlara karşı Türkiye’nin dört bir yanında eylemler yapılırken özellikle Kürt illerinde halk direnişe geçti. On binlerin yürüdüğü eylemlerde polis kitleye biber gazı ve tazyikli suyla saldırdı. Saldırlara havai fişek ve taşlarla karşılık veren kitle günlerce polisle çatıştı.

GAZETECİLERE SALDIRI

Kayyım protestolarını takip eden Mezopotamya Ajansı ve JİNNEWS muhabirleri ile Yeni Yaşam Gazetesi çalışanları kendilerini polis diye tanıtan kişiler tarafından tehdit edildi. Haber

duyurdu. Kayyım atamalarının ardından başlayan direniş sürüyor. Gece gündüz yapılan eylemlere polis saldırıları yaşandı. Polis gözaltına aldığı kişilere sokak ortasında başladığı işkenceyi polis merkezlerinde devam ettiriyor. DEM Parti Diyarbakır vekili Ceylan Akça, Batman İl Emniyet Müdürlüğünde gözaltındaki gençlere işkence yapıldığını duyurdu. Sanal medya hesabından açıklama yapan Akça, “Batman’da gözaltındaki gençlere işkence yapılıyor. Tam şu anda #BatmanEmniyetindeİşkenceVar. +904882139092 numarasını arayarak Batman Emmiyetinde yapılan işkenceyi sorabilir, işkenceye son vermelerini talep edebilirsiniz. Toplumsal tepki insanlığa karşı bu suçu sonlandırabilir.” ifadelerini kullandı.

33 KİŞİ TUTUKLANDI

İçişleri Bakanlığı, kayyım eylemlerine katılan 253 kişinin gözaltına alındığını duyurdu. Bakanlıktan yapılan açıklamada, “33 şüpheli tutuklandı, 37’si hakkında adli kontrol kararı ve 3’ü hakkında ev hapsi kararı verildi. Diğerlerinin işlemleri devam ediyor” denildi. İşkenceyle gözaltına alınıp tutuklananlardan biri de Xwêbun gazetesi eski çalışanı ve kanser hastası Mizgin Sönük. İstanbul’da ise Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer’in soruşturmasına dair haber yapan 10Haber muhabiri Furkan Karabay tutuklandı.

dönüşü gazetecilerin önünü kesen kişiler Yeni Yaşam Gazetesi çalışanı Veysi Akören’i gözaltına almak istedi. Gazetecilerin kimlik sorduğu bu kişiler kimliklerini göstermeden Akören’i yaka paça gözaltına almaya çalıştı.

GÖZALTINA ALINANLARA İŞKENCE

DEM Parti vekili Ceylan Akça, Batman Emniyet Müdürlüğünde gözaltında tutulan gençlere işkence yapıldığını

POLİTİK GÜNDEM

BÖLGESEL DİZAYNDA KÜRT PROBLEMİ ÇÖZÜLEMİYOR

Devlet Bahçeli ekim ayı başında Kürt ulusal sorunu bağlamalı söylemleri dile getirdiğinde faşist diktatörlük PKK'yi ülke içinde artık tasfiye ettiğini, gündemin dışına attığını iddia ediyordu. Bu açıdan Bahçeli'nin söylemleri "güvenlik, terörle mücadele" bağlamında "duru gök yüzünün" aslında "çok bulutlu" olduğunun dile getirilmesi olarak değerlendirilebilir.

Devlet Bahçeli ile birlikte Kürt sorunu ve PKK'nin tasfiyesi meselesi gündemin başat ögesi olarak yerini aldı. Bu sonucun özellikle bölgesel ölçekli gelişmelerden ileri geldiğini bir önceki sayıda değerlendirmiştik. Sürecin temel özelliğinin ise "yeni bir tasfiye" kampanyası olduğuna işaret etmiştik. Zira Kürt Ulusal Hareketi ve mücadelesi ülke sınırlarında taktik açıdan en zayıf dönemlerinden birini yaşıyor olsa da Suriye Kürdistanı'ndaki (Rojava) kazanımları, Irak Kürdistanı'nda, tüm NATO desteği ve yoğunlaşmasına rağmen imhaya dönük savaşta Medya Alanlarının gösterdiği direnç ile en gürbüz dönemini yaşamaktadır. Bu açıdan ulusal hareket bölgesel ölçekte tuttuğu alandaki politik iktidar olanaklarıyla, askerî gücüyle ve kabiliyetleriyle ve Kürdistan'ın dört parçasındaki örgütlü varlığı ile etkin bir aktör konumdadır.

Devlet Bahçeli ile dile gelen Türk egemenlerinin yönelimi ve niyeti bu durumun kabulü olarak görülmelidir. Kabul gören bu gerçeklik aynı zamanda ortadan kaldırılması gereken bir tehdit olarak değerlendirilmektedir. Bahçeli'nin "ezilene barış bahşeden kişi" olarak 22 Ekim'de açık bir egemen kibriyle uzattığı elin Kürtler tarafından son bir şans olarak yorumlanması istendi ve "bahşedilen bu elin değerlendirilmesi" için sunulan şart başka gelişmelerin yaşanmasıyla genişledi ve bir ölçüde anlaşıldı. Bu şart iktidarın tasfiye hamlelerinin, üstelik iktidar tarafından belirlenmiş sınırlarla desteklenmesiydi. Bu şart tüm topluma da dayatılmakta.

31 Ekim'de CHP ve DEM Parti'nin "Kent Uzlaşısı" ile seçilen CHP'li Esenyurt Belediye başkanı Ahmet Özer tutuklandı ve yerine kayyım atandı. Yine 4 Kasım'da DEM Parti'nin kazandığı Mardin Büyükşehir Belediyesi, Batman Belediyesi ve Halfeti Belediyesi İçişleri Bakanlığı talimatıyla kayyımla yeniden

gasbedildi. Aynı tarihlerde İmralı'da Abdullah Öcalan'a görüş yasağı konuldu. 5 Kasım'da Devlet Bahçeli, yaptığı çağrının arkasında olduğunu, Kürt sorunun olmadığını ancak "terör sorununun" kaldırılması görevinin devam ettiğini ifade etti. Mardin Büyükşehir Belediye başkanı Ahmet Türk'e kayyım atanmasını ve böylesi bir şahsiyetin CHP tarafından suistimal edilerek kullanılmasını eleştirdi. Kayyım atanmasına kimsenin anlayamadığı bir üslupta hem hayır hem evet dedi.

Yaşananlar çok yönlü gelişmelere işaret ediyor.

Birincisi, TC'nin Kürt kazanımlarına ve mücadelesine yönelik imha yöneliminin yaşadığı krizdir. Bu krizi boyutlandıran şey ise İsrail'in Filistin ile başlayan ve dengeleri korumak üzere İran'ı zayıflatma ve kuşatmaya dönen saldırıları ile şekillenen emperyalizmin bölgesel planlarıdır. TC bu krizde rol almayı içeren hamleler şekillendirmekte ve esas hesabı ise bölgeden toprak kazanarak çıkmaktır. Zira Kürt Ulusal Mücadelesine karşı yürüttüğü askerî seferberlik istediği sonuçları üretmemiş, gelişmeler çelişkileri politik olarak daha fazla yoğunlaştırmıştır. TC'nin, gücünü bölgeye yöneltecek daha fazla olanağa ihtiyaç duyduğu görülüyor.

İkincisi, kayyım hamlesi devlet için yumuşama sinyallerinin bir zayıflığa işaret etmediği mesajı içermektedir. Devlet bir yandan ulusal hareketin "uzlaşma" ile tasfiyesine yönelirken kayyım ile de eli sopalı gücünü destekleyecek şoven bir kamuoyu oluşturmaktadır. CHP-DEM Parti ittifakı adayları Ahmet Özer ve Ahmet Türk ile yapılan tercih ise Kürt meselesinde en barışçıl-uzlaşmacı kesimlere dahi yaşam hakkı vermeyeceği mesajıdır.

Üçüncüsü, kayyım saldırısını CHP hattına doğru çekerek krizli yapının bütüne doğru yayılması tercih edilmiştir. Yerel seçimler sonrası güç değişimlerinde oluşan eğilim egemen klik olmanın avantajları kullanılarak mücadelede sertleşme seçeneğine yöneltmiştir. Bu durum küçülen pastada bölüşüm mücadelesi ve krizli yapının bir sempoiumudur.

Dördüncüsü, AKP-MHP bloku içinde inişli çıkışlı süren krizlerin yeni bir çehresi ortaya çıkarken CHP içinde süren mücadelenin de daha açık hale gelmesi sağlanmıştır. Özellikle CHP içinde cumhurbaşkanlığına dair mücadele, Kürt meselesine yaklaşımdaki farklılıklar kayyım atamaları ile keskinleşmiştir.

Beşincisi, Devlet Bahçeli'nin Tayyip Erdoğan'ın ekonomik kriz, "terör" gibi sorunları çözmesi için anayasal değişikliklerle birlikte cumhurbaşkanlığı yolunda önünün açılması talebi; yine CHP içinde Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ın cumhurbaşkanlığı adaylığını ima eden beyanlarının peş peşe gelmesi ve bu temelde yürüyen tartışmalar bir "erken seçim" seçeneğini bir bütün sistemin tartıştığını ortaya koymuştur. Bu gelişmeler bu seçeneği olgunlaştırma ve bunun zeminini yoklama olarak okunmaya açıktır.

Faşist sistemin yaşadığı ekonomik kriz güçlü bir siyasî krize doğru hızla sürüklenmektedir. İttifaklar arasında ve ittifaklar içinde saçaklanmış bir siyasî krizin emareleri güçlü biçimlerde açığa çıkmaktadır. ABD Başkanlık Seçiminde görülen sertliğe onun uşağı olan TC içinde rastlamamak olası değildir. ABD Başkanlık seçimindeki değişimin düzeyi ve boyutu, bu değişimin ABD içinde alacağı gerginlik TC'nin klik mücadelesinde seyri etkileyecek faktör olacağı görülüyor. Bunun hangi seyrinde ve eksepte olacağı ise Trump'ın dış politikada izleyeceği rota ve bunun emperyalist tekeller arasında yaratacağı gerginlik ve mücadeleye paralel olacaktır.

Ortaya çıkan genel tablo ise faşist diktatörlüğün Kürt meselesine odaklı bir arayış içinde olduğudur. Bu eksende verili dengeleri bozan adımlar peş peşe gelmektedir. Devlet Bahçeli "Abdullah Öcalan ve DEM Parti ekseninde silah mı siyaset mi?" tartışmasına kapı aralarken Tayyip Erdoğan bu söylemlere dair yorumdan daha çok "Kürt kardeşlerimiz muhatabımız, terörle mücadele desturumuz" diyerek içerde ve dışarda saldırganlığın dozunu artırmaktan bahsetmektedir. Bu egemen ittifakın sözcülerinin "papaz" ve "cellat" rolüne dair bir görev dağılımı içinde mi hareket ettikleri yoksa ciddi bir mücadele içine mi girdikleri tartışmalıdır. Ancak

Kürt meselesi eksenli yoğunlaşmanın temel paradigması "uzlaşma ve barış" söyleminin de kullanılarak topyekûn tasfiye edilmesi, silahlı direnişe dayalı biçimin ortadan kaldırılmasıdır. Bu çok boyutlu ve kapsamlı bir "tasfiye" planıdır.

Tasfiyeye dayalı siyasetin, tasfiyecilikten mustarip dünya görüşünü besleyen bu siyasî akımı güçlendiren zemini besleyeceği görülüyor. Anayasalcı, uzlaşmacı, sistem içi tartışmalar ve kitleleri kuşatan reformist akıllar ve tutumlar şimdiden bölük bölük dizilmiş durumdadır. Verili anayasanın, yasaların ve kuralların tanınmadığı siyasî iklimde "hak, hukuk mücadelesi" ile iyileştirme çabası temel yaklaşım olarak sürece damgasını vurmaktadır.

Geniş kitlelerin bu duruma dair isteksizliği, beklenti içinde olmaması ve bu eksende değişime dair inançsızlığı ise en başta reformist ve tasfiyeci karakterdeki akımları bunu tersine çevirmeye dair daha azimli kılmaktadır. Ekonomik krizin toplumsal yaşama yansıyan sonuçlarına karşı kitlelerde biriken öfke, siyasî özgürlüklerin ve hakların acımasızca gasbedilmesine karşı büyüyen nefret, iktidarı ve muhalefeti ile kitlelerden kopukluğun boyutunu gösteren çürümeye duyulan derin güvensizlik, kadın ve çocuk katliamlarının en pespaye biçimlerinin toplumsal bir kriz ve tepkiye dönüştüğü şartlarda halkın bağımsız eyleminin adeta kösteklendiği bir tasfiyeci rüzgâr esmeye devam ediyor.

Kürt ulusal sorununun gündemi işgal ettiği noktada şovenizm kampanyaları, sosyal-şovenizmi semirtirken "tam hak eşitliği" haysiyetsiz şekilde boğulmaya çalışılıyor. En temel ulusal haklar tartışması yapılmaksızın Kürt sorunu çözümü tartışılıyor. Türk halkı şovenizm zehrinin her türlü biçimine açık hale getiriliyor. Kürt ulusuna yeni kölelik şartları benimsetilmeye çalışılıyor.

Komünistler sürecin yarattığı politik iklimi ve klik mücadelelerinin oluşturacağı boşluğu kitlelere gerçekleri anlatmak, halkın bağımsız eylemini en güçlü şekilde örgütlenme çizgisine çevirmelidir.

KAÇINILMAZI GECİKTİRMEK ULUSAL KURTULUŞA ENGEL OLAMAZ

TC'nin Kürt sorunundaki politik tutumu esasta Kürtlerin ayrı bir ulus olarak özgürce ayrılma ve devlet kurma hakkının gaspına dayanmaktadır. Kürtlerin ırkçı-faşist politikalarına karşı her başkaldırısının kanla bastırılması devletin bu tutumunun tarihsel ve süreğen bir tutum olduğunu göstermiştir. TC'nin kuruluşunun ve Lozan'da Kürtlerin Kendi Kaderini Tayin Hakkının (KKTH) gasbedilmesinin 101. yılında da bu tarihsel tutum güncelliğini korumaktadır. TC, Kürdistan coğrafyasına yönelik ilhakçı politikalarında tökezlediği süreçlerde iyi niyetli(!) yaklaşımlarla Kürt sorununu gündeme getirmiştir ancak hiçbir zaman Kürt sorunu çözüme kavuşmamış, aksine şovenist politikalar derinleştirilerek Kürt Ulusal Mücadelesine son vermek için düzenbaz politikalar izlenmiştir.

Dışarda yaşadığı tıkanıklığı içerde KUH'u teslim almaya çalışarak aşmak isteyen TC bir kez daha Kürt sorununu gündeme getirmiştir. Ne var ki bu kez sorunun çözümüne dair öne sürdüğü argümanlarla birlikte gardını almış, KUH'u teröre etmeyi ihmal etmemiştir. Kuşkusuz bu hamleler, KUH'un somut durumunu, yani KUH'taki ve Kürtler içerisindeki kırılmayı doğru okuyabilen bir düşmanla karşı karşıya olduğumuzu göstermektedir. Bahçeli'nin Öcalan'ı İmralı'daki tecrit hücrelerinden Meclise çağırmasının ardından Kürtlere yönelik çeşitli saldırılar devam ederken halkın çeşitli kesimleri arasında Kürt sorununun çözümüne dair pek çok tartışma gündeme geldi. Bu tartışmalarda söz alan Kürtlerin devletin "kardeşlik" adımlarını samimi bulmadığına ve tam hak eşitliğine tekabül eden söylemlerle gündeme geldiğine tanık olduk. Bu vesileyle Kürt halkı içerisinde güçlenen ulusal bağımsızlıkçı eğilim daha

da görünür oldu. Dolayısıyla TC'nin bu eğilime karşı saldırıları gecikmedi. Geçtiğimiz günlerde sokak röportajında konuşan Ali Çeven isimli bir Kürt genci "Kürt meselesi artık Türkiye meselesi olmaktan çıkıp Orta Doğu meselesine dönüşmüştür. Artık ya bizi olduğumuz gibi tanıyacaklar ya da onlardan olmadığımızı kabul etmiş olacaklar. (...) Biz ayrı bir ulusuz. Biz kimsenin alt kimliği değiliz. Biz kimsenin kölesi değiliz. Biz kimsenin kendi ırkının altında malı, mülkü değiliz. Biz ayrı bir ulus olduğumuzun bilincine vardığımız gün Kürtler olarak sorunumuz çözülecektir. 'Biz'e aittir diye dayattıkları her şeyin adı 'Türk'; Türk bayrağı, Türk askeri (...) Ben Türk değilim, adı Türk olan bir şey nasıl benim olabilir? Bu, biz düşmanınız anlamına gelmez. (...) 'Kürtçülük-Türkçülük dinde yoktur' diyorsanız o zaman çözüm bellidir. TC'deki tüm Türk eksenli kavramları kaldırın, adını Anadolu yapın, Anadolu devletinin, Anadolu bayrağının altında yaşayalım. Biz de Kürt meselesini kapatalım. Aksi takdirde Türk ulusunun olduğu her yerde Kürt ulusu da olacaktır. Ulusa karşı ulus varlığı olacaktır. Bu ırkçılık, Türk düşmanlığı veya Türk bayrağına düşmanlık değildir." ifadeleri nedeniyle burjuva-feodal medya tarafından hedef gösterilmiş, iki kez gözaltına alınmış, gözaltında işkenceye maruz kalmış ve sonrasında tutuklanmıştı. Çeven, Kürtlerin ayrı bir ulus olduğu, egemen ulusun gadrinden kurtulmak için ezilen ulus bilincinin gelişmesi gerektiği, TC'nin her alanda Kürt ulusuna dayattığı asimilasyon öğeleri gibi bir dizi gerçeğe işaret etmiştir. Devamında "ulusa karşı ulus varlığı" vurgusunda bulunmuştur. Egemen ulusa karşı ezilen ulusun, ulusal baskı uygulayan ulusa karşı direnen ulusun varlığı diyalektik bir gerçektir. Bu ifadeler en nihayetinde tam hak eşitliğini

talep eden net ifadelerdir ve burjuva demokrasisinin sınırlarını zorladığı için faşizmin hedefi haline gelmiştir.

Hiç kuşkusuz TC'nin Kürtler içerisinde gelişen ulusal bağımsızlıkçı eğilime hiddetle saldırmasını tetikleyen, özgürce ayrılma ve devlet kurma hakkını T. Kürdistan'ındaki ilhakçı varlığına yönelik bir tehdit olarak görmesidir. Tehdit olarak görmektedir, çünkü Kürt ulusal sorununun biricik çözümü ilhaktan vazgeçerek, emperyalist devletlerle pazarlığa soyunmadan ulusal kölelik zincirlerini ve emperyalist tahakkümü parçalamanın biricik yolu olan KKTH için mücadele etmekten geçmektedir. Bu nedenle günümüzde hâlâ ulusal baskı politikasının mahiyetini belirleyen olgu, Kürt ulusunun KKT hakkını elde etme tehlikesidir. Ayrıca "...milli baskı politikası, bağımlı ulusları ezmekle de yetinmiyor, çok kere ulusları birbirine karşı kışkırtma politikasına dönüşüyor. Böylece, çeşitli milliyetlere mensup emekçiler arasında kin ve düşmanlık tohumları ekilmiş oluyor. İşçileri ve emekçileri böylece 'bölen' ve birbirine düşüren hâkim ulusun hâkim sınıfları, daha kolay hükmetme imkânına kavuşuyor." (İ. Kaypakkaya) Dolayısıyla gerçek bir barışın tohumları, ulus-devlet aygıtını Kürt ulusunun ve diğer azınlık ulusların inkârı ve Kürt Ulusal Mücadelesinin imhası temelinde inşa eden faşist TC'nin egemen sınıflarında aramak tarihsel bir yanılğı olur.

KUH'un sınıf uzlaşmacı çizgisinin mücadeleyi sistem içi bir zemine çekmesi, ulusal kurtuluşun önündeki önemli handikaplardan birisi olmuştur. Öyle ki teoride "geliştirildiği" söylenen "demokratik özerklik" sistemi ulusal kurtuluşu, yani egemen ulus mezalimine son vermeyi öncelememektedir. Somut

koşullarda demokratik özerklik, ezilen ulusu özgürleştirmeyen, gerçekte gerici devlet aygıtının ilhakı altında yaşamayı salık veren bir önermedir. KUH'un mevcut programı, emperyalistlerin kendi çıkarlarına göre tekrardan biçimlendirip dizayn ettikleri içi esasen boş "KKTH"den farklı değildir. Emperyalistler "KKTH'yi devlet kurma hakkı olarak ele almadığı gibi çoğunlukla bu hakkın çiğnenmesi şekline büründürür. Egemen devlet içinde federasyon, özerklik, otonomi vs. biçimlerinin gerçekleşmesi olarak şekillendirir. Özgürce ayrılma hakkı yani KKTH güvenceye, garantiye, bir sözleşmeyle ve kesin bir statüye alınmaksızın ezilen ulusu egemen ulusun yeni tahakküm biçimlerine mahkûm etmeyi tercih eder. Bunu da KKTH olarak sunar." (Kongre Belgeleri) Oysa KKTH'nin anlamı açık ve nettir: ezilen ulusların, egemen uluslardan özgürce ayrılma ve devlet kurma hakkına sahip olması. Diyebiliriz ki, KUH da teoride KKTH'yi çiğnemiş, ezilen ulusu egemen ulusun yeni tahakküm biçimlerine mahkûm etmiş ve bunu KKTH olarak sunmuştur. KKTH, ezen ulus egemenliğine son vermeyi hedeflerken aynı zamanda emperyalist sömürüye de son vermeyi hedefler. Çünkü sömürgecilik, ulusal sorunla birlikte emperyalizm çağına özgü bir sorundur. Ancak KUH'un önerdiği sistem, her ne kadar "anti emperyalizm" olarak sunulsa da anti emperyalist değil, anti işgalcidir. Rojava'nın bugün geldiği durum, yani emperyalistlerle kurulan sıkı ilişkiler bunun en somut örneğidir. Bu yönüyle KUH'un paradigması "ulusal kurtuluş" muhtevasına sahip değildir. Zira uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarından doğan farklı teorilerin bir bileşkesi olarak bilimsel sosyalizmin deneyimlerinden, ütöfik sosyalizmden, anarşizmden ve burjuva demokrasiden esintilerle kavram-

sallaşmıştır. “Bunlardan faydalanarak kendine ait kavramlarla ifadelendirilmiş bir teoridir. Bu yanıyla eklektik ve uzlaşmazları uzlaştırmaya çalışan bir yanı vardır. Daha net ifade edersek ‘sınıf uzlaşmacı’ bir teoridir.” (a.g.e.)

Kürdistan coğrafyasında yaşanan acı deneyimler, egemen uluslara ve emperyalistlere verilen tavizler, çetin mücadeleler sonucu elde edilen kazanımların kısmen kaybedilmesi, Kürt ulusunun gerçekte ne talep ettiğinin göz ardı edilmesi vd. birçok gelişme düşmanın Kürt sorunundaki riyakâr tutumunu açığa çıkarırken aynı zamanda sınıf uzlaşmacı çizginin sefaletini de açığa çıkarmıştır. Bunun bir sonucu olarak kitlelerle KUH arasında açığa çıkan çatlaklar ve güvensizlik ezilen ulus milliyetçiliğinin güçlenmesine yol açmış, barış politikalarının çıkmaz sokaktan ibaret olduğu anlaşılmıştır. Tarihin devrimci devinimi Türk, Kürt ve çeşitli uluslardan işçi sınıfının birliğinin önündeki en büyük engel olan ulusal sorunun proleter devrimci çözümünü daha fazla dayatmaya başlamıştır. Dolayısıyla Kürtler içerisinde gittikçe bağımsızlık talebinin daha güçlü haykırılması ve sorunun devrimci eylemle çözümü arayışı kaçınılmaz olmuştur, önümüzdeki süreçte bu talepler daha da güçlü haykırılacaktır. Zira Kürtler geçmiş deneyimlerden damıttıkları sonuçlar ışığında ilhak altında, hak eşitsizlikleriyle yaşamaya devam etmek istememektedir. Halk nezdinde açığa çıkan bu tutum nettir.

TC de bu gelişmeleri yakından izlemekte ve kendi otoritesini ortadan kaldıracak tehdidi şimdiden kontrol altına almaya çalışmaktadır. Çeven örneğinde de bu netlik söz konusudur. Dolayısıyla Çeven’in tutuklanmasına neden olan söylemler de ulusal bağımsızlıkçı eğilimden ve TC’nin Kürt sorununun proleter çözümüne duyduğu tahammülsüzlükten ayrı, öznel bir durum olarak ele alınmamalıdır. Ulusal kurtuluşa çıkan her devrimci söylem ve eylem önümüzdeki süreçte egemen sınıfların Kürt halkına ve KUH’a dönük saldırılarına yeni gerekçeler ve hedefler sunacaktır. Sınıf uzlaşmacı çizgi ile denge sağlanabilecektir ancak egemenler sorunun proleter devrimci çözümüne her zaman vahşice saldıracaklardır. Bu saldırılar yalnızca kaçınılmaz olanı geciktirecektir ancak kaçınılmaz olan muhakkak gerçekleşecektir; Kürt ulusu kendi kaderini tayin hakkını elde edecektir.

DOKTORLARIN "MÜŞTERİ" DEĞİL MESLEK HAKKI TALEBİ

Geçtiğimiz günlerde “Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılan Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği Değişikliği’ne hem sağlık hizmetinin kalitesini düşürmesi hem de aile hekimlerinin özlük haklarına maddi olarak büyük zarar vermesi nedeniyle sağlıkçılar iş bırakıyor” haberine şahit olduk. Alıntıladığımız bu haber, söz konusu eylem hakkındaki en iyi anlatıma sahipti. Bu habere en iyi haliyle diyoruz çünkü haber en azından doktorların eylem hakkını teslim ediyor. Biliyoruz ki her bir grev halk kitlelerince bugüne kadar daha çok etik ve ekonomik açıdan tartışılmaktadır. Özellikle de sağlıkçı eylemleri süresiyle, gündelik hayata etkisiyle meslek içinde ve dışındaki insanlardan alınan tepkiyle her zaman konunun özünden uzaklaştırılarak “hastalar ne olacak” şeklinde geri dönüş almaktadır. Ancak Yrd. Doç. Dr. Murat Çekin’in tüm ülkelerden topladığı belgelerde, dünya genelinde son 50 yılda yapılan araştırmalarda doktorların greve çıktığında hastaların ölüm oranında bir artış gözlemlenmediğini görüyoruz. Aksine grevler, ne kadar sürdüğünden bağımsız hastalar için de “yol gösterici” kabul edilmelidir. Örneğin doktorlar 3 günlük grev ilan etmeseydi vatandaş sağlık hakkının elinden alınarak sorumluluğunun doktorların üzerine yüklendiğini ancak muayene sırasında öğrenecekti ki o zaman da doktor sorununa çözüm üretmeyen olacak ve belki de sağlıkta şiddetin önü açılacaktı.

Özünde hastalıkların da sağlığın da kökleri yaşam ve çalışma koşullarının, toplumsal ilişkilerin derinliklerinde yatıyor. Yani doktor ve hasta, sağlık ve sermaye ilişkilerini yalnızca AKP iktidarının politikalarıyla sınırlamak yeterli değil elbette. Ancak egemen sınıfların temsili iktidarı olduğu için nitede günceli AKP üzerinden ve onun somutluğunda tartışmak ve çözümü ona karşı üretmek zorundayız.

Hatırlanacaktır, AKP’nin ‘Sağlıkta Dönüşüm Programı’ kapsamında, 2003 yılında sağlık ocakları uygulaması terk edilerek aile hekimliği sistemine geçilmişti Birinci

basamak sağlık hizmetlerinin tamamen aile hekimliğine aktarıldığı sistemde, ASM’lerin (Aile Sağlığı Merkezi) tüm idarî ve finansal sorumluluklarını yönetmek de aile hekimlerine yüklendi. Merkezlerin tüm altyapısını kuran aile hekimleri sağlık hizmetlerinin önemli bir kısmını karşılamak yükümlülüğünü aldılar. Şimdi yeni düzenlemeye göre de aile hekimleri ödeme katsayılarında yapılacak değişiklik ve performans kotalarının artırılmasıyla yüksek maaş kesintileri ile karşı karşıya kalacak. Buna göre doğum sonrası ulaşılması en zor olan lohusa hastalar için yüzde 98 performans kriteri getirilirken kontrole gelmeyen lohusa hastalar için aile hekimlerinin maaşlarından kesinti yapılacak. Ayrıca yönetmelikte kayıtlı olduğu aile sağlığı merkezine 6 ay muayene olmaya gelmeyen hastanın faturası da hekimlere kesilecek. Yani tahmini olarak aile sağlığı merkezine başvuru yapmayan kayıtlı nüfusunun yarısının sağlık hizmeti bedeli aile hekiminin maaşından, tavan ücretin yüzde 42’si olarak kesilecek. Yönetmelikteki hiçbir şartı yerine getiremeyen hekimin maaşından ise sağlık emekçilerine göre 30-40 bine kadar bir kesinti sözü olacak. Yani her alanda olduğu gibi devlet, sağlığı da meslekî yeterliliğe indirgedi. Belki de Aile Sağlığı Merkezleri de özelleşir kim bilir?

Yeni yönetmelik ile aynı zamanda aile hekimleri "hasta memnuniyeti" sisteminde tabi tutulacaklar yani hastaların hekimler için yapacağı değerlendirme Aile Sağlığı Merkezleri için puan oluşturacak. Doktorlar bir nevi müşteri memnuniyetine tabi tutulacak. Özel hastanelerden alışık olduğumuz hasta müşteri ilişkisinde genele bakıldığında, tedaviler ücretsiz sunulduğunda bile, artık insanların sağlık hizmetlerini bir tüketim malı, kendilerini de nihayetinde bunun bedelini ödeyen müşteriler olarak gördüğü fark ediliyor. Sağlık, ister kapitalist emperyalist ülkeler isterse de bizim gibi yarı-sömürge ülkelerde olsun kârın sınırsızlığı gibi görüldüğü bir alan. Ne toplumların sahip olması gereken sağlık düzeyi için bir tavan ne de teşhis ve tedavi gerektiren hastalıklar

icat etme konusunda bir kısıtlama var. Üstelik, sağlığın bir insanî ihtiyaç olarak görülmesine karşı kimsenin bir diyeceği yok ve sağlıklı olmak da genellikle bir hak olarak tanımlanıyor. Sağlık endüstrisi kendini insanî ihtiyaçları karşılama ticaretine öncülük eden toplumsal aktörler olarak tanımlama lüksüne sahip. Yaptıkları yatırımların karşılığını zaten inanılmaz kârlarla aldıkları gerçeğinin üstünü örtüyor, yüzlerine çarpıldığında ise bu gerçeği ikincil öneme sahip bir konu olarak tanımlıyorlar. Zaten “sağlık için” verdikleri mücadeleye kim karşı çıkabilir ki sonuçta. Aslında bununla da sınırlı kalmıyorlar çünkü en basit haliyle internette bir arama motoruna özel hastaneler, cemaat ve sağlık bakanlığı üçlemesini yan yana arattığımızda birçok usulsüzlük, para kaçırma ve SGK vurgunlarıyla karşılaşılıyor. Son vurgun bilindiği üzere Yenidoğan Çetesi. Tüm çürümüşlüğün kaynağı olan egemenlerin bu işte parmağının olmadığını düşünmek yalnızca bebek ölümlerine üzülmekle sınırlı kalacak ve meseleyi adlî yani kriminal çerçevede sınırlayacaktır.

Bir bakıma bu konuların patlak vermesi eninde sonunda her şeyin birer meta olduğu fikrinin, toplumun “ortak aklı” haline gelmesine bir ölçüde fayda sağlıyor. Hasta sıfatıyla edindikleri gündelik deneyimler, istenilen yüksek fiyatlar insanları herkese açık, eşit erişim sunan sağlık hizmetlerinin değerini anlamaya itiyor. Ama yine de talebin sınırsız, kaynakların ise sınırlı olduğu fikri ve giderlerin kısılması için hizmetlerin sınırlandırılmasının gerektiği düşüncesi büyük oranda doğru sayılıyor. Çünkü sağlık çalışanları dışında sağlık hakkı için halk kitlelerinde bir hareketlilik gözlemlenmiyor. Bir randevu bile aylar sonraya verilirken, önceden hastane kuyrukları vardı söyleminin gerisine bile düşmüşken eşit ve ücretsiz sağlık hakkı talebi doğmuyor. Grevler kitleler tarafından desteklendiğinde ve harekete geçildiğinde gerekli kazanımlarla sonuçlanacaktır. Onun dışında maalesef duyurulmamış yönetmelikleri duyurma görevinden öteye geçemeyecektir.

FİLİSTİNLİ KADINLARIN SAVAŞTAKİ KONUMU

Filistin Ulusal Kurtuluş Mücadelesine, Direnişe ve Direnişin önderlerine dair birçok yazı yazdık ve okuduk.

Bu sayıda ise Filistinli kadınların bu tarihsel kurtuluş mücadelesindeki yerini inceleyeceğiz. Kadınların direniş içinde nasıl yer aldıklarını, savaştan nasıl etkilendiklerini, bedenlerinin, kimliklerinin düşman tarafından nasıl savaş ganimetine dönüştürüldüğünü, tarih boyunca hangi alanlarda örgütlendiklerini, örgütlenmeleri önündeki engelleri ve Filistinli kadınlar için savaşın ne anlama geldiğini anlamamız sınırlar ötesinde kuracağımız kırılmaz ittifakı güçlendirecek, kadının savaş-taki konumunu dolayısıyla toplumsal yaşamdaki konumunu anlamamızın yolunu açacaktır.

Filistinli kadınlar yalnızca savaştan zarar gören kayıplar değil, değişimin aktif mimarları olarak karşımıza çıkıyor. Onlar yüzyılı aşkın süredir savaşıyor, kültürel mirası koruyor, ısrarlı ve birleşik mücadeleyi gerekli her tür araç ile örgütlüyor. Filistinli kadınlar, savaşın “erkek işi” olduğu görüşüne başkaldırarak mücadelenin her alanında toplumsal cinsiyet rollerini paramparça ediyor.

FİLİSTİNLİ KADININ DİRENİŞİ İŞGALİN TARİHİNE KOŞUT

Filistin’de 13 ayı aşkın süredir sürmekte olan direnişte kadınların yerine gelmeden önce, kadınların tarihsel Filistin Kurtuluş Mücadelesi içerisindeki konumuna değinmemiz iyi olacaktır.

Bu tarihi, Filistin’in İngiliz sömürgesi olduğu yıllarda Yahudi yerleşimcilere karşı kadınların kırılık alanlarda örgütlenen militan eylemlere 1911 yılındaki katılımından başlatabiliriz. Yoksul ve kırılık bölgelerdeki kadınlar militanlaşırken üst-orta sınıflardan kadınlar 1917 Balfour Deklarasyonu’nun ardından, kent merkezlerinde milisler için çeşitli kaynak, mühimmat ve istihbarat sağlamak, tıbbi malzeme dağıtımı gibi yardım faaliyetleri yürüttüler. 1921 yılında kurulan “Arap Filistinli Kadınlar Birliği”ni bölgedeki ilk kadın örgütü olarak not düşebiliriz. Bununla birlikte birçok cemiyet, vakıf, komite kurulmuş; 1929 yılında Kudüs’te dünyanın her köşesinden gelen 200’den fazla kadının katılımı ile Filistinli Arap Kadın Kongresi düzenlenmiş, akabinde Arap Kadının İdaresi Komitesi (AKİK) kurulmuştur. Bu örgütlenme örnekleri ve direniş

pratikleri saydıklarımızdan fazladır. Bunlardan hareketle diyebiliriz ki 1911 yılından 1948 yılına dek kadınlar kolonyal güçlere karşı kapsamlı ve boyutlu bir mücadele yürüttüler, sömürgecilik karşısında halkın sergilediği dirayetin ve kurtuluş umudunun yarısını omuzladılar ve bunu gelenekler adı altında halka musallat olmuş gericiliğe rağmen uzun süre gerçekleştirdiler.

1948 yılında ise ilk kez, Yafa’da, Mouhiba ve Narimane Khourchid adında iki kız kardeş tarafından illegal silahlı bir örgüt olan “Kır Çiçekleri” kurulmuştur. Örgüt işgal devletinin kuruluşuna karşı silahlı direnişi örgütlemiş, genç kızların ve çocukların eğitimi için çaba göstermiş, aynı zamanda gerilla eğitimleri vererek kadınların aktif biçimde silahlı direnişe katılımını sağlamıştır. 1948’de işgal devletinin kurulması ardından 1971 yılına dek kadın hareketinin devlet kurumları ve siyasî örgütler içerisinde sürdürüldüğünü söyleyebiliriz. Kadın hareketi büyük ölçüde zayıflamış, militanlar topraklarından sürülmüş ya da katledilmiştir; kadın örgütleri yeniden sosyal yardımlaşma faaliyetlerine dönmek zorunda kalmıştır. Bununla kazanımlarını kaybetme riski

ile karşı karşıya kalan kadınlar, uzun yıllar boyunca geleneklerin ve devletin baskısı ile öğretmenlik, hemşirelik gibi “bakım işine” sıkıştırılmış; ulusal özgürlük mücadelesinin aktif özneleri ve önderleri değil hizmetçileri pozisyonuna sokulmuştur.

1970’li yıllardan itibaren güçlenen İslamcı örgütler karşısında devrimci kadınların mücadelesi güçlenmiş, ‘87 İntifada süreci ise kadınların yeniden direnişin ön saflarında yer almalarını getirmiş ve bu katılım artarak sürmüştür. Dalal Muğrabi, Leyla Khaled gibi kadınlar önderleşerek Birinci İntifada’nın özgürlük simgeleri olmuşlardır. 15 yaşında FHKC’ye katılan Leyla Khaled, 25 yaşında bir TWA uçağını kaçıran Filistin kadın hareketinin önderlerinden biri olmuştur. Bunun karşısında İslamcı örgütlerin kadınları “geleneksel kültürlerin taşıyıcısı, yeni neslin yaratıcısı, korunması gereken anneler” olarak tanımlaması devam etmiş, İslamî söylem kadın savaşçıları kamusal olarak yargılamıştır.

Vefa İdris’in 2000 yılında ilk fedai eylemini gerçekleştirmesi üzerine İslamî hareket de burjuva medya da nasıl tavrı alacağını bilememiş hatta Vefa

İdris'in eylemi başlangıçta dinî liderler tarafından istişhad eylemi olarak dahi kabul edilmemiştir. Hamas'ın kurucusu olan Şeyh Ahmed Yasin, kadınların savaştaki rolünü 2002 yılında şöyle ifade etmişti: "Bir kadın cihada katılıp savaşırsa, yanında bir mahrem (erkek koruyucu) olmalıdır. Kadınlar işgale karşı direnişin ikinci safında, savunma hattında yer alır. Kaçakları saklar, oğlunu, kocasını ya da erkek kardeşini savaşa yollar, sevdiklerini kaybetmenin acısını taşır ve gerektiğinde açlık, kuşatma gibi zulümlere göğüs gerer." Ahmed Yasin bir kadının mücadelesinin sınırlarını çiziyordu, bedeni kendine ait görül-meyen kadının ne savaşımaya ne de bu uğurda ölmeye hakkı vardı!

Ancak ikinci İntifada ile kadınların savaştaki rolü değişmeye başladı. Bu dönemde 52 kadın, fedai eylemi gerçekleştirdi. 2004 yılında Hamas militanı Reem Reyaşi, fedai eylemi için görevlendirilmişti. Düşmanın da erkek egemen algısı nedeniyle kadınlar yüksek güvenli bölgelere daha kolay girebiliyordu. Dolayısıyla artık İslamî liderler de kadınların istişhad eylemlerini kabul ediyordu. Ahmed Yasin 2004 yılında resmi bir açıklama ile kadınların saldırılarının istişhad kabul edileceğini resmen açıklamıştır.

Kadınların mücadelesi senelerce işgalci düşmana karşı, emperyalist medyada gösterilen "histerik fanatik dinci kadın" imajına karşı, "kadınlar savaşta savunma hattındadır" diyen yoldaşlarına karşı devam etmiştir. Bununla birlikte kadınlar mücadeleden hiç geri durmamış, kendi kurtuluşlarını Filistin'in kurtuluşuna bağlamışlardır. İntifada'nın sembolü olan taş atma eyleminde öne çıkan çocuklardı, ancak büyük kayaları parçalayarak atılacak taşları hazırlayanlar kadınlardı. Gözaltına alınan, kaçırılan çocuklar için kitlesel eylemleri örgütleyenler ve kaçırılan çocukları sahiplenenler kadınlardı. Boykot ve tecrit kampanyalarını başlatanlar, bu kampanya için muadil ürünleri üretenler kadınlardı. İşgalci dükkânlarının camlarını indirenler kadınlardı. Kadınlar nasıl tarih boyunca ellerindeki her araç ile düşmana karşı mücadele ettilerse bugün de tüm fedakârlıklarıyla mücadelelerini sürdürüyorlar.

ADLARI VE YÜZLERİ İŞGAL TOPRAKLARINDA

Bununla birlikte görüyoruz ki Filistinli kadınların direniş içerisinde ne ölçüde örgütlü olduğu bilgisi bile bizim için bugün hâlâ muğlak. Bunun en büyük

nedeni kadınların bu haklı savaşta yer almaması ya da kısıtlı katılımı değil, kadınların toplumsal alandaki görünürlüğüne dair toplumsal normlar ve gelenekler. Bugün ve tarih boyunca biliyoruz ki Filistin'de kadınlar savaştı ve savaşıyor ancak şehit düştüklerinde dahi "namus", "mahrem" kavramlarının dayandığı gelenekler nedeniyle isimleri ve fotoğrafları tarihe not edilemiyor.

İşgal altındaki tarihsel topraklarda kadınların bir Arap, bir Filistinli, bir kadın olarak günlük yaşam içinde atıkları her adım direnişe dönüşüyor. Gün içinde geçtikleri sayısız kontrol noktasında tacize ve cinsel saldırıya uğruyorlar, çıplak arama işkencesine maruz kalıyorlar. "Namusları" ile tehdit ediliyorlar. Kontrol noktalarından geçerken kendilerini savunmak için yanlarında taşımak zorunda kaldıkları bıçaklar nedeniyle işgal hapishanelerinde tutuluyorlar. Hapishanelerde işkenceye, cinsel saldırıya, ajanlaştırma için çekilen görüntüleri ile şantaja maruz kalıyorlar. Mücadeleye katıldıklarında aileleri tarafından desteklenmeyerek yalnızlaşıyorlar. İşgalcinin saldırılarından "korunabilmek" için çocuk yaşta evliliğe mecbur bırakılıyorlar. Filistinli kadınlar sömürgeciye, işgalciye, İslamcı gerici güçlere ve toplumsal normlara karşı yüzyılı aşkın süredir mücadele ediyor. Bugünkü savaşta oynadıkları rol hakkında somut bilgilerimiz ne yazık ki sınırlı ve bu bizim için, kadınların devrimci, anti işgalci ve anti feodal mücadelesine sırtını yaslayan, bununla övünen, bu mücadeleyi şanlı bir bayrak olarak yükseltmek isteyenler için ciddi bir eksiklik olarak acı vericidir. Her şeye rağmen biliyoruz ki Filistin'de direniş devam ettikçe kadınlar gerçek bir taşıyıcı, güçlü bir kolon olmayı sürdüreceklerdir. Bugün orada sıkı yumruklarla direnen kadınlar vardır...

Bu kısıtlı alanda tüm Filistinli kadınların mücadelesini anmamız, anlamamız mümkün değil. Ancak açık biçimde söyleyebiliriz ki Filistinlileri susturmaya, silmeye, ezmeye çalışan sömürgeci ve işgalci baskı karşısında Filistinli kadınların varlığı, inatçı ve geri adım atmayan mücadelenin kanıtıdır. Kadınlar direnişin pasif kayıpları değildir. Onları bu biçimde anmak onların mücadelesini görmemek, tanımamak ve onlara haksızlık etmektir. İşgal altında cinsler arası eşitliğin olamayacağını sık sık vurgulayan Filistinli kadınlar, yaşamın olduğu her yerde savaşıyor.

Yaşamda da savaşta da kadınlara bin selam!

Türkiye limanları Siyonizm'i besliyor

Geçtiğimiz haftalarda TC limanlarından kalkan ve işgal devleti İsrail'e ağırlıklı olarak askeri mühimmat taşıyan gemilerin limanlara ve karasularına kapatılması talebi ile İstanbul'da, Bursa'da, Mersin'de ve Antalya'da çeşitli eylemler gerçekleşti. Filistin halkının işgalciyi boykot ve tecrit etme talebi dünyanın birçok ülkesinde yükselmeye devam ediyor, limanlar ve karasuları gündemli eylemler aylardır devam ediyor. Soykırımcı işgal devletine askeri mühimmat taşıyan ve dünyadaki halkların mücadelesi sayesinde Nami-bya, Slovenya, Karadağ, Angola, Malta limanlarına demir atması engellenen Kathrin gemisi Haydarpaşa Limanı'na demir atabiliyor! Kathrin gemisine yönelik yurtdışında gerçekleşen eylemleri paylaşan burjuva-feodal medya ise sıra Haydarpaşa Limanı'na geldiğinde ne bu eylemleri görüyor, paylaşıyor ne de meşru talebi tanıyor. Namibya'daki eylemi heyecanla haber yapan burjuva-feodal medya konu Haydarpaşa'ya geldiğinde, TC devletinin işlediği suçlara geldiğinde gözünü kulağını kapatıyor, eylemcileri terörist olmakla suçluyor. Kathrin, Mario A gemileri ABD'den aldığı askeri mühimmatı, motorize tankları, zırhlı savaş araçları, el bombaları, torpidoları, mayınları, füzeleri, kartuşları ve kartuş fitilleri taşımaktadır. 4 Kasım'da BM Genel Sekreterine hitaben yayınlanan ortak memorandumda "İşgalci İsrail'e silah, mühimmat ve ilgili ekipman tedarikinin durdurulması için derhal adım atılması" gerektiğini ifade eden TC devleti, konu kendi limanlarına ve karasularına geldiğinde hiçbir yaptırım uygulamıyor, bu gemilere geçiş izni vererek Filistin halkının yanında mücadele edenleri işkence ile gözaltına alıyor.

1945'te İsrail merkezli kurulan ZIM Integrated şirketi, yerleşimcileri tarihsel Filistin topraklarına taşımış ve Nakba sırasında yerleşimci milislere silah sevkiyatı yapmıştır. Bu sevkiyatı hâlâ gururla sahiplenen ZIM şirketi, tüm gemileri ve altyapısı ile İsrail'in ihtiyaç duyduğu ihtiyaçları sunmaya hazır ol-

duklarını açıklamıştır. Üç ay içerisinde kurulduğu günden beri Siyonizm'e ve emperyalizme hizmet eden ZIM şirketinin 124 gemisi Aliğa, Derince, İzmit, Mersin ve İstanbul Ambarlı limanlarını kullandı ve kullanmaya devam ediyor. Dünyada onlarca limandan kovulan ve demir atamayan Mario A gemisi, Kathrin gemisi TC limanlarına demir atıyor! ABD donanmasına bağlı olan ve işgal devletini korumak için bölgeye gönderilen USS Wasp isimli savaş gemisi eylül ayında İzmir Limanı'na demirliyor.

İşlevsiz hamasetini sürdüren, burjuva-feodal medya aracılığıyla halkı bu hamaset ile kandırmayı hedefleyen TC devleti, limanlardan karasularına, petrolden dikenli tellere, Siyonist İsrail'e karşı hiçbir tecrit uygulanmıyor. Saha Expo isimli savunmacılık ve havacılık fuarında soykırımın en büyük silah tedarikçisi olan BAE Systems silahlarını gururla sergiliyor.

On binlerce Filistinliyi katleden, yüz binlercesini yerinden eden işgal devleti İsrail'e ardına kadar açılan, emperyalizmin ve Siyonizm'in hizmetine koşulsuz sunulan limanlar, karasuları kapatılmalıdır! Haydarpaşa'da, Ambarlı Limanı'nda, Mersin'de, Bursa'da ve birçok alanda gerçekleştirilen eylemler gösteriyor ki burjuva-feodal medyanın ve TC devletinin yalanları boşa düşüyor. 18 Aralık 2023'te Ambarlı Limanı'nda işgal devletine devam eden sevkiyatlara karşı eylem yapan gençler işkence ile gözaltına alındı, haklarında dava açıldı. Yine 17 Kasım'da Ambarlı Limanı'nda buluşacak olan Filistin Eylem Komitesi, Türkiye limanlarının Siyonizm'e tedarik sağlayan gemilere derhal kapatılması çağrısı yapıyor. Filistin mücadelesini yargılayanlar, hamaset ile halkı kandırmaya çalışanlar emperyalizm ve Siyonizm ile iş birliklerini sürdürdükleri sürece karşılarında direnişi bulacaklar. Aksa Tufandan beri görüyoruz ki dünya halkları Filistin halkının Siyonizm'e ve emperyalizme karşı mücadelesinde üzerine düşen görevlere dört elle sarılmayı sürdürecek.

ENFLASYON BASKISI ARTARKEN EKONOMİK KÜÇÜLME Mİ BAŞLIYOR?

Pandemi sonrası Türkiye ekonomisi, ağır koşullar ve olumsuz görünüme rağmen ekonomik büyüme eğrisini sürekli yukarı yönlü tutmaktaydı. Öyle ki Pazarlık ve Elbistan depremleri sonrası dahi, büyük ölçekli bir felaket yaşanmış olmasına rağmen ekonomik büyüme sağlanabilmişti. Ancak ekonomik büyümenin halkın gündelik yaşamında herhangi bir olumlu değişime etki etmediği, bilakis büyümenin halkın yaşam koşullarının daha da ağırlaşması olarak karşılık bulunduğu görülmektedir.

Ekonomik büyümenin iktidarın bilinçli bir politikası olduğu, enflasyonist baskının artması ve satın alma gücünün erimesi pahasına tercih edilen bir politika olduğu bilinmektedir. Türkiye gibi birtakım ülkeler özgülünde ekonomik büyüme, özel tüketimin ve iç tüketim ile doğrudan ilintili olan inşaat-emlak sektörü gibi alanların şişirilmesi sonucu ortaya çıkan bir iktisadi parametredir. Yatırım çekme, sıcak para akışını canlandırma, ekonomik sirkülasyonu sürdürerek ekonomik görünümü iyileştirme, sıcak para akışı ve geniş-düşük faizli kredi seçenekleri ile sanayi üretimini canlı tutabilme ve uluslararası fonlanma olanaklarını artırma amacıyla sürdürülen ekonomik büyümenin artık Türkiye için bu gerekçelerin hiçbirine cevap olmadığı görülmektedir.

Ekonomik büyüme ile birlikte istihdamda düşüş engellenmeye çalışılırken enflasyonda artış kaydedilmesi

sebebiyle iş gücü de ucuzlar. Sömürü katmerlenirken, tasarrufa geçilmesi de engellenir, iç tüketicide para birikmesi engellenir, bu biçimde ekonomik canlılık ve hareket elde edilmeye çalışılır. İç kredilenme olanakları geniş tutulmaya çalışılır, böylece özellikle sanayi ve iç tüketim alanlarında (emlak sektörü gibi) yatırımların artırılması için çaba harcanır. 2024 birinci ve ikinci çeyrek büyüme verileri de bu yönlü çabaların devam ettiğini, özellikle ikinci çeyrekte sanayi üretiminde düşüşün gözlemlendiğini ortaya çıkardı.

ENFLASYON, EKONOMİK BÜYÜMEYE NASIL ETKİ EDER?

Genel olarak gerici devlet, enflasyon ile mücadele iddiasını dillendirse de enflasyona rağmen ve enflasyon artışı ile birlikte ekonomik politikalar inşa etmektedir. Emperyalizme ve uluslararası emperyalist tekellerden kendisine doğru gelecek sermayeye ve emperyalizme doğrudan bağımlı yapısı gereği, tekeli sermayenin ülke kaynaklarını talan edebilmesi için en uygun koşulları oluşturmaya çalışır. Genel anlamda büyüme yönlü politikaların izlenmesi, hem ekonomik faaliyetlerin sürekli biçimde gerçekleşerek finans sektörünün kredilendirebilme becerilerini artırmayı, bu yolla geniş yatırımların sağlanabilmesini ve istihdamın artırılmasını, bunu yaparken ise iş gücünü ucuzlaştırarak sömürüyü artırmayı hedefler. Böylece ekonomik görünümü büyüme immesine kavuşur, dolayısı ile sermaye akışının

artması için koşullar oluşur ve kredilenme olanakları artar. Bu durum, aynı zamanda emperyalist sermayenin ülke içerisindeki talanından pay kapacak olan yerli egemen sınıfların da başlıca çıkarının karşılanması anlamına gelir. Ucuzlayan iş gücü ile birlikte, farklı gerekçeler ile mal piyasasında artışlar görünmesi, satın alma gücünün azalmasına sebep olur, büyüme ile birlikte enflasyon da artar. Enflasyonun esasta bazı zorunlu tasarrufları sağlaması ve tüketim daralmasını tetiklemesi beklenir. Ancak Türkiye, tüketim daralmasını ve tasarrufu engellemek adına tüketicinin kredilenme faizlerini düşük tutar veya düşük kalmasını sağlayacak politikalar izler, total talebi artırmaya yönelerek piyasanın canlı kalmasını sağlamaya çalışır. Elbette bunu yüksek borçlanma pahasına yapar.

Enflasyonun büyümeye olumlu etki ettiğine dair birçok yaklaşım mevcut olsa da, esasta enflasyon sömürünün derinleştirilmesine yardımcı olur. Yani bu yönlü paralel ilişki de mutlak değildir, bir aşamadan sonra enflasyon piyasa belirsizliklerini de artırır, bu belirsizlikler de uzun vadeli yatırımların gerçekleşmesinde olumsuz etki yaratır. Belirli bir aşama sonrası, büyümeye ve zoraki açılan kredilenme olanaklarına rağmen sanayi yatırımlarında düşüşler gözlenir. Türkiye sanayi üretiminin özellikle 2024 ikinci çeyreğinde belirgin düşüşünün sebeplerinden biri de budur. Ayrıca yüksek enflasyon altında borçlanmada görülen artış, finans sektörü

risklerini de biriktirir, sürdürülebilir kolay kredilenme olanakları ortadan kalkmaya başlar. Bu yönlü olumsuzluklar ve piyasa riskleri, uluslararası sıcak para akışını yavaşlatır, sermaye ihracı yön değiştirir. Türkiye, son 10 yıldır özellikle enflasyonun iş gücünü ucuzlatan ve istihdamda düşüşü engelleyen yönünü geniş biçimde kullanmaya çalışmıştır, ancak sanayi yatırımlarında düşüş ve uluslararası sıcak para akışının canlandırılmaması sebebi ile yüksek enflasyondan faydalanma politikası sürdürülebilir olmaktan çıkmıştır.

EKONOMİ BÜYÜRKEN, İŞSİZLİK ARTMAYA DEVAM EDİYOR!

Genel olarak, ekonominin büyümesinin istihdamı artırması beklenmektedir. TÜİK de ekonomik büyümenin istihdama olumlu etki ettiğine dair açıklamalar gerçekleştirmektedir. Ancak TÜİK açıklamalarına rağmen, istihdamda daralma gözlemlenmeye devam etmektedir, bu iddianın manipülasyondan ibaret olduğu açıktır. Çünkü TÜİK istihdam verilerini açıklarken her yıl istihdama katılım rakamları üzerinden değerlendirme yapmaktadır. Her yıl istihdama katılma zorunluluğu olan kişi sayısı ve bunlar üzerinden istihdama katılımı ne oranda olduğuna bakıldığında ise aslında işsizliğin büyük sıçramalar ile artmaya devam ettiği görülmektedir. Yani istihdama katılım artıyor gibi görünse de bu istihdam genel olarak işsizliğin azaltılması için yetersiz kalmaktadır. Örneğin TÜİK'in yılın birinci

ve ikinci çeyreğine yönelik “istihdam artışı” başlıklı raporlarına rağmen, işsizliğin, gerçekleşen istihdamdan oldukça yüksek oranlara ulaştığı bilinmektedir. Ocak-nisan, nisan-haziran aylarında özellikle burjuva-feodal medyada yüksek istihdam naraları atılırken DİSK-AR tarafından temmuz ayında yapılan çalışmalara göre, geniş tanımlı mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı 10,7 milyon dolayına ulaştı, bir önceki yıla göre 1 milyon 977 kişi daha işsizler ordusuna eklendi. Yani işsizlik son bir yılda, yüzde 26,5 seviyesine erişti. Açılan istihdamın, iş talebine karşılık gelemediği, oldukça gerisinde kaldığı rakamlar ile sabittir. Yani görülen ekonomik büyümenin, istihdam olanakları yaratamadığı görülmektedir. Sanayi üretiminde gelişim sağlanması gibi kendi içerisinde elbette üretim anarşisinin bir sonucu olarak bir yığın problem biriktirse de geniş çevrelerce en doğru büyüme modeli olarak kabul gören bir modelin oldukça uzağında, iç tüketim marifeti ile gerçekleşen ekonomik büyümenin artık sonuç vermediği de görülmektedir. Yılın ikinci çeyreğinde sanayi üretiminde görülen düşüş ve bu sektördeki daralma, azalan iş gücü maliyetine rağmen piyasa güvensizliğinden ötürü uzun vadeli yatırımların sağlanamamasından kaynaklanmaktadır.

Bu durum, gerici devletin politikalarının temel handikaplarından biri haline gelmektedir. Sanayi üretiminde ve ihracatta yaşanan düşüşe rağmen büyümeyi sürdürmek, açıkça iç tüketimi, hizmet ve emlak sektörünü şişirmekten geçmektedir. Ancak enflasyonun oldukça yüksek bir ivme ile artışa devam etmesi bu politikanın uygulanmasını zorlaştırmaktadır ve açıkça daha ağır riskler biriktirmektedir. Yani Türkiye ekonomisi politikaları, deprem felaketi gibi felaketlerden sonra dahi tüm risklere rağmen büyüme rotasında ilerlerken artık bu politika daha yüksek riskler barındırdığı ve karşılık bulamadığı için hızlı bir çark ile daha düşük seviyelere çekilebilir. Bugün için bunun yüksek bir ihtimal olabileceği konuşulmaktadır, ancak böylesi bir dönüşün yine en büyük zararı sanayi sektörüne ve bu alandaki kısa-orta vadeli yatırımlara olacağı için çekinceler devam etmektedir. Mevcut kredilenme olanaklarına ve düşük maliyetli iş gücüne rağmen gerileyen sanayi yatırımları, büyüme politikasının terk edilmesi ile birlikte daha büyük zorluklar ile karşılaşacaktır. Çünkü sanayi yatırımları için tek sorun

düşük iş gücü maliyetinin olup olmaması veya kredilenebilme olanakları değildir. Aynı zamanda hammadde ve bunun içerisinde enerji erişiminin maliyetinin de düşük olması gerekir, Türkiye’nin bu alandaki bağımlılığının oldukça derin olması ve dünya çapında bu alandaki yüksek fiyat artışlarının devam etmesi, sanayi yatırımlarını Türkiye’de zora sokan olguların başında gelmektedir. Türkiye’de sanayi alanının bu derece yüksek maliyetler ile rekabete girişme olanağı oldukça zayıfken, özellikle Batılı emperyalistlerin son dönem girdikleri politik yön itibarı ile kredi maliyetlerini artırma ve emtia fiyatlarının tavana çekilmesi sonucunda uluslararası ekonomik küçülme sürmekte, Çin, Japonya gibi ülkeler dahi iç tüketimi artırmanın yanı sıra yapısal reformlar ile piyasa güvenliğini sağlamanın yollarını aramaktadır. Çin sosyal emperyalizmi için bunu sağlamak görece daha mümkündür, cari fazlası vardır ve bu fazla ekonomik reformların sağlanabilmesi için kullanılabilir. Yani Türkiye’ye göre daha az risk biriktirmektedir. Ancak Türkiye ekonomisi için, ağır borçlanma ve iç tüketim marifeti ile büyüme, yeterli sıcak paranın çekilememesi durumunda ölümcül ekonomik riskler taşımaktadır.

NE “NAS” NE DE FAİZ ARTIRIMI, ENFLASYON HER DURUMDA YÜKSELİYOR!

Enflasyonda son yıllarda görülen ve frenlenemeyen ivmeyle ilerleyen artış, hükümetin ve Merkez Bankası’nın tüm politik değişikliklerine rağmen sürmeye devam ediyor. Yani Merkez Bankası’nın yükselen enflasyona karşı aslında silahsız olduğu, bununla birlikte enflasyonun yaratacağı fırsatlara odaklandığı görülmektedir. Birincisi, gerici devlet yüksek enflasyondan faydalanmaktadır, bu sebeple bu artışın devam etmesinde çıkarı vardır, enflasyon arttıkça iş gücü maliyetleri azalmakta, buna karşılık ürün fiyatları artmaktadır. İkincisi, enflasyona yön veren tek olgu Merkez Bankası tarafından izlenen para politikası ya da ekonomik büyüme politikaları değildir. Türkiye gibi yarı feodal, yarı sömürge ülkelerde, bu durum çok büyük ölçüde dışsal faktörlerden kaynaklanmaktadır. Emtia ve tedarik zinciri kesintileri, enerji fiyatlarında artış ve erişim zorlukları, kredilenme ve likidite olanaklarında azalmalar, artan borç maliyetleri gibi birçok husus; enflasyon baskısının artmasına yol açmaktadır. Bu faktörler esasta emperyalist çekişmenin sonucu

olarak ortaya çıkmaktadır. Türkiye’nin izlediği ekonomi politikaları ise yüksek enflasyon ve satın alım gücündeki düşüşe rağmen, bu durumun yarattığı fırsatların izinin sürülmesidir. Yani egemen sınıflar için öncelik enflasyonun düşmesi değil, bir biçimde bağımlı ekonominin ihtiyacı olan sıcak paraya erişimin sağlanabilmesidir. Bugün için sıcak para erişiminin, yatırım çekmenin ve kredilenme olanaklarına erişimin, yüksek politika faizi ile parasal daralma yoluna gidilmesi, sanayinin frenlenmesi uğruna finansal risklerin azaltılması ve ekonomide soğumanın sağlanması olarak görünmektedir, bu durum ekonomik stabilite görüntüsü vererek piyasa beklentilerini karşılamayı hedeflemektedir. Çünkü bu biçimde, riskli büyüme adımları küçültülerek, gelişme dahi büyük riskler biriktirmeyen bir görüntü yakalanmak istenmektedir. Son 1 yıl bu politika, kredi derecelendirme kurumlarının değerlendirmelerine de yansımış, Fitch mart ayında Türkiye’nin ekonomik görünümünü durağandan pozitif çevirmiş, Moody’s temmuz ayında B3 derecesinden B1 yönlü kredi derecelendirme gerçekleştirmiş, Eylül ayında ise BB seviyesine yükseltmiştir. Belirtmek gerekir ki bu seviye, yatırım yapılabilir seviyeden henüz 3 basamak daha aşağıdadır ve spekülasyon seviyesindedir, ancak yükselmeye devam etmektedir. Standard & Poor’s ise, yine BB seviyesine yani spekülasyon seviyesinde tutulmasına karar vermiştir.

Bunun en önemli sebepleri arasında, dış kırılganlığı azaltacak politikaların izlenmesi gelmektedir. İç üretimin düşürülmesi ve maliyetinin artırılması, iş gücü piyasasının maliyetinin düşürülmesi ve TL kur dalgalanmasının kontrol altında tutulmasına yönelik politikalar buna örnek gösterilmektedir. Yani kredi derecelendirme kuruluşları demektedir ki; Türk egemen sınıfları, emperyalist tekeldi sermayenin talanı için daha uygun politikalar inşa etmeye devam etmekte, sömürü koşullarını ağırlaştırmaktadır ve bu yönde ilerlemelidir.

EKONOMİK KÜÇÜLMENİN MALİYETİ NE OLACAK?

Kredi derecelendirme kuruluşlarının ve piyasaların genel beklentisi olan ekonomik soğumanın en temel riski, özellikle sanayi üretimi ve istihdamda büyük çaplı düşüşlerin yaşanmasıdır. Bu düşüşler enflasyon ile birlikte değerlendirildiğinde, halkın emeğinin

artık neredeyse hiçleştiği, ağır yaşam koşullarının katlanarak devam edeceği bir sürecin içinde olduğumuzu göstermektedir. Kredi derecelendirme kuruluşlarının, derece iyileştirme koşullarından en önemlisinin iş gücü maliyetinin düşük tutulması olduğu görülmektedir. Türkiye de son 1 yılda asgari ücrete ara zammın kaldırılması, yüksek ivmeli enflasyona rağmen ücretlerde yeterli artışa gitmeme gibi adımlar ile bu kuruluşların beklentilerini büyük bir özveri ile karşılamaktadır. Türkiye’nin kredi notunun yükselmesi, halkın daha ağır bedeller ödemesi gerektiğine işaret etmektedir. Ayrıca tüm bu adımların enflasyon ile mücadele adı altında gerçekleştirilmesine rağmen enflasyon tırmanışı sürmeye devam etmektedir. Eski seçim sloganlarında sıklıkla duyulan “enflasyonun tek haneli rakamlara düşürülmesi” dahi artık neredeyse dillendirilmemektedir.

Ayrıca gerici devlet, halka karşı sömürü ve talan politikalarını oldukça istikrarlı biçimde hayata geçirmektedir. Öyle ki, IMF dahi büyüme tahminlerini revize ederek yüzde 3 seviyesine çekmiştir. Yani TC, hem istihdamı hem üretimi düşürecek, bunu yaparken iş gücü maliyeti düşük seviyelerde kalmaya devam edecek ve işsizlik de büyük oranlı artışlar gösterecektir. Bu yolla, emperyalist sermayenin ülke kaynaklarını daha verimli ve karlı koşullarda gerçekleştirmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Emperyalist tekellere pazarlanmaya çalışılan halkın emeğidir, gerici sınıfların kazancı uğruna halkın geleceğinin daha fazla karartılması ve belirsiz hale getirilmesidir.

Görülmektedir ki; devlet ne yönde politika izlerse izlesin nasıl bir gidişat inşa ederse etsin, bu politikaların altında yatan temel olgu sömürünün olabildiğince daha ağır koşullarda gerçekleştirilebilmesidir. Atıl işgücünün yani işsizler ordusunun büyüdüğü, satın alma gücünün erimeye devam ettiği, emeğin olabildiğince değersizleştiği koşullar inşa edilmeye çalışılmaktadır. Tüm bunlara enflasyon ile mücadele kılıfı uydurulmaya çalışılsa da TÜİK tarafından manipüle edilmiş enflasyon rakamları dahi artık açıklanmaktan imtina edilmektedir. Gerici devletin politikaları, bize daha karanlık bir gelecekte öte bir şey ifade etmemektedir. Geleceğimizin kurtarılmasının tek yolu bu sistemin tümü ile parçalanmasından geçmektedir.

"TERÖR" MANİPÜLASYONUyla GİZLENEN GERÇEKLER

Türkiye her yeni bir gün çarpıcı gündemlerle sarsılmaya devam ediyor. İçinde bulunduğumuz süreçte iktidar bloku halk kitlelerine yeni mesajlar veriyor, çözüm adı altında "çözumsuzlük" dayatıyor. Geçtiğimiz haftalarda Bahçeli'nin, gündem olan Öcalan çağrısıyla "Yeni bir çözüm süreci mi geliyor?" sorusunu sıkça duyar olduk. Ardından devlet teslim alamadıklarına mesaj vererek "ya bendensin ya da yoksun" pratiğini uyguladı. Esenyurt Belediyesi'ne kayyım atanması yoğun bir şekilde tartışılırken, bunun amacı ve Bahçeli'nin çağrısıyla ilişkisi kafalarda ciddi soru işaretleri oluşturmuşken çok kısa bir süre sonra Batman Belediyesi, Mardin Büyük Şehir Belediyesi ve Urfa'nın Halfeti İlçe Belediyesine kayyım atandı. Esenyurt Belediyesi'nin seçilmiş başkanı Ahmet Özer'in "terörle iltisaklı" denerek tutuklanmasından sonra yaşanan bu gelişme "yeni süreç" beklentisine darbe vurmuş oldu. Çözüm tartışmalarına paralel gündeme gelen bu ciddi hak gaspları kitlelerde kısmen meydana gelen, sonuçta boşa düşeceği belli olan umudu bir kez daha köreltti.

Ahmet Özer DEM Parti ve CHP'nin Kent Uzlaşısı ile belediye başkanlığını seçimle kazanan adayydı. Biz bu yazıda daha çok halk kitlelerinde kayyımların ve tutuklamaların nasıl normalleştirilmeye, "terör" yaftasına sığınarak devlet pratiklerinin nasıl kanıksatılmaya çalışıldığından bahsedeceğiz.

Ahmet Özer'in gözaltına alınma biçimini servis haberlerde ortaya çıkan tablo konumuz bakımından dikkat çekicidir. Burjuva-feodal medyada Ahmet Özer'in gözaltına alınma anları halkta korku uyandıracak şekilde servis edildi. Ahmet Özer "suç" işlerken yakalandığı ve devlet tarafından da cezalandırılmak üzere alı konduğu imajı yaratılmaya çalışıldı. "Terör" iltisaklı kişilerle görüştüğü iddia edilerek Ahmet Özer, "terör" suçlusu ilan edildi. Halk kesimlerine de bu mesaj propaganda edildi. Burjuva-feodal medyayı izleyenler rastlamış olmalıdır: Ahmet Özer'in Vanlı olması bile onu "terörist" göstermeye yetti! Ayrıca Ahmet Özer'in DEM Parti ve CHP'nin Kent Uzlaşısı'nın adayı olması dolayısıyla bu iki partinin de "terör"le bağlantılı oldu-

ğunun gerekçesi olarak gündemleştirildi. İktidar medyası tarafından CHP'den bile "terör" iltisaklı olarak bahsedildi. Burada dikkat edilmesi gereken nokta AKP-MHP blokunun saldırganlaşması ve diğer klişe de bir mesaj vermesidir. Diğer nokta ise Kent Uzlaşısı ile seçilen Ahmet Özer üzerinden DEM Parti özelinde Kürt ulusal kazanımlarını gasbetme ya da sınırlandırma amacı güdülmektedir. Van'da yapılmak istenip halk iradesi sonucu yapılamayan gasp pratiği bu sefer "barış çağrısı ve çözüm" tartışmaları içinde yeni belediyeler üzerinden denenmektedir. Bu saldırının Bahçeli'nin o meşhur konuşmasından sonra sergilenmesi beklenmedik olduğu kadar anlamlıdır. Bahçeli'nin, "sözlerinin arkasında" olduğunu savunarak çağrısını tekrarlaması da sürecin yönü hakkındaki kafa karışıklığının artarak devam etmesini sağlamıştır. Kitleler birçok olasılığın gündemde olduğu; ama aynı zamanda ciddi saldırıları da kanıksamış olarak beklemektedir. İnişiyatın esas olarak iktidar blokunda olduğu algısı bugün de güçlüdür.

"TERÖR" YAFTASIYLA NORMALLEŞME

Ahmet Özer'in gözaltı videosunun servis edilmiş biçimi göstermektedir ki iktidar bloku atacağı yeni adımları ve hak gasplarını halk içerisinde normalleştirmeye çalışmaktadır. "Terör" yaftasıyla bu adımlar kolaylaştırılmak istenmektedir. Halk kesimlerinde korku yaratılmakta, halkın tepki göstermesi, bu adımlara karşı koyması istenmemektedir. Böylece iktidarın işleri daha da kolaylaşacak, yeni sorunlarla uğraşmak zorunda kalmayacaktır. Medyanın işlevi de halihazırda egemen olana hizmet etmektedir. Burjuva-feodal sınıfların propagandacısı halinde olan haber kanalları durmadan Ahmet Özer'in ziyaretlerini, banka hesaplarındaki aktiviteleri "terör" bağlamı altında servis etmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Ahmet Özer hakkındaki tutuklamaya sevk yazısında, Özer'in "terör örgütüyle bağını gösteren en önemli telefon konuşması" olarak "üç kardeşi hakkında örgüt üyeliğinden işlem yapılan Mehmet Kaya'yı, annesinin ölümünden sonra başsağlığı için araması" gösteriliyor.

Yazıda başsavcılığın, "en önemli tape" olarak gösterdiği konuşmada da Ahmet Özer'in annesinin ölümünün ardından başsağlığı için aradığı Kaya'ya "Çok değerli bir annemizdi, sizin gibi değerli evlatlar yetiştirdi" diyerek bahsettiği kişilerin, "güvenlik güçlerine karşı eylem yapan terör örgütü mensupları olduğu" ifade edilmisti.

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya da "Sureti haktan görünüp diğer taraftan zikriyle, fikriyle terör örgütleriyle bir olunmaz. Şehrin emini, terör yandaşı olamaz" diyerek Ahmet Özer'i hedef almıştı. Bu pratik elbette ilk değil, aslında yargının rutine dönmüş bir pratiğinden söz ettiğimiz açık. Bu konuda fazlasıyla örnek var. Yargının dışında da feodal-burjuva karakterdeki politik düzen de bu rutine sahiptir. İYİ Parti Genel Başkanı Müsavat Dervişoğlu'nun konuşmasını örnek gösterebiliriz. Halkta kin ve nefreti körükleyen açıklamasında direkt katliam çağrısı yapılmıştır. Dervişoğlu Tuncer Bakırhan'ı hedef göstererek "Şeyh Saitlerle aynı muameleyi göreceksiniz" demiştir. Bu açık bir tehdittir. Pervasızlığı zulüm tarihlerinden aldıkları nettir. Bu tarz açıklamalarla, hedef göstermelerle kaybettikleri gücü yeniden kazanmak için yaptıkları planların sekteye uğramamasını hedeflemektedirler. Halkın olası tepkileri onlar için büyük bir engeldir çünkü.

Saldırıları sadece kayyımlarla sınırlı değildir. Bir bütün saldırı konsepti geliştirilmektedir.

Van direnişini birçoğumuz hatırlarız. Aynı direniş bugün Kürdistan kentlerinde sergilenmektedir. Şırnak, Batman, Mardin... Polis şiddeti ise aynı, değişmemekte. Seçme ve seçilme hakkına sahip çıkmak isteyen halka azgınca saldırılar gerçekleşmekte. Ekmek poşetiyle yürüyen bir kişi gözaltına alınmakta, Şırnak'ta bir genci gözaltına alan polisler "İşkence yapmayın, çocuktur" diye tepki gösteren kişiye polis "Teröristse sıkırsız" diyebilmektedir. "Terör" yaftasıyla devlet şiddetinin nasıl normalleştirildiğini izliyoruz. Batı illerinde bir çocuğa polisin şiddet uygulaması gündem olabiliyorken şiddet uygulanan kişi Kürt olduğunda işler değişmektedir.

"Terörist" etiketi yapıştırılarak halkın gözünde "suçlu" izlenimi yaratılmakta, asıl suçlular, halkın iradesini gasp edenler gizlenmektedir.

TÜRK OLMAMAK SUÇ MU?

Kayyım tartışmaları esnasında bir başka skandal daha yaşandı. Sokak röportajı esnasında "Ben Türk Değilim" diyen Ali Çeven tutuklandı. Ali Çeven, sanal medyada PKK destekçisi ve provakatör olarak lanse edildi. Çeven'in avukatı müvekkilinin "silahlı örgüt propagandası yapma" iddiasıyla tutuklandığını ve gözaltında darp edildiğini açıkladı. Kısacası Erdoğan'ın sıkça bahsettiği "tek millet", "tek din", "tek bayrak" pratiği pekiştirilmiş oldu. Türk olmadığını söylemek bile PKK ile iltisaklı olarak lanse edildi.

Bir başka örnekte de "Jin, Jiyan, Azadî" sloganına yönelik faşist ve kadın düşmanı saldırıyı görebiliriz. ODTÜ'de Kadın Duvarı'na yazılan bu slogan "Tür-koloji" olarak adlandırılan faşist grup tarafından kaldırılıyor. Tekçi zihniyet her alanda kendini var ediyor. Kürtlerin kendine ait dile sahip olmasına dahi tahammül edilemiyor.

Ahmet Özer hedef gösterildiğinde birçoğumuz şu sorunun sorulduğunu duymuşuzdur: "Ahmet Özer nereliymiş?" Bir kişinin "suçlu" olup olmadığı memleketinin neresi olduğuna göre değişiyor anlaşılan. Elbette kişi Kürt ise "terörist" ilan ediliyor. "Suçu" ise kendi seçtiği kişi tarafından yönetilmek istemesi, burjuva düzende kabul edilmiş temel haklara sahip olmak istemesi.

Elbette bu örneklerin kaynağı egemen sınıfların dayandıkları ideolojik-politik zemindir. 101 yıllık inkâr ve asimilasyon politikası bugün de devam etmektedir. O günden bu yana değişmeyen ise mücadele. Her saldırıya karşı meşru bir cevabın örgütlendiğini görebiliyoruz. Bahçeli'nin çağrısına karşılık TUSAŞ eylemi, kayyıma karşı Kürt illerindeki isyan ateşi. "Terör" manipülasyonu ile gizlenmeye çalışılan, karanlıkta bırakılan gerçekler er ya da geç isyanla aydınlanacaktır.

KADIN ÇALIŞMALARINDAKİ YANLIŞ DÜŞÜNCELERLE MÜCADELE EDELİM-VI

DOĞRU BİLİNCİ PRATİKTE BOĞMAK

...

3) Kadın bilinci hiç kuşkusuz kadının kendi pratiğinden ileri gelen bir bilinçtir. Bu bilincin “kadınlık” durumundan kaynaklandığını ve kadının maruz kaldığı her türden baskıdan, kadına yüklenen ya da kadının öteden beri taşıdığı sorumluluklardan beslendiğini söylerken de toplumsal olarak kadın pratiğinden söz ettiğimiz açıktır. Bununla birlikte söz konusu bilincin “dışarıdan” edinilemeyeceği ya da anlaşılamayacağı da söylenemez. İnsan kendi dışındaki gerçekliği kavrayabilir ve değiştirebilir olduğuna göre “kadınlıktan” ileri gelen bilinci bir erkeğin de edinme olanağı söz konusu olmalıdır. Bu nedenle kadın bilincinin sadece kadında mümkün olduğu fikrine itiraz edilmelidir. Bu düşünce yanlıştır. Kadın bilince kadın ya da erkek tüm komünistlerde olabilir ve hatta biz diyoruz ki bu bilinç komünistler tarafından özel olarak edinilmelidir ve daha ileri gidip diyoruz ki bu bilinç komünist bilincin bir parçası olmak zorundadır. Bir komünist, içinde yaşadığı toplumun hem tarihini bilmeli hem de temel özelliklerini kavramış olarak gelişmesini çözümlemiş olmalıdır. Yaşanan haksızlıkları, sömürüyü, acıları ve bunların kökenlerini incelemelidir. Bunu yaptığında ezilen cins olarak kadının acılarının, ızdıraplı yaşamının, sistematik olarak maruz bırakıldığı “zavallı yaratık” imajının onun kişiliğinde, düşünce dünyasında, psikolojisinde nasıl etkiler yarattığını, onda ne büyük hasarlara yol açtığını kavrayacaktır. Maruz kaldığı tüm bu baskıcı ve ezici yaklaşımlara özellikle emekçi kadınların ne büyük bir irade ile ayakta kaldıklarını, mücadele ettiklerini anlayabilir, bunu bilince çıkarabilir, bu kavgasının kadında biriktirdiği bilinci kavrayabilir. Bir komünist bu yönü de taşıdığı ölçüde daha güçlü bir kurtuluş mücadelesi vermek gerektiğini de anlayabilecektir. Buna bağlı olarak tüm komünistler kadın bilincini edinme ve taşıma zorunluluğunu özümseyebileceklerdir. Benzetirsek eğer ezilen ulus bilincini ezen ulustan bir komünistin taşımasını buna örnek alabiliriz. Kuşkusuz ezilen

ulus bilincini “ulusal bilincin” bir seviyesine kadar taşımaktan söz ederiz. Bu bilincin ezilen ulus burjuvazisinin çıkarlarına hizmet etmeye başladığı seviye komünistlerin reddettiği seviyedir. Ezen ulustan bir komünist ezilen ulusun bilincini “tam hak eşitliği” seviyesinde tutar ve bu eşitlikten itibaren ezilen ulusun halkın çıkarlarını temel alarak devam eder. Bunun gibi kadın bilincinde de temel kabul ettiğimiz seviye halkın çıkarlarıyla, komünist bakış açısından daha net ifade edersek sınıfın çıkarlarıyla uyum seviyesidir. Kadın bilincini sınıf ayrımına dayanmaksızın “her şeyin üstünde” yorumlamak, mücadelenin merkezine taşımak, belirleyen özne fikir haline getirmek komünist bakış açısından uzaklaşmak anlamına gelir...

Temel yaklaşımımızı böyle tanımladıktan sonra sözünü ettiğimiz bilincin “insanlaşmakla” olan bağına değinmek yararlı olacaktır. İnsan farklı cinsiyetlerden meydana geldiği için insanlaşma süreci farklı cinsiyetlerin de anlaşılmasını gerektirmektedir. Böylece kadın bilinci dediğimiz farklı cinsiyetten ve doğal olarak gelişmiş bulunan cinsiyet eşitsizliğinden beslenen bilinci kavrayan komünist için aynı zamanda kendini çok daha ileri düzeyde insanlaşan, yeni insanın değerlerini, özelliklerini ve niteliğini kazanmak için ne yöne doğru değişmesi gerektiğini de anlayabilen kişi diyebiliriz.

Bütün bunların da özü itibarıyla pratik sorunlar olduğunu bilmek gerek: Söz konusu insanlaşma seviyesi ne söylenildiğinde değil ne yapılıyor olduğunda anlaşılacaklardır.

Erkeklerin kendi cinslerinin nasıl bir sömürücü, tecavüzcü, şiddet faili, kadın düşmanı olabildiğini bilmesi, bunun “utancını” ve “ayıbını” taşıması kötü ve olumsuz değildir. Elbette bu durumun yine erkek oldukları için olmadığını, biyolojik, genetik, biçimsel yapılarının bununla ilgili olmadığını; erkeklik durumlarının, erkek egemen anlayışın bir toplumsal olgu olduğunu ve değiştirilmesi zorunlu bir devrim sorunu olduğunu bilmeleri de kötü bir şey değildir. İşte bu aynı zamanda

kadının toplumsal durumunun farkındalığı, duyarlılığı anlamında kadın bilincidir. Bu farkındalık ve duyarlılık olumludur, iyidir. Cinsiyetlerin eşitliğini ve dolayısıyla toplumsal ilişkilerde cinsiyetsizliği geliştirmek anlamında karşıtına dönüşme olanağı demektir.

Tüm sınıflı toplumlarda hâkim olan cinsiyet bilinci erkek egemendir. Kadın ya da erkekte egemen olan bilinçtir bu. Biz bu bilincin karşısına zaten var olan; ama henüz sınıfsal bir öz kazanırlı olmamış olan erkek egemen bilincin karşıtı olarak nüksetmiş “ilkel” de olsa demokratik niteliğiyle kadın bilincinin çıkmasını olumlu, gerekli ve zorunlu olduğunu söylerken ataeril düzenin daha tam bir ifadeyle burjuva-feodal düzeni bu bilinçle yıkacağımızı ise iddia etmeyiz, etmiyoruz. Hatta bu iddiaların “boş”, “saçma”, “hayalci” olduğunu söylüyoruz. Bununla birlikte “kadın bilinciyle ataeril düzeni yıkamayız” diyerek cinsel olarak ezilenin bilincini reddetmek doğru değildir. Ataeril düzende çifte sömürüye uğrayan, bu düzenin aynı zamanda taşıyıcı kolunu işlevini de gören kadınların sistemle çelişkilerinin derinleştiği bu noktada sisteme karşı konumlanmasının, kendi sorunları ekseninde de gelişmesinin gerekli olduğunu vurgulamış oluyoruz. Tohumun filiz vermesi gibi ezilen cins olarak kadında gelişen bu bilincin erkeğe ve tüm topluma doğru yayılması, ona sınıfsal bir içerik kazandırılmasının komünistlerin önemli siyasal görevlerinden biri olduğunu da buna eklemek gerekir. Ataeril, burjuva, feodal toplumun tüm lekelerini taşıyan komünist iddiadaki erkeklerin cinsiyetçi ayrıcalıklarından kopmaması, bundan yararlanmaya devam etme isteği kabul edilebilir mi? Bu noktada korkularını yenmesine, efendilik haklarının korunmasının yanlışlığını kavramasına, erkek egemen anlayıştan vazgeçmesine kadın bilinci yardımcı olacaktır. Özetleyecek olursak kadın bilincinin gereksiz ve zararlı olduğu ve hatta olmadığı düşüncesi bin yıllardır kadınlarla ilgili olumsuz, gerçek dışı yargılara, toplum ve tarih bilgisinin burjuva anlayışla aşındırılmış olmasına dayanmaktadır. Kadının insanlığın gelişmesindeki rolünün olumsuzlanmasına

dayanan bir anlayıştan gıdasını almakta, kadınlara asla “güvenilmeyeceği” düşüncesinden beslenmektedir.

Bu yanlış düşünceleri düzeltmek için şunları yapabiliriz:

1) Cinsiyet eşitsizliğinin günümüzdeki ve toplumumuzdaki biçimlerini, toplumsal ve tarihsel köklerini inceleyen ideolojik ve politik eğitime ağırlık verilmelidir. Bilinç kavramı, komünist bilinç, erkek egemen bilinç ve kadın bilinci konularında öncelikle insanların ne düşündüğünü açığa çıkaran tartışmalar yürütülmeli, yanlış ve doğru fikirler saptanmalı, bunun için özel çalışmalar, toplantılar yapılmalıdır. Cinsiyet eşitsizliğine karşı mücadelenin hem toplumsal kurtuluş için hem de KP’nin gelişmesi için ne kadar önemli olduğunu kavrayan tartışmalar ve eğitimler yapılmalıdır. “Kendi içinde” cinsiyet eşitsizliğinin nasıl ve ne biçimlerde açığa çıktığı somutlaştırılmalıdır. Kendindeki temel birimlerde kadın sorununun devrimin temel sorunlarından biri olduğu, bizimki gibi yarı feodal, yarı sömürge toplumlarda bunun çok daha özel bir nitelik kazandığı üzerinde durulmalı, bu konuda yoğunlaşılmalı ve okuma, araştırma inceleme içeren teorik çalışma yapılmalıdır. Bu herkesin temel sorumluluklarından olduğu sıklıkla hatırlatılmalıdır.

2) Yaşamın içinde bin bir ayrıntıda gizlenmiş tek tek parçalarla uğraşmakla sınırlı kalmadan ama bunları da gözden kaçırmadan; kadınların dışarıda “en ileri, bilinçli” görünüp evde, özel alanlarda ve özel yaşamda kadınlık rollerine ve görevlerine dönmeye karşı erkeklerin “dışarıda” “kadın sorununa karşı en duyarlı kişi” gibi görünüp evde, özel alanlarda, özel yaşamda, gözetim ve denetim alanından çıktığını düşündüğü yerlerde “erkek, baba, koca, efendi vb.” rollerine ve görevlerine dönmeye karşı devrimci kişilik, devrimci yaşam, devrimci ahlak ve devrimci kültür konuları kapsamında cinsiyet ilişkilerini ele alan devrimci yaşam tarzı ve kültürüyle bunun bağını kuran kadın ve erkekleri bu konuda eğiten çalışmalar yapılmalıdır.

devam edecek...

Günümüz Gelişmelerinden Hareketle Ul

İran'daki egemen güçlerin gerçek düşmanları üzerine bir yorum yapmak için öncelikle bu güçlerin geçmişine bakacağız. İran devletini biçimlendiren ve işlevlendiren bu güçlerin niteliği ve ilişkileri onun düşmanları hakkında da bize en yakın bilgileri verecektir.

Bu yaklaşımla İran'da **İslam Devrimiyle inşa edilen devlet** ile Rıza Han ve Muhammed Rıza öncülüğündeki **Pehlevi İran devleti** üzerinde kısaca da olsa durmak yararlı olacaktır. Bu iki ayrı devleti birbirinden, bıçakla keser gibi ayırmak, temelde farklı göstermek özellikle Batı yanlısı liberallerin bütün benzer ülkeler için uyguladıkları "klasik" bir yöntemdir. Oysa bu iki devlet arasında, farklar kadar devamlılık da söz konusudur. Konu edeceğimiz devamlılık İran'daki toplumsal ilişkilerin çağ dışı özelliklerine dayanır ve iki devletin de öncüleri, inşacıları, rehberleri bu çağ dışı toplumsal ilişkileri kendi iktidarlının hem dayanağı hem de güvencesi olarak görmüşlerdir. Sadece onlar değil elbette bir dönemin dostu öteki dönemin düşmanı emperyalistler de dahil olmak üzere tüm uluslararası egemen gerici güçler sözünü edeceğimiz toplumsal ilişkileri hem dayanak hem de güvence kabul etmektedirler.

Bir önceki sayıda konu ettiğimiz bölgesel dengelerin de dayanağı bu toplumsal ilişkilerdir. Bu ilişkiler sadece İran'da değil bütün Orta Doğu'da esasen egemendir ve korunmaktadır. Net bir biçimde diyebiliriz ki gerçekten ve tam bir devrimci tavır nihayet bu toplumsal ilişkilere karşı tavırda somutlaşmaktadır ve bundan sonra da bu tavırda somutlaşacaktır.

MODERNİZM KİSVESİNDE AŞIRI GERİCİLİK

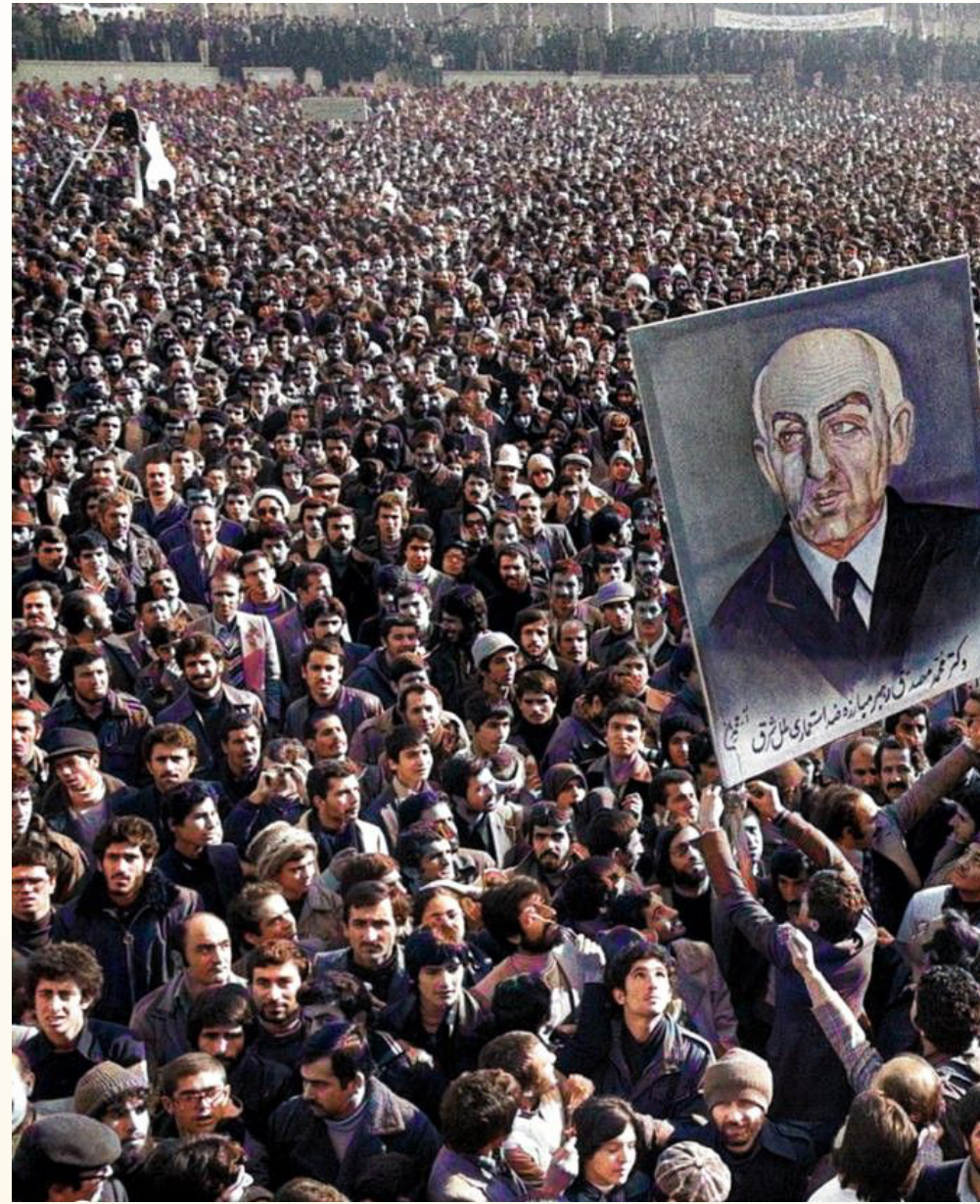
Bugün İran'da devam etmekte olan otoriter rejim İslam'ı referans aldığını ileri süren tamamen gerici bir rejimdir. Onun gericiliğini kabul eden liberaller bunu ondan önceki Pehlevi rejimi ile kıyaslayarak dile getirmektedir. Böylece Pehlevi Hanedanlığına dayanan gene gerici rejim olumlanmakta, ilerici kabul edilmektedir.

Peki nedir bu Pehlevi Hanedanlığını ilerici yapan ya da ilerici gibi gösteren? Üstelik ilerici olmasına rağmen nasıl olur da gerçek bir halk hareketi sayesinde devriliş tarihe karışmıştır, nedense kitlelerin aşırı nefretini toplamış "daha da gerici" bir iktidara sebebiyet vermiştir? Öncelikle söz konusu Pehlevi Hane-

danlığının ilerici diye yorumlanan ve sunulan gerçekliği onu emperyalizmle tam iş birliğine dayanan "modernizmine" dayanıyordu. Söz konusu modernizm ülkedeki toplumsal ilişkilerin gelişimine değil, dışarıdan dayatılan ya da dışarıya öykünmeyle vücut bulan, "taklitle" sınırlı bir modernizmdir. Oysa bu modernizm, kaynağı olan kapitalist ülkelerde eski çağa ait gericiliğin, feodal güçlerin ve bunlara ait değerlerin burjuvazi tarafından, iktidar uğruna ve ekonomik çıkarların gerçekleşmesini sağlamak üzere tasfiyesi olarak gerçekleşmişti. Çok güçlü bir tabana dayanan ve tamamen devrimci bir hareketin, sınıf mücadelesinin ürünü olan bu modernizm üretici güçlerin önünü açmış, üretimi toplumsallaştırmış, halk iradesinin gelişmesini ve gerçekleşmesini sağlamış olarak maddi bir gerçekliğe ve yeni bir topluma aitti. İran gibi ülkelerde ise aynı modernizm emperyalizmin bir dayatmasından ve tabii ki emperyalizme yaslanarak iktidar olmayı benimsemiş iş birlikçilerin öykünmesinden ibarettir. Bu modernizm eski çağın egemen sınıflarına hizmet etmektedir. Bunu en bariz biçimde söz konusu sınıfların çıkarlarına neredeyse hiçbir şekilde zarar verilmemiş olmasından görebiliriz. Ne toprak devrimi için küçük de olsa bir adım atılmıştır ne de tam bağımsızlık yolunda. Toprak mülkiyeti eski çağdan kalma sınıfların egemenliklerinin sürmesi anlamına geliyordu ve politik bağımlılık da zayıf olan bu aynı güçlerin emperyalizmin himayesinde korunmaları anlamına geliyordu. Bunun dışındaki hemen her şey tabansız, köksüz ve geleceksizdi. Örneğin cumhuriyete ve parlamenter sisteme geçiş, seçme ve seçilme hakkı, modern eğitim, kılık kıyafette reform vs. Bu gibi hamleleri İran'da görüyoruz. İran'da Rıza Şah Pehlevi cumhuriyet ilan etmek gerektiğini savunuyordu, bunu başaramamasının nedeni ülkedeki dinî yapıların gücüydü. Onlar bunu istemediler, kendilerinin özerk sahasına girilmesine izin vermediler. Liberal tayfa cumhuriyetin ilanına İngilizlerin karşı koyduğunu ileri sürmekte. Oysa bu esasen İngilizlerin sorunu değildir. Bu sorunun muhatabı ülkedeki egemen sınıflardır. İngiliz emperyalizmi monarşi de olsa cumhuriyet de olsa kendi ayrıcalıklarının ve nihayet üstünlüğünün korunmasını talep eder. Bugün cumhuriyet olmakla birlikte burjuva demokratik devrimini gerçekleştirmemiş ve hatta bir cumhuriyet olarak bunu engellemiş onlarca devlet vardır. Adı cumhuriyet olup eski toprak mül-

kiyet sistemini koruyan, bağımsızlığını tamamlayamamış ve tamamlamak istemeyen ülkeler emperyalizm için "normal" devletlerdir ve makuldürler. İran Rıza Şah'ın önderliğinde tam da böyle bir devlettir. Onda sembolleştirilen modernizm de bu içeriğe sahipti. Rıza Şah'ta somutlaştırılan modernizm seküler yaşamla ve bir ölçüde milliyetçilikle anlandırılmıştır. Esasta bu iki özelliği kuşkusuz farklı biçimlerde; ama dönemin tüm yarı sömürgelerinde gözlemleyebiliriz. Diyebiliriz ki bu iki özelliği yeterince taşıyanlar ve toplumlarıyla buluşturabilenler "başarılı"

ile bütünleşebilir oldukları derecede kabul gören özelliklerdi. Milliyetçilik güdük bir halde ve seküler yaşam da esasen biçimsel kaldıkça emperyalizmin sömürü ve talanı önünde bir engel oluşturmazlardı; aksine görece halkın desteğini sağlamış iktidarlar sayesinde emperyalizm ülkenin kendisinde sağlam ayaklar kurabilirlerdi. Sömürgeleştirme siyasetinin esas olduğu dönemde işgallerle ve işgal edilen ülkelerde kendi yönetimlerini zorbalıkla inşa etmeye çalışan sömürgeci emperyalist devletler gerçek ve büyük direnişlerle karşılaştıklarından bir süre

olmuşlardır. Mustafa Kemal için aynı tartışma ve değerlendirmeyi yapmak mümkündür. Bu iki özellik de dönemin egemen ideolojisiyle ve egemen sistemiyle uyumluydu. Hem seküler olmak hem milliyetçilik dönemin gelişme hatlarındaki toplumlarının, özellikle de halkların desteğini almak için uygundular. Halklar hem feodal ilişkilerin hem de daha çok işgallerde somutlaşan yabancı baskısına karşı hem seküler yaşamı hem de milliyetçiliği kendine yakın buluyordu. Bununla birlikte emperyalizm için de bu iki özellik egemen yapı

sonra iş birliğine hazır olanlarla yürüme seçeneğine yöneldiler ve aslında öteden beri yönetici olan sınıfların desteğine sahip "ileri gelenlerle" -ki bunlar çoğunlukla orduların yönetici kademelerinde bulunan subaylardı- "yeni" devletler kurdular. Yeni devletin politikaları da bu yeni duruma göre belirlendi. Seküler yaşama, militarizme ve milliyetçiliğe dayanan devletlerin arka planındaki bu gerçeklik buralardaki modernizmin kaynağıdır; doğal olarak bu devletlerin modernizmi ne gelişmiş kapitalist ülkelerdeki moder-

ulusalcılık Hakkında Bir Değerlendirme -II

nizimle ne de aynı dönemde ve ilişkiler ağı içinde şekillenen ülkelerde aynıdır. Her biri “özgün” bir modernizme sahip oldular. Nitekim dönemin yarı sömürge iktidarları incelendiğinde bu modern devletlerin emperyalizmin desteğine sahip oldukları görülür ve üstelik bu devletler öteden beri egemen olan sınıfların da çıkarlarını korumuşlardır. Onların gerçek işlevi bu olmuştur. Rıza Şah da bu işlevi görenlerden biri. Onunla inşa olan devlet seküler, militarist ve milliyetçi bir devlet olarak tanımlandı. Bu üç özelliğin de kapitalist modernitenin gelişim düzeyine sahip olmadığını

değerlendirmelerde de bu özelliklerin vurgulandığını görüyoruz. Aynı şey kuşkusuz özgünlükleri de olmakla birlikte Hindistan için, 1949 Devrimi öncesinde Çin için de söz konusudur. Çağın bu gibi ülkelere kazandırdığı bu üç ortak özellik aynı zamanda gericiliği temsil eder.

İran’da Rıza Şah ile başlayan bu “yeni devlet” Rıza Şah’ın cumhuriyet “sev-dasına” rağmen yerli egemen güçlerin esas kısmının ya da o an için daha güçlü olan tarafın daha uygun görmesinden ötürü monarşiyle şekillendi. Cumhu-

edeceği açıldı ve nitekim 1940’lı yılların başında sona gelindi ve beklentisinin böyle bir programla karşılanması mümkün olmayan halkın rızası esas olarak ortadan kalktı.

PETROLLE SINIRLI MİLLİLEŞTİRME Yönetime ondan sonra, 1941’de gelen oğul Muhammed Rıza da bu devleti devam ettirdi.

Onun yönteminde de esaslı bir değişiklik olmadığından halk kitlelerinin tepkisi büyümeye devam etti. Bu döneme damgasını vuran esas özelliğin “milliyetçilik” kisvesinin defoları oldu. İran topraklarında çıkan petrolün yüzde 79’u İngiltere’nin kontrolündeydi, sadece yüzde 21’lik bir oran İran’a kalmaktaydı. Millileştirme talebiyle öne çıkan politik aktörler için bu veriler güçlü bir muhalefet için tek başına yeterliydi. Özellikle ulusal burjuva güçler halkın da desteğini almakta hiç zorlanmıyorlardı. İktidara muhalefet eden egemen sınıflardan klikler için de bu, politik bakımdan etkin bir silahtı. Dönemin en büyük ve belirleyici tartışması bu eksende ilerledi ve Muhammed Rıza Şah İngiltere’yle imtihan edildi. İktidarı sırasında İran petrol sanayii, seçimle başbakanlığa gelen Muhammed Musaddık tarafından kısa bir süreliğine millileştirildi. Bu gelişme Muhammed Rıza Şah’ın geleceğini tayin edecek gelişme olarak kayıtlara geçti. Çünkü burada ulusal sorunun aldığı biçim somut olarak karşımıza çıkar. Rıza Şah ile başlatılan modernizmin sacayaklarından olan milliyetçiliğin ülke petrolünün kontrolünde görülmemesi, tam aksine bu kontrolün Rıza Şah’tan önce gerçekleşmiş bir anlaşmayla İngilizlerde olmaya devam etmesi yukarıda belirttiğimiz yapmacıklığı ve manipülasyonu tartışmasız açığa vuruyordu. 1901 yılında bir İngiliz’e (William Knox D’Arcy) verilen büyük imtiyazla (ilk anlaşmada petrolün yüzde 84’ü İngilizlere bırakılıyordu, daha sonra Rıza Şah bu oranı yüzde 79’a çekmeyi başarmış) İran’da petrol çıkarma ve işletme hakları İngilizlere bırakılmış ve bu seçimle iş başına gelen milliyetçi Başbakan Muhammed Musaddık’a kadar korunmuştur. Musaddık’ın millileştirme politikası ile İran’ın “bağımsızlaşmadığı” gerçeği apaçık ortaya çıkmıştır. Sözü ettiğimiz petrol çıkarma ve işletme imtiyazı İngilizlere Pehlevi Hanedanlığından önceli Kaçarlar Hanedanlığı döneminin son yıllarında verilmiş bir imtiyazdır. Bir “iş insanına” verilmiş görünse de bu, İngiltere’ye verilmiş bir imtiyazdır. “Özelleştirme”

politikalarından söz edemeyeceğimiz o yıllarda yarı sömürge ilişkiler bu türden imtiyazları içeriyordu.

1919’dan itibaren İran’a İngiltere tarafından dayatılmış bu anlaşmayla İngiltere İran’ın malî ve politik kontrolünü ele geçirmiştir. Rıza Şah ve Muhammed Rıza Şah döneminde de bu kontrol esasen sürmüştür. İran halkının milliyetçi her hareketi, muhalefeti iktidara karşı desteklemesinde bu ayrıntı önemli bir yerde durmaktadır.

Muhammed Musaddık’ın millileştirme hamlesi güçlü bir halk desteğine ve milliyetçi harekete dayanıyordu. Tüm “modernizm” martavallarına rağmen Pehlevi Hanedanlığına karşı güçlü bir milliyetçi modern hareket vardı. Elbette karşıt hareket bundan ibaret değildi. Bu milliyetçi modern hareket 1940’lı yılların sonunda kurulan Milli Cephe’yle etkili bir siyasî harekete dönüştüğünde iktidar şansına kavuşmuştu. Toplumun çeşitli renklerinden çok farklı kesimler Milli Cephe’de yer aldılar. Musaddık ile sözünü ettiğimiz milliyetçi hareketi ABD ve İngiltere tarafından 1953’teki darbeye kadar İran siyasetinde etkin olarak rol aldı. Darbe ile bastırılan ve iktidardan atılan bu hareketin kaynağı ise varlığını sürdürdü. Bu süreçte ayrıca bir dizi reform da gerçekleşti. Ne var ki bunların da Rıza Pehlevi dönemindeki reformlardan öteye geçen özellikler taşımadığı vurgulanmalı. Petrol sanayiinin millileştirilmesi dışında emperyalizmi zorlayacak ciddi bir adım atılamadı. Elbette petrolün millileştirilmesinin kendi başına taşıdığı önemi yadsılamak gerekir. Bununla birlikte bunun tek başına ekonominin bağımsızlaşması anlamına gelemeyeceği açıktır. Bağımsız bir milli ekonominin gelişmesinin şartı feodalizmin kökten tasfiyesini getirecek kapsamlı bir toprak reformuydu, yani geçmiş çağdan kalma toprak mülkiyetinin ortadan kaldırılması, üretici güçlerin bu gerçek zincirlerinin kırılmasıydı.

Muhammed Musaddık ve onun önderliğindeki Milli Cephe döneminde böyle bir adım atılmadı, hatta bu adım Cephe’de tartışma konusu dahi olmadı. Milliyetçiliği geçer akçe bir akım ve söylem olarak çok kullansa da İslam Devriminin önderleri de bu konuda ileriye doğru hiçbir adım atmadılar. Bu, onlardan hiç beklenmeyen bir şey olarak varlığını koruyor.

devam edecek...

tekrarlamalıyız. Bu üç özellik dönem bakımından emperyalizme bağlı feodal geleneklere, ilişkilere dayalı bir devlet sistemi için de uygun özelliklerdir. Seküler olmalıdır, çünkü emperyalizmin tekniğine açıklık buna zorlamaktadır; militarist olmalıdır, çünkü zayıf sermayeli egemen sınıfların iktidarı bu yolla sürdürülebilir ve korunabilir; milliyetçi olmalıdır, çünkü içerde bütünlük yakanın, halkı devlete tabi kılmanın “modern” yolu milliyetçiliklidir.

Türkiye için İbrahim yoldaşın yaptığı

riyet ilan etmeye daha yakın olsa da Rıza Şah kral olarak tanındı; ama aynı zamanda seküler ve militarist bir devlet inşa edildi.

Şah Pehlevi, yüzü Batı’ya dönük politikalarla Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere ile güçlü ilişkiler geliştirirken halkçı ve milliyetçi söylemlerle ön plana çıkardığı “modernist” programla azımsanmayacak bir toplumsal destek edindi. Manipülasyona, yapmacıklığa ve taklide dayanan bu programın iflas

"EMPERYALİZM VE SİYONİZM VARLIK-YOKLUK SAVAŞINDA"

Ürdün Filistin diasporasından, Filistin diaspora solunun temsil ettiği Ürdün Halk Birliği Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Issam Khawaja ile gerçekleştirdiğimiz röportajı paylaşıyoruz. İşgal altındaki Filistin'de sağlık çalışmalarını desteklemek üzere de faaliyet yürüten, Nöroloji ihtisaslı bir çocuk doktoru olan ve kamu hastanesinde çalışan Khawaja, Ürdün Tabipler Birliği Komitelerinin aktif üyesi.

Yeni Demokrasi: On yıllardır devam eden Filistin Kurtuluş Mücadelesi, Aksa Tufanı ardından bir seneyi aşkın süredir kararlılıkla devam ediyor. Güncel durumu ve süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dr. Issam Khawaja: Bu dönemi Filistin direnişinin yeni niteliksel bir süreci olarak değerlendiriyorum. Direniş bakımından özellikli bir dönem olmasını tarif etmemin nedeni ise aslında bu durum Filistin halkı için yeni özelliklere sahip; Filistin Direnişi ve halkı, tarihinde ilk defa bu denli uzun bir süre boyunca Filistin toprağı üzerinde direniyor. Daha önceki süreçlerde özellikle 1967 yılından sonra Filistin silahlı mücadelesi bütün mücadele süreçlerini Filistin etrafında ya da çeperinde gerçekleştirebiliyordu, orada sürdürebiliyordu. Ürdün'den, Lübnan'dan ve çeşitli yerlerden saldırabiliyordu ama bugün artık bu direniş tarihsel Filistin coğrafyası içerisinde gerçekleşiyor. Bu anlamıyla Filistin Direnişi, niteliksel olarak kendini ileriye taşıyan bir noktadadır. Bunun dışında bölgemizde Siyonist varlığın karşısında duran direniş, temsiliyeti bakımından farklı. Elbette önceki süreçlerde de enternasyonal dayanışma vardı ancak bölgesel olarak değerlendirdiğimizde 1982 yılına kadar çevrede başka bir direniş çevresi yoktu.

1982 yılında ise işgal devletinin Lübnan'ın güneyinden başlayarak Beyrut'a kadar gerçekleştirdiği işgalden sonra Lübnan'da geniş bir Lübnan Ulusal Direnişi başlatıldı. Bunun başlamasıyla beraber aslında Filistin dışında yeni bir

direniş unsurunun bölgede ortaya çıktığı bir döneme girmiş olduk. 1982 yılı itibarıyla başlayan ve sonrasında Lübnan İslami Direnişi olarak devam eden Lübnan Ulusal Direnişi, 2000 yılında ilk defa işgalciyi işgal ettiği topraktan silah ve direniş fiili ile, gücü ile çıkarmayı başardı. Elbette Filistin'de on yıllardır devam eden bu direnişin tarihsel Filistin içerisinde ivme kazanmasının ve uzunca yıllardır devam ediyor olmasının yansıması olarak biz en sonunda 7 Ekim'i gördük. Aksa Tufanının bu şanlı hamlesinin Filistin Direnişi tarafından yapıldığını gördük ama 7 Ekim'den sonra, 8 Ekim itibarıyla direniş eksenini genel

lik olarak bu ivmeyle tarihsel Filistin içerisinde yeni bir dönemin başlamış olması bir yana, bu bölgede niteliksel olarak yeni olan diğer şey direniş ekseninin ve cephelerin sadece Filistin direnişine destek veren pozisyonda değil, artık az önce de sözünü ettiğim gibi kendi direnişini bir bütün ve birlik içinde olarak tek kader, tek direniş olarak görüyor olmasıdır. Bir parçanın kaderinin diğer parçanın kaderini belirlediği bir direniş birlikteliğinin sürecine girmiş olduk. Bu direniş bu anlamıyla Siyonizm'in bu bölgede emperyalist çıkarlarının karşısında önemli bir yeni niteliksel sıçrayış yaratmıştır.

tükenmesine neden olacak; zaferleri, küçük zaferleri biriktirerek ilerleyecek bir nihai stratejik zafer olarak görmemiz gerekiyor. Belki terminolojimizle ifade edersek, uzun erimli Halk Savaşının bir benzerinin bu bölgede şu an yaşandığını söyleyebiliriz.

Filistin'de, Vietnam'da ve dünyanın birçok yerinde olan savaşın bir benzerini bu bölgede yaşıyoruz, elbette farklılıkları var; burada cepheler farklı alanlarda farklı halkların, farklı kültürlerin birbirinden başka şekillerde sürdürdüğü bir savaş olarak devam ediyor ama niteliksel olarak bunun uzun erimli ve düşmanı

yavaş yavaş tüketen bir savaş olduğunu söyleyebiliriz. Yani, bu niteliksel bakımdan sadece halkın bazı alanlarda örgütlendiği ya da komiteler oluşturulduğu şekilde değil bunu da aşan, bu savaş tekniklerini neredeyse gelişkin ordulara yakınlaşan boyutta sürdürdüğü; füze sistemlerinden, farklı teknikleri kullanarak daha ileri taşıyan bir boyutta olduğunu söylemek ve görmek mümkün. Bunun nede- nine baktığımızda karşı tarafta Siyonist varlığın savaşçı niteliğinin etkisi var. Özellikle emperyalist ülkelerin, ABD desteğinin ve bütün bu emperyalist ülkelerin silah desteğine baktığımızda çok gelişkin bir cephane var, çok gelişkin bir silah deposu var o yüzden bunun karşısında direniş zorunlu olarak bu Halk Savaşını daha farklı yöntemlerle, daha profesyonel olarak silah kullanı- mına doğru taşıma niteliğini de

beraberinde geliştirdi. Bu anlamıyla şu an bütünsel olarak bu direniş -bugün Arap dünyası veya ulusu sadece Arap ulusu değil belki bir yandan İslam di- yarını da dahil edebileceğimiz bölgesel ve daha geniş çaptaki halklar- Siyonist ve emperyalist saldırganlığın karşısında.

Direnişi ABD ve emperyalist merkez- lerin bu bölgede yaratmaya çalıştığı yeni Orta Doğu projelerini hayata ge- çirmesinin önündeki en önemli engel veya tek engel olarak görüyoruz. Daha öncesinde emperyalist ülkeler Siyonist ortaklarıyla burada yeni Orta Doğu

olarak bölgede ama bilhassa Lübnan Direnişi Lübnan'da kesintisiz bir şekilde hemen eyleme ve direnişe başladı. 8 Ekim itibarıyla başlayan süreç, Lübnan Direnişinin başlattığı sürecin akabinde Yemen'e ve Irak'a sıçradı ve orada da destek direniş cephelerinin açıldığını gördük. O süreçten bu yana aslında topyekûn biçimde Arap bölgelerindeki ya da ülkelerindeki direnişin aktifleştiğini gördük. Elbette bunu İran'ın desteklediği bir direniş eksenini olarak sayabiliriz ama fiili olarak bu direnişi bir cephe olarak açan ülkeler Lübnan, Irak ve Yemen olmuştur. Filistin'de nite-

Yeni Demokrasi: Siyonist İsrail emperyalizm ile ilişki içerisinde savaşta birçok olanağa sahipken Filistin Direnişi sınırlı olanaklar ile mücadeleyi kararlılıkla sürdürüyor. Bu süreci Halk Savaşı bağlamında nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dr. Issam Khawaja: En nihayetinde direniş, bölgede emperyalizme karşı ve Siyonizm'e karşı zaferi birden tek bir askeri hamlede gerçekleştirebilecek bir durumda değildir ve hiçbir zaman olmamıştır. Bu şekilde değil, bunu uzun erimli cepheler savaşı, alanlar savaşı ve düşmanın zaman içerisinde

projelerinin adımlarını atmışlardı ve 2006 yılında bu proje durmuştu. Bugün yeniden ve yeniden bunu deniyorlar ve her sahada denemeye çalışıyorlar. Denemelerinin nedeni tabii ki ABD'nin ve emperyalist ülkelerin bu bölgenin, bütün kaynaklarının ve halkların üzerinde tahakküm kurmak istemesi ama bugün bu direniş küçük ölçekli gibi görünse de aslında karşısında büyük olan dev emperyalist gücü durdurabilenin direniş gücü olduğunu görüyoruz.

Emperyalizm ve Siyonizm şu an bu soykırım savaşında ve sürecinde aslında bir varlık savaş veriyor. Çünkü 7 Ekim'den sonra ya bir hezimetin içinde olacağını ya da bölgede genişleyeceğini biliyor. Ya bölge üzerinde tahakküm kuracak ya da direnişin karşısında büyük bir yenilgiye uğrayacak. O nedenle emperyalizmin şu an vahşileşmesinin temel nedeni kendini bu bölgede bir varlık yokluk savaşı içinde bulmasıdır. Keza Siyonizm için de bu geçerlidir. O nedenle bu güç ile saldırıyorlar. Ama elbette biz kendi haklarını savunan, kendi toprağı üzerinde ezelden bu yana yaşama hakkını ve iradesini savunan halklar olarak kendi direnişimizin tarihsel olarak kazançlı çıkacağından eminiz.

Yeni Demokrasi: Direnişin birçok önderi suikastla hedef alındı ve öldürüldü, bu durum direnişin seyrini sizce nasıl etkiledi?

Dr. Issam Khawaja: Tarihsel olarak baktığımızda da direniş liderleri ilk defa suikastlara uğramıyor. Filistin tarihi boyunca Filistin liderleri hep suikasta uğradı. Ama daha öncesinde de olduğu gibi bugün de direniş liderlerinin ölmesi Filistin direnişinin bitmesi ya da zayıflamasına değil tam tersine bütün bu liderler halk için bir ilham kaynağı olmasına neden oluyor. Direnişin daha da yükselmesine ve devam etmesine neden oluyorlar. Bu nedenle aslında bugün direnişin liderleri bakımından ağır bir zayıflama verdiğini görsek de yine de büyük bir bedel ödeyerek büyük bir cesaretle direnişin kendi sesini ve gücünü yükselttiğini görüyoruz. Bu direniş Siyonist varlık içinse çok yeni niteliklere sahip, içeride Siyonist topluluğu tehdit ediyor, yerinden ediyor. Filistinliler için ise bir kez daha Nakba'nın gerçekleşmesine izin vermeyecekleri bilinci çok berrak. Filistin ve Lübnan halkı tüm koşullar altında direnişin etrafını çepeçevre sarmış durumda, direniş bayrağını düşürmemeye kararlı. Bu direniş hattı, halklara ilham veriyor.

Yeni Demokrasi: Dünya halkları 1 yılı aşkın süredir Filistin halkı ile dayanışma sesini yükseltmeye devam ediyor. Siz bu bağlamda Türkiye'deki ve bölgedeki eylemleri nasıl değerlendiriyorsunuz. Devrimcilerden beklentiniz nedir?

Dr. Issam Khawaja: Biz Filistin halkı olarak dünyanın her yerinde, her köşesinde Filistin için yapılmış olan tüm eylemlerin, tüm dayanışma eylemlerinin her birinin gerçekten değerli olduğunu görüyoruz. Ve mücadelemiz sürecinde çok değerli bir noktada olduğunu düşünüyoruz. Özellikle son 1 yıl içerisinde Filistin davası tarihte hiç görmediği kadar uluslararası bir dayanışmayla kuşatıldı ve desteklendi. Bunu hem niteliksel hem kitlesel olarak çok büyük bir dayanışmadır. Aynı zamanda bir süreklilik kazanmış olması, sürekli ve her alanda olması büyük bir dönüşüme yol açtı ve en önemli dönüşüm bilinç düzeyinde gerçekleşti. Artık dünyanın birçok köşesine sinmiş olan yeni bilinç, Filistin halkının haklı davasıdır ve Siyonizm'in maskesinin düşmüş olmasıdır. Bu bizim için en değerli şeydir. Bir yandan da Filistin cephesinde bu direnişin tek başına olmadığını, Filistin halkının yalnız olmadığını göstermiş olması, Filistin direnişinin kararlılıkla sürdürülmesine ve hiçbir şekilde geri adım atmamasına kapı araladı.

Elbette bu dünyanın her yerinde devam eden dayanışma eylemlerinin devam etmesini diliyoruz ve bekliyoruz. Çünkü bu bize hem güç veriyor hem de dünyada Filistin meselesinin yeniden konuşulmasına ve her zaman her alanda konuşulmasına neden oluyor. Bunun yanında, bu dayanışma eylemliliklerinin süreklilikle devam etmesinin yanında, aynı zamanda işgal devletini tecrit etmeye, boykot etmeye, işgal devletine giden malları engellemeye, lojistiği engellemeye ve işgal devletine giden her türlü desteğin engellenmesine yönelik bir eylemliliğe dönüşmesine dair devrimcilerden beklentimiz var. Çünkü bu hem bu dayanışmayı gerçek hale dönüştürür hem de aynı zamanda Siyonist devletin serbestliğinin kısıtlanmasına neden olur. Filistin halkının sürdürdüğü mücadele dünyanın her yerinde bir direniş niteliğinde, işgal devletine karşı tecrit alanlarının yaratılmasında karşılık bulmuş olacak. Bunlar bir araya geldiğinde Siyonist varlığın karşısında topyekûn bir direniş olarak görülecektir.

Yeni Demokrasi: Katkılarınız için teşekkür ederiz.

FIRTINA VADİSİ, MUNZUR GÖZELERİ, MUNZUR NEHRİ... TALANA DUR DİYELİM!

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kararıyla yüzlerce kilometre boyunca milyonlarca canlıya yaşam kaynağı olan Dersim Ovacık'taki Munzur Gözeleri'nin ve dünyanın sayılı biyolojik çeşitliliğe sahip alanları arasında gösterilen Kaçkar Dağları'nın koynundaki Fırtına Vadisi'nin bazı bölgelerinin 1. Derece Sit Alanı niteliği düşürüldü. Daha önce de birçok kez endemik bitki türlerini içeren, biyolojik çeşitliliği yoğun olan alanlar niteliği düşürülerek yapılaşmaya açıldı. Fırtına Vadisi de ülkede sermayeye en çok peşkeş çekilen, yapısı bozulan alanlardan. Birçok bölgesi "turizm" ve "ekonomik gelir" adı altında yapılaşmaya açıldı ve doğal dengesi ve yapısında bozulmalar meydana geldi. Yıllık milyonlarca turist görmek için geldiği bu bölge özellikle yabancı sermayeye pazarlanmış durumda. Vadi 537 odunsu bitki, 136 kuş, 30 memeli, 21 sürüngen ve 116 endemik bitki türüne ev sahipliği yapıyor ve bu çeşitlilikle biyolojik bir hazine olarak kabul ediliyor. Ayrıca, deniz alalarının (alabalığı) yumurta dökmek için göç ettiği Fırtına, Hemşin ve Çağlayan dereleri gibi su kaynaklarına da sahip. Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) tarafından koruma altına alınması gereken 200 ekolojik bölge arasında gösterilen Fırtına Vadisi, bu özellikleriyle ulusal ve uluslararası koruma çabalarının merkezinde yer alıyor. WWF'nin 1999 yılında Avrupa'nın, biyolojik çeşitlilik bakımından en değerli ve acil koruma gerektiren 100 ormanını belirlemesiyle Fırtına

Vadisi de "Avrupa Ormanlarının Sıcak Noktaları" arasında yer aldı.

MUNZUR ÖZGÜRDÜR ÖZGÜR AKACAK!

Sit alanı niteliği düşürülen alanlardan birisi de Munzur Gözeleri. Dersim'e can veren, Munzur Vadisi'ni ve Munzur Nehri'ni oluşturan Munzur Gözeleri yapılaşma ve talan edilme tehdidiyle karşı karşıya.

Tunceli Valiliğinin peyzaj düzenlemesiyle doğal dokusu zarar gören ve bir "ticarethane"ye dönüştürülmek istenen Munzur Gözeleri bölge halkı ve Aleviler için kutsiyet atfedilen bir nokta. Hem inanç ve hem de bir su kaynağı olan Munzur Nehri'nin üzerine on yıllardır barajlar, HES'ler yapılmak isteniyor. Dersim halkının mücadelesiyle Munzur Nehri üzerine yapılmak istenen bu projeler şimdilik durdurulmuş durumda. Fakat Munzur Dağları'nda maden arama projeleri ve Munzur Gözeleri'nin 1. Derece Sit Alanı niteliğinin düşürülmesiyle suyun kaynağı olan gözeler yapılaşma tehdidiyle karşı karşıya.

Munzur Gözeleri'nin, Munzur Nehri'nin, Munzur Dağları'nın sermayeye peşkeş çekilmesine dur diyelim, çevrenin talanına karşı mücadele edelim. Dağlarımızı, ovalarımızı, nehirlerimizi ve tüm yaşam alanlarımızı mücadelemizin birer parçası haline getirelim.

ABD EMPERYALİZMİNİN İRAN KUŞATMASI, İRAN'IN BOŞA ÇIKARMA HAMLELERİ

İsrail'in, 7 Ekim "Aksa Tufanı Operasyonu" sonrası başlattığı Gazze işgali ve devamında Lübnan'a yönelik saldırıları tüm hızıyla sürüyor. ABD'nin, İngiltere'nin ve AB'li emperyalistlerin açık desteğine sahip İsrail Siyonistlerinin hedefinde, bölgede kendisine rakip olan, bu yolla bölgedeki gericiğin yeniden üretilmesine zemin sunan İran yer almaktadır. Bununla amaçlanan İsrail'in bölgedeki "hegemonyası" değil elbette, arka planda bahse konu emperyalistlerin Orta Doğu planları bulunmaktadır.

İran gerek vekalet ettiği gerekse de İsrail'e karşı olmakla aynı doğrultuya sahip güçlerle Filistin'de yoğunlaşmış olan İsrail'in bölgedeki yayılmacı politikasını frenleyen devlet konumundadır. Aynı zamanda o, 11 Eylül saldırısıyla kendince meşruiyet sağlayan ABD'nin "Büyük Ortadoğu Projesi" ve sonrasında "Genişletilmiş Ortadoğu Projesi"ni de sınırlandıran bir duvardır. Orta Doğu'daki çıban olarak değerlendirilen İran ABD, İngiltere ve AB'li emperyalistler açısından aynı zamanda ve belirleyici düzeyde bölgedeki gerici dengenin korunmasını sağlayan gerici, faşist bir devlettir.

Bu faşist devlet bölgedeki diğer gerici devletlerle birlikte emperyalizmin politikalarına zemin sunmaktadır. ABD emperyalizmine biat etmiş Körfez ülkeleri ile mezhepsel farklılıklara dayandırılmış düşmanlık İran'ın sözünü ettiğimiz dengeyi kurmasında ve sürdürmesinde en önemli etkendendir. İran bölgedeki "Sünni ittifak" tarafından düşmanlaştırılmış ve halklar da bu düşman iki gerici kampın arkasında durmaları için manipüle edilmiştir. Orta Doğu'daki genel durum ve emperyalizmin politikalarını esasen olanaklı kılan güç dengelerinin korunması eğilimi bölgesel savaş için aslında gerçek bir nedenin olmadığı gösterir. Buna rağmen İran devlet sistemindeki anti Amerikancı kanadın tasfiyesi amacının korunduğunu söylemek mümkün.

Söz konusu anti Amerikancı kanadın bilinen en güçlü özelliği bölgedeki "direniş eksenini"nin en güçlü parçası olmasıdır. Son dönemdeki direnişte de bu özelliğe tanıklık ettik. Gazze

ve Lübnan'daki direnişe destek olan İran İsrail ile arasındaki gerginliği canlı tutuyor. İsrail de İran'ı savaşa çeken hamleler yaparak aynı gerginliği kendi çıkarına destekliyor. Vekalet savaşının bir bölgesel savaşa dönüşme potansiyeline İran özellikle önem veriyor. Bu noktada ABD'ye uşaklık yapan Körfez ülkeleri de çekinceler yaşamaktadır.

Büyük bir kuşatma altında olan İran tehditkâr olmaktan öteye geçecek adımlardan imtina etmektedir. Bunun istisna örneği İsrail tarafından gerçekleştirilen Hamas Siyasi Büro Sekreteri İsmail Haniye suikastı, nisanda Şam'daki İran konsolosluk binasına saldırı, Hasan Nasrallah ve onlarca Hizbullah liderinin ölümüne yol açan bombardımana karşı 350 füze ve SİHA ile yapılan misillemedir.

Şimdilik "yıpratma saldırıları" olarak tanımlanabilecek misillemelerin sürmesi ihtimali giderek zayıflasa da ABD'de iktidara gelen Trump'la birlikte şekillenecek "yeni" doktrin beklenmekte. Stratejik olarak İran'a yönelik herhangi bir değişikliğin olmayacağı bilinse de kısa ve orta vadeli, taktiksel hamlelerin nasıl şekilleneceği merak konusu.

EKONOMİSİ ALARM VEREN İRAN DİRENMEYE DEVAM EDİYOR

İran ekonomisinde işlerin yolunda gitmediğini gösteren çok fazla veri var. 1 Ekim misilleme saldırısının hemen öncesinde ABD, İngiltere, Fransa ve Almanya İran'ın devam eden Rusya-Ukrayna savaşı için Rusya'ya balistik füze ve SİHA temin ettiği gerekçesiyle yaptırım kararı aldığında akla ilk gelen İran ekonomisinin yaşayacağı sarsıntı oldu. Yaklaşık 40 yıldır devam eden bu ambargo ve yaptırımların İran ekonomisine ciddi olumsuz katkıları var.

2022 yılında Türkiye gibi en büyük 20 ekonomiden biri olan İran'ın ekonomisi 2021'de yüzde 5,5, 2022'de yüzde 5 ve 2023 yılında yüzde 7,5 büyüdü. 2024 ekonomik büyüme oranı ise 3,5 oranında bekleniyor. Bu gerilemenin GSMH'ye enflasyona (yüzde 59,1) etkisi göz önünde bulunduğunda İran'da işçi ve emekçilerin yaşamına etkisi büyük olacaktır. ABD ve AB'li emperyalistler

açısından bu koşullar yeni hamleler için olanak demektir.

Diğer yandan İran'ın iç siyasetinde öteden beri varlığını sürdüren ulusal sorunlar da depresmeye devam ediyor. Azerilerin ve Belucilerin ulusal istemleri de emperyalizmin kullanabileceği araçlar olarak değerlendirilmektedir. İran Kürdistanı'nda yaşananlar da bunlara eklenebilir. Belucistan'da yaşanan isyanların bu politikalarla bağını kurmak ulusal mücadelenin özünü karartmak olsa da ABD emperyalizminin bir gözünün, kulağının orada olmasına yetmektedir. Öte yandan özellikle Mahsa Amini'nin katledilmesini izleyen isyanlar İran'da ciddi siyasal-ekonomik etkiler yaratmıştır.

İran egemen sınıflarının bu iç tehditleri dış müdahale tehlikesine işaret ederek gölgelemesi bilindik bir yöntem. İran İslam Cumhuriyeti halk kitlelerinin güçlü anti emperyalist bilincini manipüle ederek kendine yedeklemeye odaklanmaktadır. Hamaset siyaseti İran halkında kısmen karşılık bulmaktadır. Ancak yine de bir bütün ekonomik-siyasal baskılanma sağladığı ve iç siyasî krizlerin önüne geçtiği söylenemez. Emperyalistlerin kışkırtıcı hamleleri, devlet içine İsrail-MOSSAD aracılığıyla sızma eylemleri (bu konuda belli başlı veriler mevcut) iç kargaşa yoluyla İran'ı dizayn etme hamlelerinin sürdüğünü göstermektedir.

İran'ın bunlara yanıtı gene "nükleer silah ajandasını" vurgulamak oldu. Son olarak İran dışişleri sözcülüğü tarafından yapılan açıklamayla "nükleer silah üretimine dair önümüzdeki en büyük engel Hamaney fetvasıdır. Ancak bu fetva yeniden tartışılıp değiştirilebilir" çıkışı, İran'ın el yükseltmesi olarak okunabilir. Hamaney fetvası "2003 yılında her türlü kitle imha silahının üretilmesini, stoklanmasını ve kullanılmasını yasaklayan bir fetva"ydı. İran dışişleri sözcülüğü tarafından yapılan "Hayatta kalmamıza yönelik bir tehdit varsa İran nükleer politikasını değiştirir" çıkışı dengeyi değiştirebilir. Öte yandan Hazar petrol üretimi dünya ekonomisini etkileyen boyutuyla İran açısından büyük bir koz. Nitekim bu,

İsrail'e ABD tarafından yapılan temkinli hareket uyarısının belirleyici etmenidir. İsrail-İran arasında gelişebilecek bir savaş Hürmüz Boğazı'nın kapanmasına, tankerlerin alıkonmasına ve dünya petrol üretiminin 12 milyon varil kaybına yol açabilir. Bu ABD ve AB'li emperyalistler kadar Körfez ülkelerini de tehdit eden bir olgu. Ayrıca İran'ı yalnızlaştırma politikası onun yalnız olduğu anlamına gelmiyor. Özellikle Rusya ve Çin ile ilişkiler temkinli adımların bir başka kaynağıdır.

İran'ın Rusya ile askerî, Çin ile ekonomik ilişkileri güçlenmiş durumda. Çin ambargo ve yaptırımlardan en fazla yararlanan ülke. İran petrolünden özellikle faydalanmaktadır. İran'ın Rus teşviki ve desteği ile geliştirdiği Kamikaze SİHA'larla özellikle Ukrayna'da Rusya'nın elini rahatlattığı bilinmektedir. 2021 yılında İran ve Çin arasında imzalanan 25 yıllık askeri strateji anlaşma da İran'ın korunaklarına dair bir veridir.

Yakın zamanda Rusya ile Demokratik Kore Cumhuriyeti arasında gelişen askerî stratejik iş birliğinin benzerini İran da geliştirmek istemektedir. Bu da bölge siyasetine doğrudan etkide bulunacak bir gelişme olur. Ancak Rusya kimi görüşmeler olsa da pratik olarak henüz bu adımı atmaya gönüllü değil.

İran halkı için yaşam çekilmez seviyede zor olmaya devam ediyor. Gerici ve baskıcı politikalar alttan alta büyüyen bir tepki mayalamaktadır. Bu tepki Mahsa Amini örneğinde olduğu gibi sahaya yansımaktadır.

Emekçiler cephesinden gelececek bir karmaşanın özellikle ABD ve İngiliz emperyalizmi için kullanışlı olmayacağı ortadadır. Daha bütünlüklü bir anti emperyalist bilincin İran egemenlerini de hedefleyen bir harekete dönüşmesi halkın gerçek kurtuluşunu sağlayabilir. Aynı bilinç Rus ve Çin emperyalizmini de dost değil, düşman saflarında görmeyi ve kurtuluşun kendi dinamikle-riyle gelececek mücadeleye odaklamayı yaratacaktır.

ABD SEÇİMİNİ YAPTI

"TANRI FAŞİZMİ LÜTFETTİ"!

Başkanlık seçimini Trump'ın kazanmasının ardından ABD'nin ve tabii ki dünyanın geleceğine dair endişeler revaçta. Senato'da çoğunluk Cumhuriyetçilerde! "Trump'ın denge-sizliği"ne karşı kaygılar liberalleri sarmış durumda. Belirsizliklerle dolu gelecek kaygısını değerlendirirken Trump'a dair analizlerden önce Kamala Harris'in ve Demokratların yenilgisi üzerine bir şeyler söylemek faydalı olacaktır.

Demokratların ilk adayı Biden'dı. Biden'ın bunak halleri, Trump'ın karşısında varlık gösterememesi Demokratları yeni bir arayışa ittiğinde aradıklarını yanı başlarında buldular. Başkan Yardımcısı Harris! Neden olmasındı ki! Başkan yardımcılığı Harris'e başkanlık için bir tanınırlık vasfı kazandırmıştı zaten. Demokratlar önce bir bunakla sonra geniş kitlelerin tepkisine yol açan ekonomik tablonun sorumlusu yönetimden biri ile işi kotarmaya çalıştılar. Ve olanlar oldu. Trump yeniden başkan oldu. Hatırlanacaktır yeni başkan önceki seçimin sonuçla-rını kabul etmeyip Kongre binasının basılmasından sorumlu tutuluyordu.

Peki nasıl oldu da Trump başkan oldu? ABD halkı neden "ne yapacağı belli olmayan bir dengesizi" başkan seçti.

Her şeyden önce ABD halkı özgür bir seçim yapmadı. Burjuva demokrasisi-nin bu ileri ülkesinde de halk kendisini yönetmesi için, karşısına çıkarılan/belirlenen kişilerden birini seçmek zorunda kaldı. Trump'ın temsil ettiği değerler karşısında politik olarak değil; ama fiziksel ve biyolojik olarak temsil edilen "öteki" şeyler seçimde avanta-ja çevrilebilirdi; fakat olmadı. Harris sadece bayrağı devraldığı Biden'ın değil, ABD siyasetinin hâkim sınıfla-rının bir kanadının yükünü / suçunu / günahlarını da sırtladığının pekâlâ farkındaydı. Harris körü körüne Biden çizgisini takip eden bir bağnaz izleyici değil özgün yanları, kişisel hırsları ya da tolere edilebilir politikalarda farklı tavırları olabilir. Ama esas konularda onun, sözcüsü olduğu sınıfın çıkarlarını koruyup savunma dürtüsü ile hareket eden bir siyasetçi olduğuna şüphe yok.

Kürtaj hakkı tartışması bu bakımdan özgündü. Bu konuda Harris'in sergilediği

duruş yeterli olmadı. Trump'ın konuyu kapatan açıklaması Demokratların elini zayıflatmıştı. Trump, kürtaj hakkını ya-saklayan genel bir yasa çıkarılmayaca-ğını, konunun eyaletlere bırakılacağını söyleyip noktayı koymuştu.

Harris'in zayıf karnı tam da onun mev-cut politikanın sadece izleyicisi değil, yürütücüsü de olmasıydı. Katıldığı bir TV programında Biden'dan farklı bir siyaset izleyeceğine dair oluşan bek-lentileri gidermek adına "ne diyebilirim, aklıma bir şey gelmiyor" itirafı dikkate değerdir. Bu ifade halkın tepkisine yol açan politikaların devamlılığının beyanı olarak yorumlandı. Ki isabetli bir yo-rumdu. Kısacası seçmenleri farklı bir siyaset izleyeceğine dair ikna edemedi, farklı bir politika tercihinin sahip değildi.

ABD seçimleri, emperyalizmin kalbin-de de işlerin yolunda gitmediğine dair önemli veriler sundu. Cumhuriyetçiler dengesiz bir şovmenle ipi göğüslemek zoruna kaldılar. Kriz dönemleri tam da böylesi karakterlere hayat verir. Trump'ın dengesiz hallerini ABD ekonomisi ve demokrasisinin krizine yormak mümkün.

Trump halkın karşısına mevcut olandan farklı şeyler söyleyerek çıktı. Ekonomik tabloyu, alım gücünün düşmesini, enf-lasyonu hedefe koyarak ilerledi. Geniş kitlelere ekonomik durumlarını birkaç yıl öncesiyle kıyaslayıp sordu "daha iyi durumda mısınız?" Düzensiz göçmen-leri hedefe koymaktan geri durmadı; dahası Ümit Özdağ'ı kışkıracak bir yüz ifadesi ile tüm düzensiz göçmenleri sınır dışı edeceğini vadetti. Bunu nasıl yapacağına dair bir şey söylememiş olsa da geniş kitlelerde oluşan hoşnut-suzluğa hedef olarak göçmenleri işaret etti. Trump Cumhuriyetçilerin en gerici kanadının beklentilerini, taleplerini dile getirmekle kalmadı kitlelerdeki hoşnutsuzluğu da manipüle etti. Yok-sulluğu da yıkımı da göçmenlerin sırtına yükledi. Düzensiz göçe yol açan ABD emperyalizminin politikalarına dair hiçbir şey söylemedi.

Ukrayna savaşına verilen milyarlarca dolar, ABD'de ekonomik krizin etkiledi-ği geniş kesimlerde hoşnutsuzluğa yol açarken Demokratlar savaşı sürdürmekte kararlıydı, dahası Harris, Zelenski'ye hay-

ranlığıyla perçinlemişti savaş kararlılığı-nı. Trump ise "Önce Amerika" diyerek savaşı 24 saatte bitireceğini söyledi. Bunun nasıl yapacağını da açıklamadı. Savaşın ekonomik yükünü AB ülkelerine pay edebilir. Zaten bu yönde adımlar Demokratlar tarafından atılmış hatta karar da alınmıştı. Peki Trump, Ukrayna savaşına nasıl bir yön verecek? Bir ge-cece Rusya'yı yenilgiye uğratamayacağı kesin, bununla birlikte AB'nin motoru Alman emperyalizminin taleplerini de göz ardı edemez. Bölgesel gelişmeler Trump'ın ilk döneminden çok daha gerilimli bir aşamaya ilerlediğini not düşersek hegemonya savaşında ABD emperyalizminin geri planda durma gibi bir lüksü olmadığı açık. Ukray-na'yı barışa zorlamak seçeneklerden biri. Fakat AB emperyalizminin buna ikna edilmesi de şart. Zelenski mi? O, Ukraynalıların cesetleri olmadan zaten bir hiç!

İsrail'e destek politikası ise hem De-mokratlar hem de Cumhuriyetçiler için tartışmasız bir konu. Her iki kanat da İsrail'e verilen desteğin sürdürüleceği-ne dair kararlılıklarını ifade etmişlerdi. Demokratların "ötekilerden" başkan adayı İsrail'in, Filistin'de yürüttüğü savaşı İsrail'in kendini koruma hakkı diye imlemekte sakınca görmüyordu. Cumhuriyetçilerin İsrail'e desteğinden kimsenin şüphesi yok. Hatta Trump'ın kazanmış olması bölge ülkelerini, özel-likle İran'ı İsrail'e dönük saldırılarda daha dikkatli davranmaya itecektir. Genel olarak savaş bir eğilim olarak emperyalizmin gündemindedir. Em-peryalistler arası kamplaşma bölgesel savaşlar üzerinden şekillenmektedir. Trump'ın kendisini "barış elçisi" olarak tanımlaması hem karakterine hem sa-vunduğu değerlere hem de sermayenin eğilimine aykırıdır. Yani kötü, kaba bir şovmendenden berbat bir tirat!

Trump özellikle Silikon Vadisi'nin desteğini aldı. Bu sermaye kesiminin beklentileri doğrultusunda adımlar atmak zorunda Trump. Gümrük vergisini artıracığına dair vurgular seçim çalışmalarının öne çıkan başlıklarındandı. Avrupa ülke-lerine yüzde 20, Çin'e yüzde 60 vergi uygulayacağı vaatleri Trump'ın "önce Amerika" mottosuna uygun. Gümrük vergilerinin artırılması Silikon Vadisi'ne

kazandırırken halka pahalılık olarak dönecektir. Dahası müttefiki Almanya ile ilişkilerde gerilime yol açacağını da not düşebiliriz. "Belirsizliklerle dolu bir gelecek" kaygısı emperyalist sistemin doğasından hareketle haklıdır. Ki Trump gibi karakterlerin cirit attığı günümüz siyaset sahnesinde tablo daha ürkütücü. Fakat belirleyici olan bireylerin karak-terlerinden çok sermayenin çıkarlarıdır. Bireylerin karakteri o meşhur ifade ile "zamanın ruhu"yla pekâlâ uyusabilir. Popülizm tam da böyle karakterlere ihtiyaç duyar ve onları salyalı ağızları, küfür yuvalanmış dudakları ile alıp kutsayarak halkın karşısına bir seçenek olarak sunar. Yeri gelmişken Trump'ın zihin dünyasında faşizmin postalları cirit atıyor olabilir; dahası faşist zih-niyeti çoğu kez diline de vuruyor. Bu yönünü Hitler hayranlığı ile perçinleyen birinden söz ediyoruz. Bununla birlik-te Trump'ın seçilmiş olması Amerika demokrasisinin faşizmi tercih edeceği anlamına gelmiyor. Cumhuriyetçilerin faşist kanadının önümüzdeki dönem-de siyaset sahnesinde daha cesur bir şekilde davranacağını ifade edebiliriz; ama Amerika demokrasisini faşizmle ikame edecek koşullardan bahsetme-miz de mümkün değil. İsrarla altını çizdiğimiz şey faşizmin kişisel bir tercih değil, yönetsel bir olgu olduğudur ve tam bu gerçeklikten hareketle sınıfsal bir tercih olarak hayata geçirilebilir.

Trump uğradığı suikast girişiminde ko-rumaları arasında ayağa fırlayıp karar-lılık görüntüsü vermişti. O olaya atfen seçim zaferinde yaptığı konuşmada "Tanrı hayatımı bir amaç için kurtardı" diyerek kendini kutsamaktan geri dur-madı. Hatırlanacaktır Erdoğan da 15 Temmuz için "Allah'ın lütfu" diyordu. Farklı ağızlarda aynı terane! Çünkü hikâye aynı!

NEW AGE AKIMI, TIP VE PSİKOLOJİ ALANINDA NOSTALJİ -IV

Aydınlanma, şifalandırma, olumlu-olumsuz enerji alma, sinerji yaratma, kendini gerçekleştirme, beyne format atma, dört vuruş tekniği ile travmalardan kurtulma, mutluluk ritüelleri, enerji çalışmaları, mucize kursları, bilinçli farkındalık eğitimleri, kuantum bilinçaltı uzmanlığı, para enerjisi çeken bileklikler, çakra kolyeleri, kişisel gelişim gibi birçok kavram karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde sadece kişisel gelişim alanında uzmanlaşmış pek çok yayınevi bulunmakta ve satılan kitapların yüzde 20'lik bölümünü kişisel gelişim kitaplarının oluşturduğu tahmin edilmektedir. Uzun yıllardır en çok satanlar listesinde ilk sıraları işgal eden kişisel gelişim kitapları ve buna hizmet eden literatür, tüketim toplumunun geçirdiği zihniyet dönüşümü ve kapitalist sistemi meşrulaştırma pratikleri bu konularda kitlelerin manipüle edilmesi hakkında önemli ipuçları sunmaktadır.

Bir sektör olarak kişisel gelişim, geleceği konusunda güvensizlik içinde olan bir

topluma özgüdür ve anlaşılacağı üzere güvensizlikten, muğlaklıktan beslenir. Hiç kimsenin yaşamdaki belirsizliklerle baş edemeyeceğini ve herkesin profesyonel danışmanların tavsiyelerinden yararlanma hakkı olduğunu savunur. Geçmişte din görevlilerinin tekelinde olan bu tür tavsiye, yol gösterme ve rehber olma işi kurumsallaşmış bir mesleğin görev tanımları arasına girmiş durumda. Danışmanlık hizmetlerindeki devasa artış bunun bir kanıtıdır. İnançların içinin boşaldığı ve güvensizliğin arttığı günümüz toplumunda giderek daha çok talep edilsin diye uzmanları bu rolleriyle meşrulaştırmak gerektiğinden sanal medya aracılığı ile insanların yardıma ihtiyacı olduğu fikri yayılmaktadır. Bunun yanında kişisel gelişim sektöründe psikologlara ve psikolojik danışmanlara iş gücü anlamında da geniş bir alan tanınmış olması dikkat çekicidir. Sonuç olarak çeşitli sertifika programlarında (yaşam koçluğu, NLP vb.) Pozitif Psikoloji, Ben Ötesi Psikoloji yaklaşımlarının kişisel

gelişim alanında önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir.

Kişisel gelişim kitaplarıyla insanların gelişimlerini nasıl tamamlayacakları, başarılı ve mutlu olmak için ne tür yöntemler izlemeleri gerektiği konularında bireylere yardım edilmeye çalışıldığı savunulurken arka plandaki sistem ve sistemin çıkarları gözden ırak kılınmaktadır.

Kişiyi kendinden başka yardım edecek hiçbir eylemin, hiç kimsenin kalmadığı anlayışının yaygın olduğu, yaşamda kaygı ve güvensizliğin egemen olduğu kriz dönemlerinde, kişisel gelişim yazınının, "ancak kendinize siz yardım edebilirsiniz" tarzındaki yaklaşımı dikkat çekmektedir. Birey kimliğinin toplumla olan bağlarını göz ardı etmekte, bireyin toplumsal yanını önemsizleştirmektedir. İnsanlara, giderek artan rekabet içinde başarılı sayılmaları ve vadedilen ödüllere kavuşabilmeleri için kendilerini geliştirmeleri ve daha iyi yaşama

koşullarına kavuşabilmek için kişisel ve meslekî bilgi ve yeteneklerinin geliştirilmesi salık verilmektedir.

Yeni çağın kişisel gelişim düşüncesine göre insanın bu dünyaya gelmesinin ve yaşamasının birinci amacı, insana içkin fakat insanı aşan ruhsal varlığın tekâmül etmesidir. Dolayısıyla her insanın bireysel olarak görevi kendi özünü hatırlaması, tanınması ve tamamlamasıdır. Bu dünya hayatı ve bu dünyada inşa ettiği benliği kendisinin seçimleri iken dünyaya gelişini takiben kendi varlığı ondan gizlenir, kişi kendi özünü unutur. Kişinin aslında kendi seçimlerinden oluşan hayatının içinde özünü ve ruhsal varlığını hatırlaması, bulması, tamamlanması, bu dünya hayatının temel düzeneklerini, dünyada bulunuş amacını anlamasına bağlıdır. Bu ise kişinin kendi dünyevî varlığına, ruhsal varlığına ve yaşamına aynı anda dışarıdan bir bakışı; üst-bilişsel bir beceriyi gerektirir. Ruhsal planda kişisel gelişimin ilk basamağı, kişinin kendisinin bildiği ve bilmediği

yönleriyle karmaşık bir varlık olduğunu görebilmesidir.

Kişisel gelişim kitaplarına bakıldığında olayların bilimsel bir bakış açısıyla irde-lenmediğini, öğüt vermeye yönelik bir tutumun baskın olduğu görülmektedir. Kuramsal analizlerden ziyade, sözlü kültür döneminin en yaygın iletişim yöntemlerinden biri olan öykü anlatıcılığının ve deneyim aktarımının en önemli eğilimlerden biri olduğu gözlenmektedir. Kişisel gelişim kitapları, herkesin anlayabileceği ve akılda kalıcı tumturaklı sözlere, özdeyişlere ve basitleştirmelere dayalı kişisel dili, yaşam deneyimlerini aktarmayı esas alan anlatım tarzı ve analize dayalı yöntemleri ve eleştirel düşünceleri pratikte kullanabilir bulmayarak dışlaması, bilince değil bilinçaltına seslenmesi, hafıza gücü gibi arkaik performanslara önem vermesi ve kültür aktarma biçimi olarak didaktik öykü anlatma biçimlerini canlandırması nedeniyle eski sözlü kültür dönemine ait unsurları kullanmaktadır.

Sorunlara çözümler öneren, fakat bu sorunların analizine, kavranmasına ve çözüm yollarına ise duyarsız kalan kişisel gelişim yazını ayrıntılı ve incelikli düşünmeyi dışlayarak kafa karıştırmayan, basitleştirilmiş ve pratik yararı olan eylemden yana tavrıyla eyleme yönelik olmayan bilgi ve sözü değersizleştirmekte, entelektüel uğraşları dışlayıp sıradanlığı yüceltmektedir. Bilimsel, entelektüel ve politik çabaları pratikte yararsız ve hatta zararlı olarak görüp aşağılayarak tümüyle pratik yarara odaklanmayı salık veren ve bunun için basitleştirmeden yana olan ve özlü sözler ve deyişlerden, bilimsel olmayan alanlardan ve yaşam öykülerinden anekdotlar ve sloganlar ile bezenmiş sığlaştıran anlatısı ile muhakeme yeteneğini geliştirmeye değil duyguları harekete geçirmeye çalışan kişisel gelişim kitaplarının belirgin ortak özelliklerinden başlıcası basmakalıp yargılarla dolu, estetik ve düşünsel açıdan niteliksiz ürünler olmalarıdır.

Kişisel gelişim yazını, tercih ettiği sezgi ve kişisel deneyime dayalı bilgi üretme tarzıyla araştırmalara dayalı bilim anlayışının, bilimsel bilgi üretmenin tamamen uzağındadır. Derin düşünme, analiz gibi entelektüel nitelikte faaliyetler yerine bir çırpıda her şeyin özetlenmesini ve okunan metnin kendilerini düşündürmekten daha çok coşku ve heyecan vermesini ve inanç aşılmasını, kısaca kendilerini harekete geçirmesini talep eden okurlara seslenmektedir. Böylece nitelikli çabaları değil, pragmatik

becerileri ödüllendirmekte ve pratik çıkarları öne çıkarmaktadır. Kişisel gelişim kitaplarının stratejik iletişim anlayışının ortak paydası kuramsallık ve entelektüellik karşıtı bir söylem olmasıdır.

Sistemin devamlılığı için önemli bir araç olan kişisel gelişim alanı, herkesin her koşulda eşit olduğu varsayımına dayanmaktadır. Başarıya olan inanç motivasyon ve umuttan beslenir. “Ya başarılısın ya da hiçsin!” söylemiyle başarısızlığı ve başarısızlık bilgisini yok saymaktadır. “Sosyal eşitsizlikleri meşrulaştırma eğilimi”nin de altını çizer. “Bütün insanların doğuştan eşit oldukları, herkesin her şeye ulaşabilmek için sınırsız bir güç taşıdığını ifade etmektedir. Eşitsizliğe dayanan ve eşitsizliği meşrulaştıran sistem, insanı bireysel olarak başarabileceğine inandırmaktadır. Bireyselleşme, başarıya yönelik inancı besleyerek kişisel gelişim pazarını destekler. Günümüz kişisel gelişim yazınının postmodernizmin ve New Age akımlarının ortaya çıkardığı yaklaşımlar ile aynı içerikte olduğu görülmektedir.

Bireyi hedefe yaklaştıran kişisel gelişim erdemleri arasında “esneklik” ve “istikrar” da yer almaktadır. Bunun için daha iyi yaklaşımlar öğrenmeye her zaman hazır olmak ve alçakgönüllü bir tavır sergilemek gerekir. Sabırla beklenmesi gereken hedefe doğru kararlı biçimde ilerleme anlamına gelen istikrarlı tavır ile de engellerin kişinin duygularını olumsuz biçimde etkilemesinin önüne geçilir. Söz gelimi, bir şeyin yitirilmesinden dolayı kederlenmek sorunu çözmez. Ekonomik ve sosyal sorunlar ne kadar derinleşirse derinleşsin bunlar karşısında sabırlı olunmalıdır. Kişisel gelişim, söz konusu olumsuz duyguları hedefe ulaşmayı geciktiren bir enerji kaybı olarak nitelendirir. “Çalışkanlık” idealleştirilirken “ekonomi” ve “netice-nin sorumluluğunu üstlenme” de diğer önemli erdemler olarak kabul edilir.

Kişisel gelişim kitaplarında eğer iyi iletişim kurabilme konusunda beceriler geliştirebilirlerse iyi ilişkiler kurulabileceği, iyi bir görünüm ve telkin gücü ile piyasada yer alma becerilebilirlerse kariyer ve yüksek gelir sahibi olma konusunda yolun her zaman açık olduğu vurgulanmaktadır. Başarının sahibinin de başarısızlığın sorumlusunun da kişinin kendisi olduğu temel savından yola çıkarak her şeyin bireyin kendi elinde olduğunu vurgulayan ve kişiye değer verdiği ve yücelttiği iddiası taşıyan değişik başarı önerileri ve iletişim

tavsiyeleri, farklı tonlar içerseler de bireysel sorumluluğu daima ön planda tutmaktadır. Herkesten kişisel hataları ile yüzleşmesini talep eden bu anlayış, bu sorunlarla başa çıkmak için kişisel gelişim yazınından yararlanmayı, sorunlar ağırlaşır “profesyonel yardım” alarak bu sorunlarla başa çıkmayı salık vermektedir. Sistemin yarattığı krizlere karşı insanlara iletişim tavsiyelerine ve terapiler piyasasına başvurması önerilirken karşılaşılan sorunların nedeni olan toplumsal-ekonomik sistem böylece bütünüyle eleştiri dışı tutulmakta ve bütün sorumluluk bireylere yüklenmektedir.

Kişisel gelişim yazınına göre iletişim becerileri insanları etkileme, yönlendirme gücüne ve onlarla iyi ilişkiler kurabilme becerisine sahip olmak biçiminde anlaşılmakta; insanları tanıma ve anlama sonucunda karşıdaki kişiden alınacak tepkilere göre davranmak, konuşarak, hatta konuşma biçimiyle onları etkilemek, ikna olmalarını sağlamak, yönlendirebilmek ve yönetebilmek iletişim becerisinin gelişkinliğinin göstergeleri olarak kabul edilmektedir. İnsanların beğenisini kazanmak, düşüncelerin onlara kabul ettirilebilmesi ve onların algı ve davranışlarını değiştirebilmek iddiaları bir araya geldiğinde bunun izlenim yaratma, ikna ve manipülasyon olduğu görülmektedir. İkna ve etki çerçevesinde insanların zaafalarını bilmek ve buna göre tedbir almak diyebileceğimiz stratejik davranma modelinin değişik biçimleri bütün kişisel gelişim kitaplarında olmasına karşın dostluk, sevgi, içtenlik, yakınlık, açıklıkla ilgili öneriler, bu davranış önerileriyle birlikte seslendirilmekte ve bu da kişisel gelişim kavramının ne kadar çelişkili olduğunu kanıtlamaktadır.

Dolayısıyla burada insanların gereksinimlerinin ön planda olmasına ve insanların daha iyi bir toplumsal yaşama kavuşması için geliştirme amacına işaret eden, insan odaklı bir iletişim anlayışı değil pragmatik, işe yararlık ölçütleri ile şekillenen, verimliliği ve kârlılığı artırmak için sistemin gereksinimlerinin ön planda olmasını işaret eden, performans odaklı bir iletişim anlayışı baskındır. İnsanlara gelişimlerini tamamlamamış bireyler olarak seslenmek ve onlarla düşünce alışverişine girmek yerine onlara gelişimlerini tamamlamak için öneriler sunmayı temel yöntem olarak belirleyen bu anlayışın insana değer vermek bir yana, insanları yetişkin birer birey olarak değil henüz olgunlaşmamış, gelişimini tamamlayamamış insanlar

olarak betimleyerek aşağılamaktadır. Kişisel gelişim alanı insandaki özgüven eksikliğini perçinlemekte ve sorunlarla baş edememe duygusunu artırmaktadır. Böylelikle uzmanlara olan talep de artar. “Bana kim ihtiyaç duyar?” sorusu anlamsızlaşır ve güvensizlik duygusu aşılır.

“Sosyal bir bağ, temelde karşılıklı bağımlılık hissinden doğar” anlayışı güdülmektedir. New Age’in bütün kutsal kitapları ise bağımlı olmayı utanç verici bir durum olarak nitelemektedir. “Katı ve bürokratik hiyerarşiye karşı başlatılan saldırı insanları bağımlılıktan yapısal olarak kurtaracak, risk alma eylemi, verilene boyun eğmek yerine özgüven taşıyan güçlü bir insan yaratacaktır. Modern şirketlerde liyakate yer yoktur.” İşte tam da bireyin toplumsallaşmasının, örgütlenmesinin önüne engel teşkil edecek argümanlar.

Kişisel gelişim yazınının iletişim öğretisiyle kendi promosyonunu yapması salık verilen insanlar, bu öğretileri benimseyerek hareket etmeleri halinde kendilerini metalaştırmakta/şeyleştir-mektedirler. Kendi metinlerinin yazarı ve uygulayıcısı olarak bir promosyon ürünü haline gelen, kendini rekabet için dolaşıma sokan ve bunun için sürekli sahne performansına ve iyi ilişkiler kurmaya odaklanan bir birey türünün açıklıktan ve içtenlikten yana bir tavra sahip olabilmesi mümkün değildir.

Sonuç olarak sistem işlevini yitirip arıza yapan bireyleri fayda sağlayacak hale getirmek için New Age öğreti ve pratiklerini kullanmaktadır ve düzenin kusursuz işlemesi için, bireyler, içeriği New Age’in özellikle kişisel gelişim, şifa/sağaltım ve öztanrılık öğretilerinin söylemlerinden oluşan anti depresanlarla uyuşturulmaya çalışılmaktadır. Sağlık ve şifa adı altında beyinleri olumlama fikirleriyle doldurulan bireyler yaşayan ölümlere, zombilere dönüştürülmeye çalışılmaktadır. Ama şu da unutulmamalıdır ki tarihin tekerleği tüm bu müdahale ve manipülasyona rağmen ileriye doğru gitmektedir ve bu tarih, nesnel dünyanın gerçeklerini, doğrularını, sistemin yaydığı her türlü metafizik anlayışı yerle bir eden kanıtları ölümü pahasına savunan, büyük toplumsal altüst oluşlara, gelişmelere, buluşlara, eserlere ismini yazdıran bilim insanı, sanatçı, aydın ve politikacı yaratmıştır. Dünyayı güzelleştiren, insanlığı geliştiren onların eserleri, görüşleri, felsefeleridir.

BELEDİYE GREVLERİ VE SENDİKALARIN TUTUMU

Ekonomik ve demokratik kriz ortamında, direniş ve hak mücadelelerinin yükseldiği bir atmosferde 2024 yılının sonuna yaklaşıyoruz. Türkiye halkı, AKP-MHP blokunun çözüm-ba-rış söylemli gündemi ile seçilmişlerin görevden alınıp kayımların sahneye çıktığı anti demokratik uygulamaları arasında gününbirlik, değişken bir psikoloji yaşıyor. Ülkedeki kriz ekonomisi ile derinleşen yoksulluk ve hak gaspları ise emekçilerin yıl boyunca kesintisiz süren ana gündemi...

Hükümetin sermayeyi arkalayıp krizin faturasını toplumun emekçi kesimine kestiği ekonomide, sıkılaşma politikaları ile enflasyon yükselmekte, alım gücü düşmekte ücretli çalışanlar gün geçtikçe daha fazla yoksullaşmaktadır. Bu gerçeklik ile yıl boyunca ortaya çıkan, bazıları halen devam eden ekonomik temelli hak mücadelelerinin ivmesi ve oranı yıl sonuna doğru artış göstermektedir.

Çalışanların yıllardır yaşadığı güvencesizlik, sendikasılaştırma, düşük ücret ve ağır vergi yüküne karşı artık sessiz kalamayan sendika konfederasyonları yılın ikinci yarısı itibarıyla ses çıkarmaya başladı. TÜRK-İŞ ağustos ayında Başkanlar Kurulunda aldığı "Zordayız Geçinemiyoruz" kararı ile sokağa çıktı. Yine DİSK ve HAK-İŞ de vergi yükü, ek protokol, işten çıkarmalar ve sendikal baskı gündemli eylemler ile güçleri oranında eylemler ile işçilerin taleplerini dillendirdi.

Konfederasyonların eylemlerinin etkisi

ya da amaçları ayrı bir tartışma konusu. Sendikalar nezdinde gıda, tekstil, petro-kimya, lojistik ve metal iş kollarında sendikalaşma hakkının tanınmaması, sendikalı iş yerlerinde toplu sözleşmelerdeki uzlaşmaz patron tutumları, işten atmalar nedeniyle yürütülen eylem, direniş ve grevlere yıl sonuna doğru belediyelerde çalışan genel hizmetleri iş kolundaki işçiler de katıldı.

BELEDİYELERDE BİR GREV DALGASI OLUŞUR MU?

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nda örgütlü İstanbul Kartal Belediyesi işçileri 2024'ün temmuz ayında başlayan toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine greve çıktı. İşçilerin yoğun bir katılım gösterip kararlı durmalarına rağmen Genel-İş Genel Merkez yönetimi, grevdeki şubeyi ve işçi iradesini yok sayıp SODEMSEN ile toplu sözleşme imzalayarak grevin altını boşalttı. Kartal Belediyesi işçilerinin fiili olarak direnişi devam ettirme kararına, belediyenin "2025 yılı ocak ya da şubat ayında ek protokol yaparız." sözü vermesiyle grev fiilen ve hukuken sona ermiş oldu.

Hemen ertesinde, grev kararı asılarak grev hazırlıklarının yapıldığı İstanbul Ataşehir Belediyesinde aynı yöntemle sözleşme Genel-İş Genel Merkezi tarafından imzalandı. Kartal'da süren sürecin başından itibaren birlikte hareket eden bir görüntü çizen Genel-İş İstanbul Anadolu Yakası 1, 2, 3 ve 4 No'lu Şubelerin, Genel Merkezin be-

lediye patronları ile iş birliği içindeki tutumuna karşı süresiz iş bırakma duyuruları ve Genel-İş Anadolu Yakası 1 Nolu Şubenin, Kadıköy Belediyesi önünde devam eden "İşçinin İradesine Dokunma" şiarlı oturma eylemi, Genel-İş Genel Merkezi, CHP ve SODEMSEN arasında süren iş birliğini teşhir etmesi açısından önemli bir noktada duruyor. Ancak kökleşmiş sendikal bürokrasiyi kırabilecek mi, bunu süreç içerisinde göreceğiz. Bu noktada 2021 yılında, önce Kadıköy, ardından Maltepe belediyelerinde yaşanan grev süreçleri ve Genel-İş Genel Merkezinin İstanbul Anadolu Yakası Şubelerini olağanüstü genel kurullar ile yeniden yapılandır-dığını, işçilerde biriken enerjiyi iç tartışmalarla sönmümlendirme hamlelerini hatırlamak gerekiyor.

BELEDİYE İŞÇİLERİNİN YANINDA KİM VAR?

Genel işler iş kolunda çalışmakta olan belediye işçilerinin ana gündemi Kartal grevi ile birlikte yeni bir tartışma sürecine girdi. Belediye işçilerinin iş yerlerinde tartıştıkları temel konu şudur: "Sendikal hak arama sürecinde karşımızda patronlar, patronların üyesi olduğu patron sendikaları var, peki üyesi olduğumuz sendika kimden yana?"

Belediye işçilerinin güncel sorun ve mücadelelerini değerlendirmeye çalıştığımız yazıyı tarihsel süreci anlatarak başka bir noktaya taşımak değil amacımız, ancak bugün belediyelerde işçilerin yaşadığı sorunların nedenle-

rini doğru kavramak için '90'lı yılları hatırlatmak gerektiğini düşünüyoruz. Hatırlanacağı gibi genel hizmetler iş kolu ve belediye işçileri 1980 sonrası en önemli işçi hareketi olan "89 Bahar Eylemleri" sürecinin en dinamik iş kolu-luydu. Belediye işçileri hayatın temizlik, ulaşım, altyapı ve üst yapı gibi temel hizmetlerini yürütmesi, şehirleri her gece yeni güne hazırlaması gibi kritik ve son derecede önemli bir noktada yer alır. Çöp toplanmazsa, toplu taşıma durursa, su akmazsa şehirlerde hayat durur. Bu sebeple belediyeler üzerinde adı fark etmeksizin tüm siyasî partiler, devlet ve sermaye arasında gizli bir anlaşma bulunmaktadır. Bu anlayışa göre 1989 seçimlerinde tüm Türkiye'de en çok belediyeyi kazanmış SHP'yi çöp işçileri devirmiştir. '80'li yılların sonu ve '90'lı yıllar boyunca yükselen işçi sınıfı mücadelesi içerisinde kent emekçilerinde ortaya çıkan bu bilinç onları ve onların kurduğu sendikaları sermaye, devlet, yerel ve genel iktidarlar ile tüm siyasî partilerin ortak hedefi haline getirmiştir. Özal'ın 28 Şubat Kararları olarak bilinen neoliberal politikalarının yansıması olan özelleştirme ve taşeronlaştırma belediyelerden başlamış, ilk özelleştirme hamlesini yeni grevden çıkan o zamanki SHP'nin yönettiği Kartal Belediyesi yapmıştır. SHP'nin yerel ve genel siyasetten silinmesi, Refah Partisi'nin İstanbul, Ankara gibi büyük şehirler başta olmak üzere ilerleyen süreçte tüm belediyeleri yönetmeye başladığı süreçle birlikte, belediye işçilerini kontrol altında tutma ve işçi sendikalarını dizayn etme politikaları

hız kazanmıştır. 1983'te belediyelerin yeniden kurulduğu, işçilerin sendikalı çalıştıkları '90'lı yılların ilk yarısına kadar olan süreçte, "Sendikal süreçte karşımızda patronlar, patronların üyesi olduğu patron sendikaları var, peki yanımızda kim var?" sorusuna belediye işçilerinin çoğunluğu, "Yanımızda sendikamız var" diye cevap verirdi. 1980 Askeri Faşist Cuntası sendikaları kapatmış, faaliyet yürüten tek konfederasyon TÜRK-İŞ ve belediyelerdeki tek sendika da Belediye-İŞ'ti. İşçilerin sendikal tercihlerini kısıtlayan ve anti demokratik bir tutum olan bu durumun yarattığı zorunluluktan dolayı belediye işçileri "hangi sendika?" değil, "nasıl bir sendika?" sorusunu tartışıyordu. Bu bağlamda yürütülen doğru tartışmada nitelikli bir sendikal süreci beraberinde getiriyordu. İlk hamle TÜRK-İŞ dışında DİSK ve HAK-İŞ'in faaliyetlerinin serbest bırakılması ile geldi. Diğer sendikalara izin verilmesini patronlar istemiyordu. Ama Özal, sendikal rekabetten zarar gelmez diyerek patronları ikna etmişti. Dediği gibi de oldu, belediye işçilerinin ücretlerini düzenli alamadığı, toplu sözleşmelerin sürdüğü, özelleştirmenin dayatıldığı ve bunlara karşı yoğun bir mücadele yürütülmesi gereken iş yerlerinde işçiler "hangi sendikaya geçelim?" sorusuna cevap aramaya başladı. Tartışmalar sürerken 1994 seçimlerinde belediyeleri kazanan Refah Partili belediye başkanları, ajandalarının ilk maddelerine "işçilerle sendikaları ayırmak", "özelleştirme ve taşeronlaştırmayı hızlandırmak" ve "sendikal süreçleri belediyeler adına yürütecek işveren sendikası kurmak" amaçlarını yazmışlardı. Hızlıca patron sendikası MİKSEN kuruldu, temizlikten başlamak üzere belediye hizmetlerinin tümü hızlıca taşeronlaştırıldı. İşçilerin "Belediye-İŞ mi Genel-İŞ mi?" tartışmalarının arasında genel hizmetler iş kolunun en fazla üyeye sahip sendikası Hizmet-İŞ oldu. Refahlı, Faziletli ve AKP'li belediye başkanları SHP dönemindeki "işçilerle sürekli tartışma yaşayan belediyeler" imajını bu formülle yok etti.

Peki bu formül bugün de iş yapar mı? Yapacağına kani bir anlayış var.

CHP'nin, genel hizmetler iş kolunda DİSK'e bağlı Genel-İŞ ile TÜRK-İŞ'e bağlı Belediye-İŞ Sendikası genel merkezleri ile yıllardır dengeli ve iyi ilişkileri buluyor. Parti içindeki bir klik Genel-İŞ'i, diğer klik Belediye-İŞ'i kontrol eder durumda. Bu kontrol ile belediyelerdeki işçi hareketleri dengede tutulmaktadır. Bu nedenle yaklaşık 30 yıl sonra, 2019

seçimleri ile İstanbul ve Ankara gibi iki büyükşehir başta olmak üzere pek çok belediyeyi kazanan CHP'li başkanların sendikal mücadele karşısında işleri kolaydı. Elbette bu MİKSEN ile olmazdı, hızlıca kendi patron sendikası, SODEMSEN kuruldu. CHP'nin bu hamlesine genel işler iş kolunda faaliyet yürüten sendikalar ses çıkarmadığı gibi, TÜRK-İŞ'e bağlı Belediye-İŞ Sendikası, patron sendikasının yapılanmasına açık destek vererek yıllarca masanın işçi tarafında sendikacılık yapan merkez yöneticisini patron sendikasının genel sekreteri olarak konumlandırdı. Türkiye genelinde SODEMSEN'e üye CHP'li belediyelerde yaşanan yasal grev uygulamalarının tümü TİS masalarındaki kurnazlıkları başta olmak üzere patron sendikasının toplu sözleşme ile belirlenen işçi ücretlerini standardize etme politikasına karşı işçilerin karşı duruşudur.

Patron sendikası işçileri, sendikaları, siyasileri ve halkı iyi tanıyor, bir mücadelenin altı nasıl boşaltılır iyi biliyor. Bu noktada klasik iyi polis-kötü polis tiyatrosu oynanıyor. Toplu sözleşme görüşmelerinin başlaması ile işçilere bilgilendirme yapan sendikalar (Belediye-İŞ, Genel-İŞ ve Hizmet-İŞ) patronların iyi, patron sendikasının kötü olduğunu ifade eden açıklamalar ile işçinin önüne çıkıyor. Aynı durumu farklı cümlelerle ifade ediyorlar. Hatta belediye başkanlarını, ağızdan karşısına almayan sendikalar yaptıkları eylem ve açıklamalarda SODEMSEN'i hedefe koyuyor. Genel-İŞ'in örgütlü olduğu ve grev sürecine hazırlanan İzmir Buca ve Bornova Belediyesi işçilerinin geçtiği-miz haftalardaki eylemlerinde sık sık "SODEMSEN Şaşıрма Sabrımızı Taşıırma" sloganları atırdı. Toparlamak gerekirse 2019 seçimlerine yerelden genele iktidar olma hedefiyle giden CHP, geçmiş süreç tahlili ile önce etkisi olduğu sendikaları yeniden yapılandırdı. Bu yapılandırma genel merkezlerden şubelere kadar, kontrol altında bir sendikacılık getiriyordu. 2023 yerel seçiminden birinci parti olarak çıkan CHP'nin kazandığı belediyelerde sendikacılık bugün bu yapılandırmaya uygun şekilde yürümekte ve yürütülmektedir. Bu yapılandırma sürecinde genel işler iş kolunda faaliyet yürüten sendika genel merkezlerine "yeni dönem" olarak sunulan programın alt ayakları özellikle Genel-İŞ ve Belediye-İŞ'in 2021-2022 yıllarında yapılan şube kongreleri ile örüldü. Her iki sendikada da bir hafıza silme operasyonu gerçekleşti. '90'lı yıllardan gelen sınıf sendikacılığı çizgisi tasfiye edilerek yerine sosyal

diyalogcu, iş birliği "yeni sendikacılar" ikame edildi.

HAREKET ETMEYEN ZİNCİRLERİNİ FARK EDEMEZ!

Genel-İŞ ve Belediye-İŞ'te mücadeleci gelenekleri ile tanınan şube ve sendikacıların tasfiye süreci "artık yeni yüzler olsun", "mevcut anlayış değişmeli", "ayrılık olmasın, dosta düşmana karşı birlik olalım" vb. popülist ve arabesk şablonlarla işçilere sunuldu. Sendika genel merkezlerinin başta para gibi çeşitli imkânları ile işçilerin mevcut tabloyu görmesinin önüne perde çekildi. Yeni şubeler, yeni sendikacılar deneyimsizlik ve kariyer hevesleri ile nasıl bir cendereye girdiklerini fark edemediler ta ki yeni dönem toplu sözleşme süreçleri süreçlerin greve evrilmesi ile iş yerlerinde ödenmeyen ücretler, işten çıkarmalar gibi süreçlerle karşılaşarak önlerine mücadele etmeyi koyana kadar. Rosa Luxemburg'un dediği gibi zincirlerini, hareket etmek istediklerinde fark ettiler. Dün nasıl yapıyordu sorusunu sorduklarında ise geçmişte işçi ile taban örgütlenmesi üzerinden kurulan bağların kendi elleriyle kopartıldığını ve yeniden kurmanın zahmetli olduğunu gören sendika şubeleri hızla genel merkezleri ile benzeştiler. İstanbul Anadolu Yakası'nda dört belediyeyi dört şubeye bölen DİSK/Genel-İŞ Genel Merkezinin işçi iradesini tanımayan, şubeyi bile sürece katmayıp gece yarısı gelip sözleşmeyi imzalayarak ortadan kaybolmasının altında yatan aymaz tutumun önemli bir yanını anlattığımız bu gerçeklik oluşturmaktadır. Her ne kadar güncel olduğu için Genel-İŞ özelinden tartışsak da Belediye-İŞ ve Hizmet İş sendikalarında da durum aynı şekilde işlemektedir. 2019 seçimi sonrası Ekrem İmamoğlu ile yakın ilişkiler kurarak İBB'de yetki alan ve TİS masasına oturan Belediye-İŞ Sendikası, örgütlenme sürecinde işçilere verdiği vaatleri sözleşme masasına taşıyamayınca grevden çark etmiş ve bir gece yarısı Ankara'dan gelerek sözleşme işçilere ve iş yerinde örgütlü İstanbul 3 Nolu Şubeye danışmadan imzalanmıştı. Dünden bugüne belediyelerde yaşanan güç kaybı ve sendikal çizginin deforme oluşunun bir başka nedeni de tam burada yatmaktadır.

Yerel yönetimler, yasal statüleri ve karma bütçeleri gereği kabaca yarı özel ve yarı kamu olarak tanımladığımız iş yerleridir. Patronu, seçimle belirlenen bir siyasî olmakla birlikte bütçesi merkezden ve halktan gelen vergilerden

oluşuyor. Kâr amacı olmadığı ve yasal zeminde yönetildiği için sendikalaşma ve toplu iş sözleşmeli çalışmanın oransal olarak en yüksek olduğu iş kolu. Merkezî yönetim kapsamındaki kurumlardan farklı olarak belediyeler işçi alma ve çıkarma noktasında özerktirler. Patron siyasî olduğu için işe alımlar aynı ya da ittifakta olunan siyasî partiler üzerinden, yoğunlukla referans işletilerek yapılıyor. Bu gerçeklikle çoğu belediye başkanı "iş ben veriyorsam işçinin üye olduğu sendikayı da ben seçerim" diyor. Bu durumun yansımaları belediyeyi yöneten siyasî partinin ya da başkanın değişmesiyle yetkili sendikanın da değişmesinde sık sık görüyoruz. Bu gerçeklikle hareket eden "yeni" sendikacılar, sorunları sorunun sahibi işçilerle değil, sorunu yaratan patronla tartışıyorlar. Ya da yeni bir iş yerinde örgütlenme süreçleri için ilk durak işçiler değil belediye başkanları, yöneticileri ya da yöneten siyasî partilerin ilçe yöneticileri oluyor.

Bugün belediye işçilerinin çoğunluğu bazı belediyelerde tamamı taşeron şirketlerde çalışırken olağanüstü hâl koşullarında çıkan 696 sayılı KHK ile belediye şirketi kadrosuna geçen işçilerden oluşuyor. Bu kapsamdaki işçiler, uzun yıllardır belediyedeki "kadrolu" işçilerle aynı işi yapmalarına rağmen daha düşük ücret ve sosyal haklarla sendikasız olarak çalıştırıldılar. Belediye şirketlerine geçiş ve sözde kadro uygulaması sonrası hızla sendikalaşan ve toplu sözleşme ile hak alma mücadelesine girişen işçilerin talepleri "insanca yaşama yetecek ücret" gibi en temel düzeyde. Bugün tasfiye edilen mücadeleci birkaç şube dışında yıllarca taşeron işçilere sırt dönen sendikalarla en meşru haklarını talep eden işçiler arasında zaman zaman yükselen çatışma aynı dili konuşmaktan, aynı sorunun tarafı olmamaktan kaynaklanmaktadır.

Sınıf mücadelesi içinde grev ve direnişlerin en etkili kavga okulu olduğuna vurgu ile bugün İstanbul, İzmir, Ankara ve diğer kentlerde emek veren işçilerin mücadele içinde kendilerinden yana olanı seçmede ustalaşacağı umudunu korumak lazım. Yaşadığımız kenti temizleyen, parkını-bahçesini yapan, kanalizasyonunu temizleyip temiz suyu eve ulaştıran kent emekçileri siyasî ilişkiler ve iş birliği ile kirlenen sendikalarını da temizleyecektir. Siyaset baskısından kurtulmak isteyen belediye işçileri ve halen umudu taze tutan sendika şubeleri sınıf sendikacılığı ilkelerine sahip çıkmalıdır.

Rıza Akdemir (Parti Militanı): Rıza Akdemir faşistler tarafından 10 Kasım 1976 günü akşamı iş yerinden eve giderken abisi Hüseyin Akdemir ile birlikte pusuya düşürülerek katledildi.

Zülfikar Uralçin (Parti Onur Üyesi): Trakya bölgesinde gençlik mücadelesi içerisinde yer aldı. Çalışkanlığı, ağırbaşlılığı ve dürüstlüğü ile bilinen Uralçin, aynı zaman gençlik önderlerindendi. Faaliyet sürdürdüğü semtlerde halkın güvenini, sevgisini kazanan Uralçin, faşistlerin de korkulu rüyası haline geldi. Uralçin, 19 Kasım 1976 yılında İstanbul Göztepe Akşam Ticaret Lisesi önünde faşistler tarafından vurularak komaya girdi ve 20 Kasım günü sabah saatlerinde ölümsüzleşti. Zülfikar Uralçin'e Proletarya Partisinin 1. Konferansı'nda Onur Üyeliği verildi.

Mehmet Zeki Şerit (Parti Üyesi): Kayseri Uzunyayla'da Çerkez milliyetine mensup bir işçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Öğrencilik yıllarında devrimci düşüncelerle tanıştı. Üniversite öğrencilerinin demokratik mücadelesinde yer aldı. 12 Mart Askeri Faşist Cuntadan (AFC) sonra Şerit'in kaldığı ev polis tarafından kuşatıldı. Son mermisine kadar direndikten sonra dışarıya attığı boş konserve kutularını bomba sanan polis, onu ancak 5,5 saat sonra yakalayabildi. Şerit, müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Mücadelesini hapisanede de sürdürdü ve 1977 yılının Mart ayından Ankara Ulucanlar Hapishanesi duvarlarına "O duvar duvarınız, vız gelir bize vız" yazarak firar etti. O dönem Proletarya Partisine yönelik tasfiyeye yönelen Koordinasyon Komitesine karşı amansız bir mücadele yürüttü. Firar etmesinin ardından birkaç ay geçtikten sonra 23 Ekim'i 24 Ekim'e bağlayan gece, İstanbul Altıyol'da kaldığı ev kuşatıldı. "Teslim ol" çağrılarına silahıyla karşılık veren Mehmet Zeki Şerit, uzun süren çatışma sonucunda yaralı olarak tutsak düştü. Kaldırıldığı hastanede bir ay boyunca sürekli işkence gördü. İşkencecilerle dışı mücadele etti. Düşmanın onu çok iyi tanımasına rağmen üzerinde çıkan kimliği sonuna kadar savundu. Hatta kendisiyle yüzleştirilen babasını bile tanımayarak "Yaşasın Devrim", "Gerillalar Ölmez" sloganlarını haykırdı. 24 Kasım 1997'de faşist devlet tarafından işkenceyle katledildi.

Nurettin Karahan (Parti Militanı): 1953 doğumlu olan Nurettin Karahan, 23 Kasım 1978'de Tekirdağ Hapishanesinde

sivil faşistlerce katledildi.

Ramazan Can (Parti Militanı): Proletarya Partisinin Urfa'nın Siverek bölgesindeki faaliyetleri devleti, halk düşmanlarını rahatsız ediyordu. 20 Kasım 1978 yılından da Urfa Siverek Lisesi'nde DDKD'lilerle (Devrimci Doğu Kültür Derneği) görüş ayrılıkları nedeniyle bir tartışma çıktı. Bu tartışmada Mehmet Beyhan'ın DDKD'liler tarafından dövülmesi üzerine DDKD'lilerle çatışma başladı. Bu çatışmada Üzeyir Al isimli DDKD üyesi, Ramazan Can'ı katletti.

İsa Demirbaş (Parti Militanı): 1955 yılında Samsun'da doğdu. İlkokulu bitirdikten sonra, ailesine yardımcı olabilmek için hamallık yapmaya başladı. 12 Mart AFC'sinin ağır koşulları altında bile yılmadan devrimin propagandasını yaptı. O yıllarda bütün üreticilerinin ekonomik temelli mücadelesinin örgütlenmesinde aktif rol oynadı. Bafra Tütün Üreticileri Birleşme ve Dayanışma Derneği'nde (BATÜ-DER) faaliyet yürüttü. 23 Kasım 1979 tarihinde M. Zeki Şerit'in ölüm yıl dönümünde yapılacak eylemler için Samsun'a giden Demirbaş, eylem alanında polis tuzağına düştü. Polisin açtığı ateş sonucu yaralandı. İsa Demirbaş yaralı bir vaziyette gözaltına alındıktan sonra hastane yerine karakola götürüldü. Karakolda yoğun işkenceler sonucu katledildi. Polis, işkenceyi saklamak için çatışma süsü verdi. Fakat cenazeyi almaya giden ailesi ve yoldaşları işkence izlerini tespit etti. İsa Demirbaş için Samsun'da kitlesel bir cenaze töreni yapıldı.

Mustafa Sarıtaş (Parti Üyesi): 1960 yılında Muş Varto'ya bağlı Taşçı köyünde dünyaya geldi. 1966 Varto Depreminin ardından birçok aileyle birlikte, İzmit Derince'ye göç etti. Ankara İli Semtler Sorumluluğu yaptı. İzmit TÖB-DER'de de gençlik sorumlusu olan Mustafa Sarıtaş, İzmit ABK üyesiydi. Sarıtaş'ın ilk eylemi ülkü ocağının bombalanmasıydı. M.Zeki Şerit'in ölüm yıl dönümü nedeniyle yapılacak anma eylemleri çerçevesinde Ankara'nın Yenimahalle semtinde hazırladıkları bombalı pankartın dalgınlık sonucu patlamasıyla Mustafa Sarıtaş ve Parti Militanı Şenol Özyurt yaralandı. Patlama sesini duyarak olay yerine gelen iki bekçinin açtıkları ateş sonucu 24 Kasım 1979 tarihinde Mustafa Sarıtaş ve Şenol Özyurt ölümsüzleşti.

Ali Sarıbal (Parti İleri Militanı): 1961 yılında Akbağ köyünde dünyaya geldi. Devrimci mücadeleyle 15-16 yaşlarında tanıştı. Kısa sürede kendini geliştiren Ali Sarıbal, askeri eylemlerde de yer

aldı. İstanbul'da faaliyet sürdüren Ali Sarıbal, 1980 yılında Diyarbakır'da faaliyet yürütmeye başladı. AFC'nin en sıcak günlerinde Diyarbakır'da yapılan bir operasyonda 22 Eylül'de yakalandı. Gözaltında direnme geleneğini yaşatamamanın acısını en ağır şekilde yaşayan Ali Sarıbal, hapisanede yoldaşlarının da yaklaşımıyla kendini yeniledi. Hapishanede yeniden sorguya alınan Sarıbal daha önceki ifadesinin yalan olduğunu söyledi. Gardiyanlar tarafından koğuştaki diğer tutsakların gözü önünde Ali Sarıbal yoğun işkencelere maruz kaldı ve komaya girdi. Ali Sarıbal, devam eden yoğun işkenceyle katledildi.

Hıdır Utan (Parti İleri Militanı): 15 Ağustos 1956 yılında Dersim Ovacık ilçesi Çakperi köyünde doğdu. İstanbul alanında faaliyet yürüttü. Utan 1977 yılında tutuklandı. Hapishaneden çıktıktan sonra faaliyetlere devam etti. 1978 yılının sonlarında çeşitli nedenlerle yurt dışına çıkmak zorunda kaldı. Gittiği Almanya'nın Bremen kentinde de Proletarya Partisinin çalışmalarını yürüttü. Birçok görevi omuzlayan Utan, 18 Kasım 1983 tarihinde geçirdiği bir trafik kazasında yaşamını yitirdi.

ÜÇÜNCÜ KONFERANS DELEGELERİ

1986 yılı Kasım ayı sonlarında 3. Konferans hazırlıkları için delegeler Dersim'e gitti. Partizanların bölgede dolaştığının ihbarını alan faşist devlet güçleri, bölgeye askeri yığınak yaparak operasyon başlattı. Aldıkları ihbarlarla Mercanlar bölgesinde operasyonlarını yoğunlaştırdı. 21 Kasım'da bölge tamamen kuşatıldı. Kuşatmayı fark eden delegeler bölgeyi terk etmeye başladı. Gece boyunca seyir halindeki birlik, acil ihtiyaçlarının temini için yolları üzerindeki bir eve girdi. Aynı anda bölge üzerinde helikopterin dolaşması ve gittikçe yaklaşan TC askerlerini fark etmeleri üzerine bulundukları yeri terk ettiler. Evi basıp arayan askerler, boşaltılmış olduğunu görünce arama ve operasyonlarını o çevrede sürdürdü. Askerlerin Partizanları fark etmesiyle çatışma başladı. Tüm güçleriyle operasyona çıkan devlet güçleri, hemen çatışma alanında yoğunlaşarak gerilla mevziini dört bir yandan yoğun bir bomba ve ateş çemberine aldı. Mevzideki gerillaların çemberi yaracak yeterli silah ve cephanesi yoktu. Güç bakımından bu dengesizliğe karşın sabah erkenden başlayan çatışma geniş bir alana yayılarak saatlerce sürdü. 22 Kasım 1986'da yaşanan bu çatışmada Konferans Delegeleri; Parti üyeleri Hüseyin Tosun, Rıza Sökmen, Zeki Uygun, İbrahim Polat, Ünal Küçükbayrak, Ali Rıza Boyoğlu, M. Kemal Yılmaz ile Parti ileri militanları Kamile Öztürk ve İsmail

Doğan ölümsüzleşti.

Perihan Çolak (Parti İleri Militanı): Ailesinin İstanbul'a taşınması ile devrimcilerle tanıştı. Metris Hapishanesindeki tutsaklığının ardından 1988'de gerillaya katıldı. 19 Kasım 1990 tarihinde Dersim'de yaşanan çatışmada yoldaşları Hasan Altıntaş, Fazlı Kaya ve Süleyman Kor ile ölümsüzleşti.

Hasan Altıntaş (Parti Üyesi): Bingöl doğumlu Altıntaş, yurt dışında işçi olarak çalışırken örgütlü mücadeleye katıldı. Ardından Türkiye'ye gelerek askeri birim içinde görev alan Altıntaş, 1990 baharında Halk Ordusuna katıldı.

Fazlı Kaya (Parti Üyesi): İsviçre'de işçi olarak çalışırken Proletarya Partisi ile tanıştı. Kısa sürede kendini geliştiren Kaya, mücadeleyi Türkiye'de sürdürmeye karar verdi ve 1989 yılında Halk Ordusuna katıldı.

Süleyman Kor (Parti İleri Militanı): Trabzon doğumlu olan Süleyman Kor (Haydar), 19 Kasım 1990'da ölümsüzleştiğinde Halk Ordusu savaşçısıydı.

ESE YAYLASI ŞEHİTLERİ

Tokat'ın Ese Yaylası'nda faşist TC devletinin kolluk güçleriyle Proletarya Partisine bağlı Halk Ordusu gerillaları arasında çıkan çatışmada Proletarya Partisinin 4. Genel Sekreteri Mehmet Demirdağ, Parti İleri Militanı Ümit Dinler, Parti Militanı Duran Salman, Parti Militanı Dilek Konuk, Parti İleri Militanı Ümit Çağlayan San ölümsüzleşti.

ALİBOĞAZI ŞEHİTLERİ

24 Kasım günü saat 13.00'de TC güçleri Aliboğazı üzerinde İHA ile keşif faaliyeti yürüttü ve bu sırada almış olduğu görüntüler sonrası saat 15.00'de bu alanları savaş uçakları ile vurdu. Bu saldırılar sırasında Parti İleri Militanı Yetiş Yalnız ile Parti militanları Serkan Lamba, Doğuş Fırat Doğan, Murat Mut, Alican Bulut, Umut Polat, Gamze Gül Kaya, Hatay Balı ve Esrin Güngör ölümsüzleşti. TC güçleri uçak saldırılarının hemen ardından Aliboğazı'nı kobra helikopterler ve havanlarla yoğun bir şekilde vurdu, alana yönelik geniş çaplı bir operasyon başlatıldı. Operasyonlar devam ederken başka bir noktada konuşlanan Halk Ordusu birliği biri 28 Kasım'da olmak üzere iki farklı noktada TC'nin operasyon gücüne yönelik eylemler gerçekleştirdi. Bu saldırılar sırasında TC'nin 4 ölüsü ve yaralıları oldu. 28 Kasım'daki eylem sırasında ise Parti Militanları Hasan Karakoç, Samet Tosun ve Ersin Erel ölümsüzleşti.

Bir sloganın hikâyesi: "Savaş, Öğren, İlerle"

Onunla birlikteyken devrimi, Partiyi, örgütlenmeyi, önderlik etmeyi vs. tartışmadan edemedik. Her zaman öğreneceklerimiz vardı. Kuşkusuz o bunlardan ibaret değildi. Yaşamın her alanıyla ilgiliydi. Onun meraklı bir okuyucu olduğunu özellikle belirtmek gerekir. Okurdu, bunun sebebi merakıydı. Bu alelade bir merak değildi. Kapitalist sistemde gelişme gösteren idarî ve çalışma yöntemlerine dair okuduğunu hatırlıyorum. Bunların Marksist-Leninist örgütlenmede neye tekabül ettiği hakkında sohbet etmişti. Bazı öğrenme ve yönetme biçimlerinin bizim örgütlenme anlayışımızda da uygulanabileceğini açıklarken "Meselenin insanlar arası ilişki olduğunu kavradığımızda kitlelerden öğrenmenin yolunu da öğrenmeye başlarız" gibi cümleler kurduğunu hatırlıyorum.

O kafası açık bir yoldaşı. Her şeye karşı ilgiliydi ve öğrenmekte çok başarılıydı. Bugün ve aslında ondan sonra etrafımda gördüğüm en büyük eksiklik ondaki bu öğrenme arzusu ve başarısıdır. Bunun merakla doğrudan ilgili olduğunu düşünüyorum.

Bu merakın sadece öğrenme süreci ile ilgili olmadığını söylemeliyim. Ondaki merak örgütü nasıl geliştirebileceğimizi de içeriyordu. Kitle perspektifi yüksek bir yoldaşı. Kitlelerle ilişki kurmakta politikanın önemini tamamen farkındaydı. Bu bakımdan "Yurtlar Kalelerimiz Olmalıdır" yazısındaki anlayış dikkate değerdir. Yurtlar yoksul, emekçi halk çocuklarının, gençliğinin kalabalıklar halinde ve yaşamın türlü biçimlerinin yoğun olarak yaşandığı yerlerdi. Komünistler, devrimciler yurtlarda halk gençliğiyle her biçimde bir araya gelebilir, her şeyi paylaşabilir, her konuda konuşabilirdi. Halk gençliğinin kalabalıklar halinde "evleri" olan yurtlarda geçirdikleri zaman devrimciler için örgütlenme olanaklarının sınırsızlığı anlamına geliyordu.

Yoldaşın gene kitlelere dönük anlayışını ortaya koyan bir özelliği de sloganlarla kurduğu ilişkiydi. Onun örgüte ait, onu tanımlayan ve harekete geçiren slogan arayışına tanıklık ettim bir defasında. Buluşmuş yürüyorduk. Üç yoldaş çeşitli

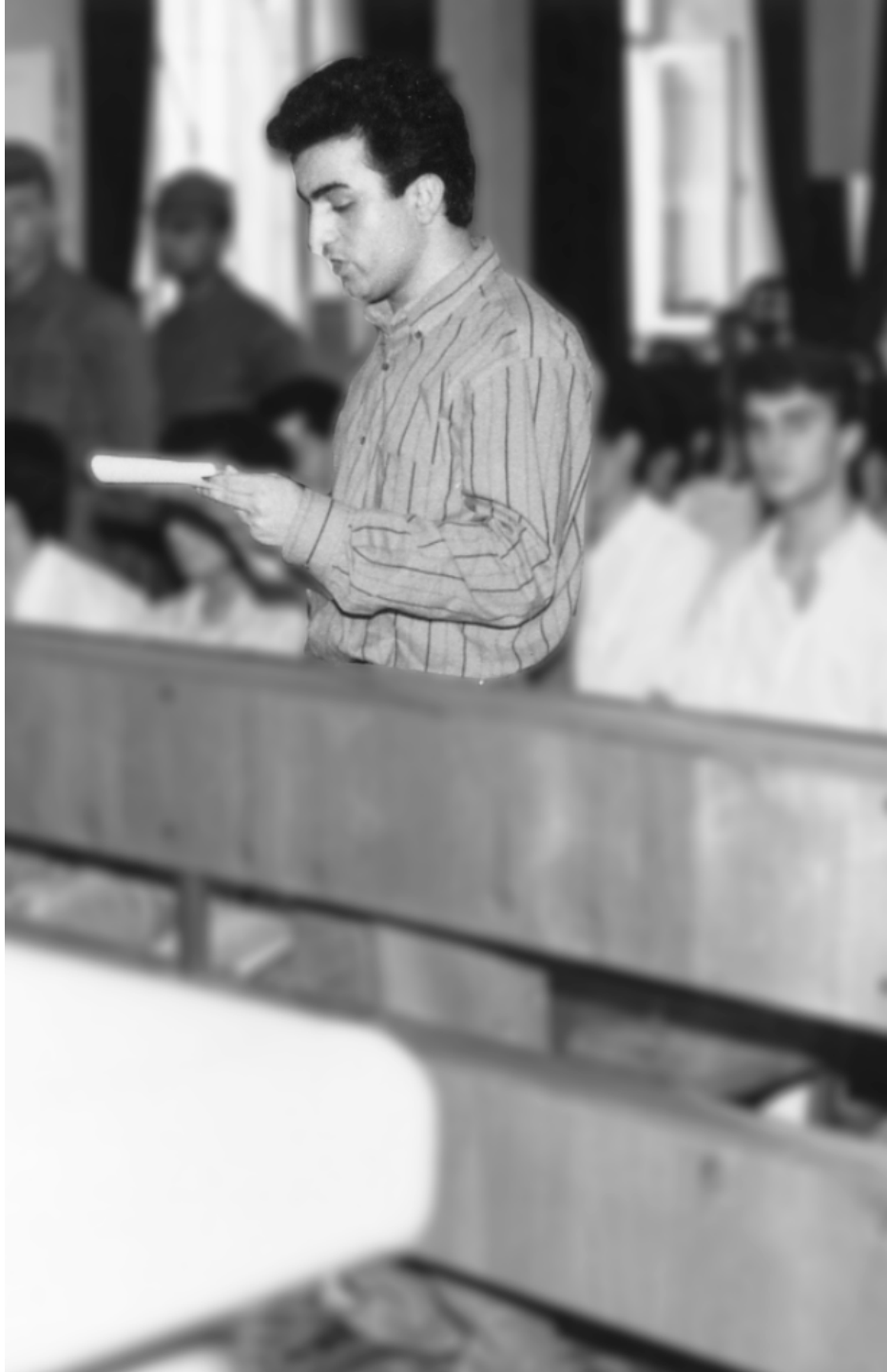
sorunlarımız ve durumumuz hakkında sohbet ediyorduk. O yeni sloganlar bulmak gerektiğinden söz edip aklına gelen birkaç kelimeden ibaret cümlelerden söz etti. Bunlardan slogan olur mu, diye sordu. İlginç ve güzel bir uğraş başladı üçümüzde de. "Dünya Devrimi İçin Halk Savaşını Geliştir" sloganını ilk kez bu sohbetimiz sırasında kullandığımızı hatırlıyorum. Mehmet sloganı birkaç

hiç kullanmamıştık ve bir slogan ritmine sahip değildi. Sözler vardı sadece, bize düşen slogan ritmi bulmaktı ve bu da zor olmadı. "Devrime Gençlik Birliği ile İlerle", "Savaşarak Öğren Örgütle İlerle" gibi sloganlar bulup bir ritim yakalamaya çalışıyordu Mehmet. Arada "Bu nasıl oluyor?" diye sloganı atıp bize soruyordu. Oldu, olmadı gibi yorumlu cevaplar verip devam ediyorduk. Nihayet "öğren,

İçin Halk Savaşını Geliştir" sloganlarını ilk korsan gösteride atacağız, dedik. Bunun için önce bir hazırlık yapmak gerekirdi. Yeni sloganları örgütümüze benimsetmek ve attırmak kolay olmazdı çünkü. Yakın zamandaki korsan için az bir zamanımız vardı. Dört veya beş kişiye öğretirsek olur, deyip anlaştık. İlk korsan gösteride bu sloganlardan birinde sıkıntı yaşamadık. Dört-beş kişi bütünlük yakalayıp kitleye güçlü bir şekilde sloganı attırdık. Ritmi güzeldi ve hemen benimsendi. "Dünya Devrimi İçin Halk Savaşını Geliştir" sloganında ise bir aksama oldu. Sloganları attıran yoldaş bu sloganı attıktan hemen sonra başka bir işle meşgul olup kalabalıktan çıkınca sloganının ritmi yakalanamadığı için olsa gerek slogan karışık atılmaya başlandı. Ne dendiği anlaşılmaz hale geldi. Sloganları attıran yoldaş durumu fark edip dönerek bilindik sloganlarımızdan birini haykırdı birden: "Patron Ağa Devletini Yıkacağız, Halk İktidarı Kuracağız!" Bu slogan duyulduktan itibaren kitle bir ağız haykırmaya devam edebildi. Öyle ki slogancı yoldaş korsan dahilindeki aksayan işi düzeltmek için korteji tekrar terk etse de kitle bu sloganla belirlenenden bir otuz metre kadar daha fazla yürüdü! Yeni slogana alışmak için kısa bir süre daha geçmesi gerekiyordu! O kısa süreden itibaren iki slogan da gençlik birliğinin alamet-i farikası oldu. "Savaş, Öğren, İlerle, Gücümüz ..gb" sloganını bugün pek duyamasak da hem içeriği hem de kendi kısa tarihinde genç komünistler tarafından sahiplenilmiş olması onun gelecekte bayraklarımıza yazılacağını, göğü yırtan fırtınanın ezgisi olarak duyulacağını söyleyebiliriz. Bunun için savaşmak, öğrenmek ve ilerlemek gerekiyor...

Savaşmak, öğrenmek ve ilerlemek! Mehmet yoldaşın yaşadığı gibi yaşamak, onun merakına sahip olup bıkmadan öğrenmek ve devrim ve Parti için örgütlenmek zorunluluğunu hissederek kafa yormak. Yapmamız gereken bu. Bunun için onun bıraktığı mirasa, öğrenme ve kafa yorma mirasına tutunmak yeterlidir. Onun meraka dayanan "Savaş, Öğren, İlerle" sloganı bize örgütlenmek için ilham vermeye devam ediyor. Işıklı yolu yolumuzdur...

Bir Yoldaşı

tekrardan sonra bize de söylietti. Gayet iyi, olur dedik... Onun aklında ama, bundan çok gençlik birliği ile ilgili bir slogan bulmak vardı. "Dünya Devrimi İçin Halk Savaşını Geliştir" sloganı Peru Komünist Partisi'nin belgelerinde gördüğümüz, okuduğumuz bir slogandı. Eylemlerde

savaş, ilerle" kelimeleri çıktı ağızından. "Bak bundan iyi olur" deyip sürdürdü. Ritmi yakalamıştı. Tekrarlardan sonra "Savaş, Öğren, İlerle Gücümüz TMLGB" sloganını buldu. Neşeliydi artık. Bunun uzun yıllar atılacak bir slogan olacağını anlamıştı sanki. Bunu ve "Dünya Devrimi

25 KASIM'DA ÖFKEMİZİ İSYANA ÇEVİRELİM!

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'ne giderken kadına yönelen şiddet devlet eliyle artmaya, derinleşmeye devam ediyor. 25 Kasım 1960'de Rafael Trujillo diktatörlüğüne boyun eğmeyen Mirabel kardeşler, katledilişlerinin 64. yılında kadının kurtuluşu mücadelesine güç veriyor. Ülkemizde faşist diktatörlüğe karşı mücadelemiz de gücünü tam bu noktadan, özgürlük ve eşitlik isteğinden alıyor.

Açlık sınırı 20 bin lirayı, yoksulluk sınırı 66 bin lirayı aştı. Asgari ücreti çoktan aşan açlık sınırı rakamları ülkemizin yarısından çoğunun açlık sınırının altında yaşadığını kanıtlıyor. Kadınlar bu yoksulluğun en ağır yükünü omuzlamak zorunda kalıyorlar. İşten atmalarla, asgari ücretin de altında ücretlerle, güvencesiz çalışma koşullarında yaşam mücadelesi veriyorlar. Üretimden gelen gücüne dayanan kadınlar grevlerle, iş bırakmalarla "Buradayız" diyorlar. Polonez'de, MKB Rondo'da, TKIS Blinds'te, belediyelerde, köylerde kadınlar direnmeye ve kazanmaya devam ediyor. Direnişlerin en önünde görüyoruz kadınları. Öyle güçlü, iddialı ve kararlı! Bu güç tüm kadınlara hâlâ hem sınıfın hem dünyanın hem de geleceğin yarısı olduğunu hatırlatıyor.

Kadınlar için "müjdelenen" esnek çalışma modeli kadının emek sömürsünü arttırmaktan başka bir anlama gelmiyor.

Yani kadın ev işleriyle uğraşmak şartıyla bir işte çalışabilecek ve "dinamik nüfus yapısının korunması için" de çocuk yapmaya devam edecek. Öyle ki çalışmak isteyen kadınlar için kreş, istihdam, eşit işe eşit ücret sağlanmazken kadının aile bağı daha da güçlendirilmek isteniyor. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sitesine baksak bile görürüz: "Doğum yardımı, evlilik yardımı, evlat edinme" yönergeleri bulunuyor. Kadın istihdamından, iş sahibi yapılmasından ise söz edilmiyor Çıtayı öyle bir noktaya çıkarıyorlar ki kadına ömür boyu aileye hizmet etme görevi yüklüyor: Ev emekçisi kadınlara emeklilik hakkı! Her bir girişimi bir öncekinden daha skandal olan devlet, kadınlara yalnızca sömürü ve şiddet düzeni sunabiliyor. Kadının sınıf bilinci ve yıkıcı gücü ancak ev işlerinin angaryasından kurtuldukça, toplumsal üretime katıldıkça gelişebilir. Böylece kadınları aşağı, ikincil cins olarak gören anlayış gerçekten alt edilebilir!

Hamile kadınların üzerindeki toplumsal baskı varlığını korurken Sağlık Bakanlığı bu baskıyı katlıyor. Kadının nasıl doğum yapması gerektiğini anlatan videoyla "sezaryen doğum" yapan kadınları kendinin ve bebeğinin sağlığını hiçe sayarak "vajinal doğum"a teşvik ediyor. Sanki bu gibi kararlar kadının keyfi kararmış gibi! Bebeklerin ve annelerinin sağlık durumunun bakanlık tarafından önemsenmediğini Yenidoğan Çetesi'nden biliyoruz zaten! Narin, Şirin, Sıla

gibi çocuklarımızı bu sisteme kurban ettik. Yenidoğan yoğun bakımlarından onlarca çocuğun cansız bedeni çıktı! Ebeveynleri "takdir-i ilahi" diyerek kaderlerine boyun eğdiler. Şimdi bu sistemin kadın ve çocuklar için daha güvenli, daha iyi olacağı vaatlerine kim inanır?

381! 11 ay içinde en az 381 kadın katledildi. Kadınlar eşleri, sevgilileri, babaları, patronları, en yakınları tarafından katledildi. Kadınlar devletin gözü önünde, uzaklaştırma kararlarına, failerin tutuklanmasına rağmen katlediliyor. Ayşenur Halil ve İkbâl Uzuner'in canice katledilmesinin ardından isyan eden kadınlar sokaklara aktı. Geçtiğimiz hafta hapishaneden izinli çıkan bir erkek evli olduğu kadını katletti. Çünkü devlet kadınları değil faileri koruyor. Bunu kadın düşmanı politikalarıyla; cezasızlık, kanıta dayandırma, toplumsal bilinci geriletme eğitimleri, aile politikalarıyla hayata geçiriyor. Suçu her zaman kadına yükleyen sistem, kadın katillerine hasta, cani, sapık diyerek üzerindeki tüm sorumluluğu atıyor. Fakat ne kadınlar ne de bir bütün halk artık bu yalanlara inanıyor. Yüz binlerce kadın sokaklara akıyor ve hep bir ağızdan "Bir kişi daha eksilmeyeceğiz" sloganını haykırıyor. Bizim gücümüz işte buradan geliyor! Kadına yönelik şiddet yaşamın bir parçası haline getirilirken tüm topluma bu şiddet kanıksatılmak isteniyor. Özsavunma hakkını kullanan,

ölmek için öldüren kadınlar ise çoğu zaman kadın katilleri için uygulanan indirimlerden dahi faydalanamıyor. Bunu kabul etmiyoruz. Özsavunma hakkı.

Dünyanın dört bir yanında savaş tamamları çalıyor! Siyonist İsrail sadece Gazze'de 11 bini kadın ve 17 bini çocuk olmak üzere 45 bini aşkın kişiyi katletti. 2 milyonu aşkın kişi de yerinden edildi. Filistin halkının soykırım saldırılarına karşı direnişi ise büyük bir kararlılıkla sürüyor. Biz kadınlar Filistin halkının yanında; emperyalizmin ve Siyonizm'in karşısındayız. TC devleti Irak ve Suriye Kürdistanı'ndaki saldırılarıyla, belediyelere atanan kayyımlarla iradesi gasp edilen Kürt halkına yönelik saldırılarıyla bir kez daha neye hizmet ettiğini ilan ediyor. Yerine kayyım atanan Batman Belediyesi Eş Başkanı Gülistan Sönük'ün polis barikatları önündeki duruşu Kürt kadınları için sembol fotoğraflardan biridir artık. Filistinli kadınlar, Kürt kadınlar ve ülkemizin ezilen kadınları direnmeyi ve mücadele etmeyi birbirinden öğrenmektedir. Dünyanın her yerinden kadınların mücadele mirası üstüne konarak, geliştirilerek ilerlemektedir. Bizim safımız ezilen dünya halklarının, ezilen kadınların, birbirinden öğrenerek direnen bu kadınların safıdır.

25 Kasım da ezilen, sömürülen kadınların ortak mirası ve mücadele günüdür. Mücadele günümüzde öfkemizi isyana çevirelim!

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

 [yenidemokrasi1](#)

 [ydemokrasi11](#)

 yenidemokrasigazetesi@gmail.com

 [yenidemokrasi](#)

 [yenidemokrasi34.net](#)

Özgür Gelecek İçin Yeni Demokrasi Gazetesi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul **İletişim:** 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20